

WYMAGANIA EDUKACYJNE
W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ
W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
im. JANA PAWŁA II
W ZBLUDOWICACH

Opracowany przez zespół edukacji wczesnoszkolnej
Czaja Monika/ Patrycja Bęben
Kasza Justyna
Kiełb Marta
Stramska Elżbieta
Świąder - Sagan Katarzyna
Tarczyńska Ewa
Wolańska Renata

Postanowienia ogólne

1. Ocenianiu podlegają :
 - a) Osiągnięcia edukacyjne uczniów.
 - b) Zachowanie uczniów.

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów

1. Ocenie mogą podlegać następujące rodzaje aktywności uczniów:
 - sprawdziany- krótkie trwają nie dłużej niż 15 minut i nie muszą być zapowiadane;
 - sprawdziany- 30 -45 minut i muszą być zapowiadane; w tygodniu mogą być tylko dwie takie prace;
 - praca na lekcji (samodzielna lub w grupie),
 - zadania domowe (**ćwiczenia usprawniające motorykę małą**),
 - wytwory pracy ucznia,
 - ustne sprawdzenie wiadomości i umiejętności uczniów.
2. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:
Formy, jakie stosuje się w edukacji uczniów klas I – III do sprawdzania wiadomości i umiejętności pracy uczniów to:
 - ciche czytanie,
 - głośne czytanie,
 - przepisywanie,
 - pisanie ze słuchu,
 - pisanie z pamięci,
 - wypowiedzi ustne,
 - wypowiedzi pisemne,
 - recytacja,
 - prowadzenie zeszytu i ćwiczeń,
 - samodzielne zdobywanie wiadomości, lektura,
 - dostrzeganie zjawisk przyrodniczych,
 - liczenie pamięciowe,
 - wykonywanie i zapisywanie działań matematycznych,
 - układanie zadań,
 - prowadzenie pomiarów,
 - stosowanie technik plastycznych i technicznych,
 - dokładność i estetyka wykonywania prac,
 - wiedza o sztuce,
 - śpiewanie,
 - czytanie i zapisywanie nut,
 - rozpoznawanie utworów muzycznych,
 - wykonywanie ćwiczeń gimnastycznych,
 - sprawność fizyczna,
 - aktywność na lekcji,
 - praca w zespole.
3. Organizacja procesu oceniania:\
 - 1) W klasach I – III ocena klasyfikacyjna a także ocena z zachowania za I i II okres są ocenami opisowymi.
 - 2) Ocena z religii za I i II okres jest wystawiana na podstawie średniej liczonej przez dziennik elektroniczny.
 - 3) Na poziomie klas I- III w ocenianiu bieżącym uwzględnia się stosowanie ocen częściowych wyrażonych cyfrą.
Dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”.
4. Skala ocen częściowych:

- Ocena celująca – 6
 - Ocena bardzo dobra – 5
 - Ocena dobra – 4
 - Ocena dostateczna - 3
 - Ocena dopuszczająca – 2
 - Ocena niedostateczna – 1
5. Oceny cząstkowe dotyczą następujących edukacji:
- edukacji polonistycznej,
 - edukacji matematycznej,
 - edukacji społecznej,
 - edukacji przyrodniczej,
 - edukacji plastycznej,
 - edukacji technicznej,
 - edukacji informatycznej,
 - edukacji muzycznej,
 - wychowania fizycznego,
 - języka angielskiego,
 - religii.
6. Oceny cząstkowe dotyczą wszystkich zajęć w edukacji wczesnoszkolnej oraz zachowania ucznia.
7. W klasach I- III oceny bieżące ustala się w stopniach według następującej skali:
- 6 – Uczeń celująco opanował zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania. Samodzielnie inicjuje rozwiązania konkretnych problemów czasie zajęć, jaki w pracy pozalekcyjnej. Aktywnie bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, wykazuje postawę twórczą lub szczególne umiejętności.
- 5 – Uczeń bardzo dobrze opanował zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi prawidłowo zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
- 4 - Uczeń dobrze opanował zdecydowaną większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, poprawnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne. Korzysta z poznanych w czasie zajęć źródeł informacji, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w typowych sytuacjach.
- 3 - Uczeń wystarczająco i zadawałajaco opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania , stara się rozwiązać typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych informacji.
- 2 – Uczeń słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania, nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać większości zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.
- 1 – Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, nie jest w stanie samodzielnie i z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań o niskim poziomie trudności.
8. Dopuszcza się **komentarz słowny lub pisemny** typu:
- Ocena wyrażona cyfrą 6
Znakomicie! Brawo! Osiągasz doskonałe wyniki. Posiadasz uzdolnienie i rozwijasz je. Należą Ci się gratulacje!
 - Ocena wyrażona cyfrą 5
Bardzo dobrze pracujesz. Robisz w szybkim tempie duże postępy. Tak trzymaj!
 - Ocena wyrażona cyfra 4
Dobrze pracujesz jednak stać Cię, by było lepiej. Włóż więcej wysiłku w podejmowane prace, co umożliwi Ci osiągać lepsze wyniki.
 - Ocena wyrażona cyfrą 3

Pracujesz, ale osiągasz słabe wyniki. Aby to zmienić na lepsze konieczna jest pomoc nauczyciela i rodziców oraz systematyczna praca, wymagająca dużo wysiłku z Twojej strony.

- Ocena wyrażona cyfrą 2

Zbyt mało pracujesz i osiągasz słabe wyniki. Spotkało Cię niepowodzenia. Włóż dużo wysiłku, bądź aktywniejszy, skorzystaj z pomocy nauczyciela i rodziców.

- Ocena wyrażona cyfrą 1

Jeśli postarasz się bardziej, na pewno Ci się uda. Nie poddawaj się.

- Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, edukacji technicznej, edukacji plastycznej i edukacji muzycznej w szczególności bierze się pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.
- W klasach I – III przeprowadzone będą sprawdziany wiedzy zintegrowanej na standardowych arkuszach przygotowanych przez wydawnictwa po opracowaniu treści programowych. Ocena sprawdzianu – punktowa i procentowa ustalona jest zgodnie z kartoteką sprawdzianu .

Punktacja procentowa:

0% - 29% - niedostateczny

30% - 49% - dopuszczający

40% - 69% - dostateczny

70 % - 89% - dobry

90% -98 % - bardzo dobry

99% - 100% - celujący

- Pod koniec pierwszego etapu edukacji dopuszcza się możliwość przeprowadzenia zewnętrznego testu kompetencji dla klas III.
- Wyniki testu w formie pisemnej zostają przekazane rodzicom.
- Pisania z pamięci i ze słuchu oceniane są następująco:

I KATEGORIA BŁĘDÓW

rz – ż – 4p

ó – u – 4p

II KATEGORIA BŁĘDÓW

i – j – 2p

ch – h – 2p

- zamiana litery na inną – 2p

- brak litery – 2p

- mała litera zamiast dużej lub odwrotnie – 2p

III KATEGORIA BŁĘDÓW

- brak ogonka przy literze np. a zamiast ą – 1p

- brak kreski przy literze np. l zamiast ł – 1p

- brak kropki nad literą np. i, j, ż – 1p

- brak przecinka – 1p

- brak kropki na końcu zdania – 1p

- brak pytajnika, wykrzyknika, cudzysłowu – 1p

PUNKTACJA I OCENY

Ilość punktów	Ocena
0	6
-1,-2,-3,-4,-5	5+,5, 5-
-6,-7,-8,-9,-10,-11,-12	4+,4, 4 -
-13,-14,-15,-16,-17,-18,-19	3+,3, 3-
- 20, -21,-22- 29	2+, 2 , 2-
-30 i więcej ujemnych punktów	1

14. Prace sprawdzające (dyktanda, sprawdziany, testy) będą oceniane wg obowiązującej skali ocen, wynik wpisany do dziennika w wydzielonym miejscu, wyniki omówione z uczniami, gromadzone w teczce ucznia i udostępniane rodzicom na zebraniu.
15. Wszystkie rodzaje ocen (wstępna, bieżąca i podsumowująca) otrzymywane przez ucznia odnotowane są przez nauczyciela w dzienniku w odpowiedniej edukacji.
16. Zadania dodatkowe nie są obowiązkowe, wykonują je dzieci chętne. Za wykonanie prac dodatkowych uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną. Za brak lub źle wykonaną pracę dodatkową nie wstawia się oceny negatywnej.
17. W przypadku niezrozumienia określonego zagadnienia, partii materiału, uczeń powinien zgłosić to nauczycielowi.

Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o indywidualnych osiągnięciach

1. Wymagania edukacyjne i wewnątrzszkolne zasady oceniania przedstawione są uczniom na jednym z pierwszych zajęć w danym roku szkolnym.
2. Wymagania edukacyjne i wewnątrzszkolne zasady oceniania przedstawione są rodzicom na pierwszym zebraniu w danym roku szkolnym, a fakt ten jest odnotowany w dzienniku zajęć.
3. Nauczyciel stosuje dostępne sposoby oceniania wspomagającego tj.: obserwuje ucznia i jego pracę, rozmawia z nim i motywuje do dalszych wysiłków. Uczeń powinien mieć pewność, że w toku uczenia się ma prawo do popełniania błędów, do rzetelnej informacji, z której jasno wynika, co zrobił dobrze, co źle, a co musi zmienić, aby było lepiej. Taka informacja wywołuje motywację do dalszego wysiłku w celu dokonania korekty poprzez kolejne działania.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń i rodzice otrzymują do wglądu, zawsze, gdy zajdzie taka potrzeba.
5. Informacje o postępach ucznia w nauce i pracy rodzice uzyskują podczas kontaktów indywidualnych z nauczycielem, podczas zebrań z rodzicami organizowanymi zgodnie z kalendarzem spotkań.
6. Prace ucznia(zeszyty dyktand, prace samodzielne, sprawdziany , prace plastyczne itp.) udostępniane są rodzicom na ich prośbę.
7. Ocenę śródroczną w formie opisowej otrzymuje rodzic po zakończeniu I okresu.
8. Ocenę roczną opisową otrzymuje rodzic w dniu zakończenia roku szkolnego na świadectwie szkolnym.
9. Po zakończeniu pierwszego etapu edukacyjnego uczeń może zostać nagrodzony :
 - listem gratulacyjnym,
 - dyplomem,
 - nagroda książkową.

Warunki poprawiania oceny z przedmiotów obowiązkowych i dodatkowych

1. W klasach I-III dopuszcza się poprawianie oceny bieżącej na prośbę ucznia lub rodziców(opiekunów prawnych) w formie dogodnej dla ucznia (pisemnej, ustnej lub łączonej).
2. W razie nieobecności, uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych przedmiotów w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Ocenianie zachowania uczniów

Ocena z zachowania śródroczna i roczna w klasach I – III ma **charakter opisowy**.

1. Ocenę z zachowania ucznia ustala się w oparciu o następujące kryteria (zgodnie z 7 obszarami oceniania zawartymi w rozporządzeniu MEN):
 - 1) organizacja własnego procesu uczenia się (np. planowanie pracy, wypracowanie własnych metod uczenia się, umiejętność udzielania i korzystania z pomocy /wsparcia);
 - 2) przynależność do szkolnej wspólnoty(np. angażowanie się w akcje organizowane w szkole, znajomość tradycji szkoły i jej symboli, szacunek do rówieśników i pracowników szkoły, dbałość o komunikację z rówieśnikami i dorosłymi opartą na szacunku);
 - 3) dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo (postawa prozdrowotna, proekologiczna, bezpieczne zachowania podczas lekcji, przerw, innych sytuacji szkolnych i pozaszkolnych, np. wycieczek).
 2. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na :
 - 1) oceny z zajęć edukacyjnych,
 - 2) promocje do klasy programowo wyższej.
 3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchyleń na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenie specjalnego lub indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
 4. Przy wystawianiu oceny zachowania ucznia w klasie programowo najwyższej wychowawca nie bierze pod uwagę oceny z lat poprzednich. Przy wystawieniu oceny rocznej wychowawca uwzględnia śródroczną.
 5. Wychowawca ustala ocenę z zachowania ucznia uwzględniając:
 - 1) liczbę otrzymanych punktów,
 - 2) ocenę nauczycieli uczących,
 - 3) ocenę rówieśniczą,
 - 4) samoocenę.
 6. Rodzice mogą na bieżąco uzyskiwać informację o liczbie punktów z zachowania swojego dziecka.
 7. Za punkt wyjścia przyjęto 150 punktów, które otrzymuje uczeń na początku każdego okresu i jest to równoważne ocenie dobrej z zachowania.
 - 1) Ocena zachowania za I i II okres w klasach I – III ma charakter opisowy. Wyraża opinie o spełnianiu przez ucznia obowiązków szkolnych, jego kulturze, postawie wobec kolegów i innych osób oraz aktywności społecznej.
 - 2) Ocenę ustala nauczyciel – wychowawca, biorąc pod uwagę:
 - punkty wpisane przez nauczycieli – średnią uzyskanych punktów na podstawie oceny koleżeńskej – dwa razy w ciągu roku , na koniec I i II -1 – 10 pkt,
 - samoocenę ucznia dwa razy w ciągu roku , na koniec I i II okresu 1- 10 pkt.
- 3) Zasady przyznawania punktów:
- a) Uczeń otrzymuje punkty dodatnie za:
 - postawę ucznia wobec obowiązków szkolnych 1 -20 pkt.
 - udział w konkursach /zawodach sportowych 10 pkt.
 - wyróżnienie/ miejsce w konkursie 10- 50 pkt.
 - funkcja w szkolnych organizacjach i SU 20 pkt.
 - funkcja w klasie 10 pkt.
 - udział w przygotowaniach do szkolnej imprezy 10 pkt.
 - praca na rzecz szkoły 10 - 20 pkt.
 - praca na rzecz klasy 10 pkt.

- pomoc kolegom w nauce, postawa koleżeńska 10 pkt.
- reprezentowanie szkoły na zewnątrz 20 pkt.
- kultura osobista 20 pkt.
- umiejętność współpracy w zespole 1 -20 pkt.
- aktywny udział w zajęciach dodatkowych (opinia nauczyciela prowadzącego) raz w okresie 1-20 pkt.
- do dyspozycji nauczyciela/ wychowawcy 1-30 pkt.

b) Uczeń otrzymuje punkty ujemne za:

- nieutrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy 5 pkt.
- przeszkadzanie w prowadzeniu lekcji 5 pkt.
- niewykonywanie poleceń nauczyciela lub innego pracownika szkoły 10 pkt.
- korzystanie z telefonu i innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć 20- 30 pkt.
- aroganckie zachowanie wobec nauczyciela lub innego pracownika szkoły 10-50 pkt.
- ubliżanie koledze, zaczepki słowne lub fizyczne 10-20 pkt.
- bójka 20 - 50 pkt.
- wulgarne słownictwo 20 pkt.
- złe zachowanie w czytelní, stołówce, szatni, autobusie, na korytarzu szkolnym, podczas wycieczek 10-20 pkt.
- niszczenie sprzętu szkolnego albo rzeczy innych osób 1 -20 pkt.
- zaśmiecanie otoczenia 5 pkt.
- niewłaściwe zachowanie wobec kolegów, koleżanek 10 pkt.
- niewykonanie zobowiązania 5-10 pkt.
- brak szacunku do starszych osób 10 pkt.
- uwaga zgłoszona przez pracownika szkoły 1-10 pkt.
- niewłaściwe zachowanie podczas przerw 5 pkt.
- brak stroju galowego 10 pkt.
- brak stroju sportowego 10 pkt.
- brak obuwia zmiennego 5 pkt.
- przynoszenie przedmiotów niebezpiecznych 40 pkt.
- kradzież 50 pkt.
- brak pracy domowej 1 pkt.
- punkty ujemne do dyspozycji nauczyciela/wychowawcy 1 – 30 pkt.

c) Samoocena ucznia 1-10 pkt.

1. Dodatkowe uwarunkowania:

- 1) ocenę wzorową może mieć uczeń, który nie przekroczy 20 punktów ujemnych,
- 2) ocenę bardzo dobrą może mieć uczeń, który nie przekroczy 50 punktów ujemnych,
- 3) ocenę dobrą może uczeń, który nie przekroczy 70 punktów ujemnych,
- 4) w przypadku wyjątkowo drastycznych wykroczeń (kradzież, elementarne naruszenie norm prawnych, drastyczne naruszenie norm obyczajowych), uchwałą Rady Pedagogicznej uczniowi można wstawić ocenę naganną, nawet wtedy , gdyby był pod innym względem wzorowy.

2. Ocena za I i II okres w odniesieniu do liczby zdobytych punktów:

Ocena wzorowa powyżej 300 punktów
 Ocena bardzo dobra 201 - 300 punktów
 Ocena dobra 150 - 200 punktów

Ocena poprawna 100 - 149 punktów

Ocena nieodpowiednia 99 – 0 punktów

Ocena naganna 0 i mniej punktów (punkty ujemne)

3. Ocenianie bieżące polega na wpisywaniu uczniowi punktów ujemnych lub dodatnich do dziennika elektronicznego na podstawie spostrzeżeń dotyczących jego funkcjonowania w szkole.
4. Rodzice mogą na bieżąco uzyskiwać informacje o liczbie punktów z zachowania swojego dziecka.
5. Zasady przeliczania punktów na oceny z zachowania:
 - 1) ocenę **(6) wzorową** otrzymuje uczeń, który uzyskał minimum 300 punktów, spełnia wymagania oceny bardzo dobrej a ponadto: pracuje na rzecz swojego środowiska, służy innym swoją wiedzą i umiejętnościami, jest uczynny, może być wzorem do naśladowania; czynnie uczestniczył w przedsięwzięciach szkolnych; wykazał się dużą samodzielnością i innowacyjnością oraz umiejętnością dokonania krytycznej samooceny i wyciągania wniosków
 - 2) ocenę **(5) bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który uzyskał minimum 201 pkt, spełnia wymagania oceny dobrej, a ponadto: jest aktywnym członkiem społeczności szkolnej; odznacza się kulturą osobistą, a jego postawa wskazuje na pracę nad własną osobowością; pełnił aktywną rolę podczas realizacji przedsięwzięć szkolnych
 - 3) ocenę **(4) dobrą** otrzymuje uczeń, który posiada minimum 150 punktów dodatnich, sumiennie wypełnia obowiązki szkolne; jest kulturalny, słowny, zdyscyplinowany; prawidłowo wypełniał swoje zadania, reagując pozytywnie na uwagi zespołu i opiekuna; współpracował w zespole, wypełniając stawiane przed sobą i zespołem zadania
 - 4) ocenę **(3) poprawną** otrzymuje uczeń, który posiada minimum 100 punktów, nie zawsze wywiązuje się z obowiązków ucznia, nie wykazuje chęci współpracy z wychowawcą, zdarzają się uchybienia w zachowaniu w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów
 - 5) ocenę **(2) nieodpowiednią** otrzymuje uczeń, który narusza obowiązujące w szkole regulaminy, zachowuje się niegrzecznie w stosunku do osób starszych i kolegów, używa przemocy, nie reaguje na upomnienia nauczycieli i innych pracowników szkoły; nie wywiązywał się w terminie ze swoich obowiązków lub odmawiał współpracy
 - 6) ocenę **(1) naganną** otrzymuje uczeń, który poważnie narusza obowiązujące w szkole regulaminy; nie wykazuje poprawy mimo zabiegów wychowawczych podejmowanych przez szkołę; stanowi zagrożenie życia i zdrowia swojego i innych; stosuje szantaż; dopuszcza się świadomej dewastacji mienia lub w inny sposób łamie prawo; nie wywiązywał się ze swoich obowiązków mimo wielu próśb i zachęty nauczyciela, a jego postawa była lekceważąca zarówno w stosunku do kolegów, jak i wychowawcy.

KLASA 1

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania

Ocena 1:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych z dużym trudem, często potrzebuje powtórzeń i wyjaśnień.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu prostych instrukcji, ale wymaga wielu przypomnień.
- Ma trudności z zapamiętywaniem informacji z tekstów czytanych przez nauczyciela, wymaga częstego wsparcia.

Ocena 2:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych, czasami potrzebuje powtórzeń.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji, ale wymaga wsparcia przy bardziej złożonych poleceniach.
- Zapamiętuje niektóre informacje z tekstów czytanych przez nauczyciela, ale z trudnością.

Ocena 3:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych, zazwyczaj rozumie treść bez potrzeby powtórzeń.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji, czasami potrzebuje dodatkowych wskazówek.
- Zapamiętuje podstawowe informacje z tekstów czytanych przez nauczyciela.

Ocena 4:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych z uwagą, rozumie większość treści.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu nawet bardziej skomplikowanych instrukcji.
- Zapamiętuje kluczowe informacje z tekstów czytanych przez nauczyciela.

Ocena 5:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych z pełnym zrozumieniem, nie potrzebuje powtórzeń.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu złożonych instrukcji, nie potrzebuje dodatkowych wskazówek.
- Zapamiętuje szczegółowe informacje z tekstów czytanych przez nauczyciela.

Ocena 6:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych z pełnym zrozumieniem, aktywnie analizuje i zadaje pytania.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu nawet bardzo skomplikowanych instrukcji, potrafi je samodzielnie zinterpretować.
- Zapamiętuje szczegółowe i drobne informacje z tekstów czytanych przez nauczyciela, potrafi je odtworzyć i zanalizować.

Osiągnięcia w zakresie mówienia**Ocena 1:**

- Wypowiada się na bliskie mu tematy, używając bardzo prostych zdań; ma trudności z budowaniem dłuższych wypowiedzi.
- Zadaje tylko podstawowe pytania, często niepoprawnie skonstruowane.
- Próbuje tworzyć opowiadania na podstawie obrazków, ale wymaga pełnego wsparcia.

Ocena 2:

- Wypowiada się na bliskie mu tematy, używając prostych zdań; stara się budować bardziej złożone wypowiedzi z pomocą.
- Zadaje proste pytania i podejmuje próby formułowania bardziej złożonych pytań.
- Układa krótkie opowiadania na podstawie obrazków, ale z trudnością zachowuje spójność fabularną.

Ocena 3:

- Wypowiada się na bliskie mu tematy w sposób uporządkowany, używając zarówno prostych, jak i bardziej złożonych zdań.
- Zadaje pytania do zdań oznajmujących i potrafi samodzielnie odpowiadać.
- Układa opowiadania twórcze na podstawie obrazków z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Wypowiada się płynnie i wyraziście na różne tematy, używając bardziej złożonych konstrukcji zdaniowych.
- Samodzielnie tworzy pytania i odpowiada na pytania na różnorodne tematy.
- Układa twórcze i spójne opowiadania na podstawie obrazków, uwzględniając szczegóły fabuły.

Ocena 5:

- Wypowiada się płynnie i logicznie na różne tematy, stosując złożone konstrukcje zdaniowe i dba o poprawność językową.
- Samodzielnie tworzy rozbudowane pytania i odpowiedzi, prowadzi dyskusje.
- Układa opowiadania twórcze z pełną spójnością fabularną i bogactwem językowym.

Ocena 6:

- Wypowiada się płynnie, logicznie i przekonująco na różnorodne tematy, stosując zaawansowane formy językowe i stylistyczne.
- Tworzy i analizuje skomplikowane pytania, prowadzi dyskusje z argumentacją.
- Układa twórcze opowiadania na podstawie obrazków, w pełni uwzględniając relacje przyczynowo- skutkowe oraz detale fabularne, krytycznie oceniając treść.

Osiągnięcia w zakresie czytania

Ocena 1:

- Czyta na głos proste wyrazy i krótkie zdania, ale z trudnością i częstymi błędami.
- Czyta po cichu proste polecenia i wyrazy, ale wymaga dodatkowego czasu na zrozumienie ich treści.

Ocena 2:

- Czyta na głos proste zdania z niewielkimi błędami, ma trudności z dłuższymi tekstami.
- Czyta po cichu krótkie polecenia i proste zdania, czasami wymaga powtórzenia.

Ocena 3:

- Czyta płynnie i wyraziście teksty zbudowane z krótkich zdań, poprawnie interpretując ich treść.
- Wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście teksty złożone z dłuższych zdań, samodzielnie ustala kolejność zdarzeń.
- Odróżnia utwór wierszowany od opowiadania i potrafi zinterpretować ich różnice.

Ocena 5:

- Czyta płynnie i wyraziście teksty o większej złożoności, potrafi analizować i interpretować ich treść.
- Samodzielnie wyszukuje fragmenty na dowolny temat i analizuje układ tekstu.

Ocena 6:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście, stosując zaawansowane techniki interpretacji, rozróżnia różne formy literackie.
- Samodzielnie analizuje teksty literackie, wyodrębniając bohaterów, miejsce akcji, czas oraz wątki główne i poboczne.

Osiągnięcia w zakresie pisania

Ocena 1:

- Píše litery po śladzie, ale z trudnością samodzielnie tworzy wyrazy.
- Przepisuje krótkie zdania, ale z wieloma błędami.

Ocena 2:

- Píše litery samodzielnie, ale z błędami w łączeniu i tworzeniu wyrazów.
- Przepisuje wyrazy i krótkie zdania z poprawkami.

Ocena 3:

- Píše litery i wyrazy samodzielnie, poprawnie łączy litery w wyrazach.
- Zapisuje wyrazy i proste zdania w standardowej liniaturze zgodnie ze wzorem, dba o estetykę zeszytu.

Ocena 4:

- Píše poprawnie zdania, zachowując estetykę i układ tekstu na stronie.
- Tworzy proste teksty użytkowe, jak list, zaproszenie, życzenia.

Ocena 5:

- Píše z pamięci wyrazy i zdania poprawnie, stosując zasady ortograficzne.
- Tworzy spójne i logiczne teksty różnego rodzaju (opowiadanie, opis, list) z zachowaniem zasad stylistycznych.

Ocena 6:

- Pisze estetycznie i poprawnie z pamięci oraz na podstawie wskazówek, stosując zasady ortograficzne i interpunkcyjne.
- Tworzy rozbudowane teksty o różnorodnej formie, uwzględniając różne style językowe i zróżnicowane tematy.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego**Ocena 1:**

- Wyodrębnia zdania w mowie, ale ma trudności z ich rozpoznawaniem w tekście.
- Dzieli wyrazy na sylaby, ale z błędami przy bardziej złożonych wyrazach.

Ocena 2:

- Określa liczbę zdań w krótkim tekście, dzieli wyrazy na sylaby i litery, ale ma trudności z głoskami.
- Wyróżnia samogłoski i spółgłoski z pomocą nauczyciela.

Ocena 3:

- Określa liczbę zdań i wyrazów w tekście, dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery.
- Tworzy liczbę pojedynczą i mnogą rzeczowników.

Ocena 4:

- Tworzy wyrazy o znaczeniu przeciwnym, podobnym oraz wyrazy pochodne od wyrazu podstawowego.
- Układa zdania z rozsypanki wyrazowej i kończy rozpoczęte zdania.

Ocena 5:

- Wyodrębnia i stosuje nazwy ludzi, zwierząt, roślin i rzeczy w kontekście, tworzy skomplikowane zdania.
- Wskazuje rymy w wierszu i dobiera je do wyrazów.

Ocena 6:

- Tworzy złożone wyrazy pochodne, samodzielnie układa zdania o różnym stopniu trudności.
- Analizuje teksty pod kątem składniowym i gramatycznym, stosując zaawansowaną terminologię.

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA**Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych****Ocena 1:**

- Stosuje określenia przestrzenne (za, przed, nad, pod, obok) z pomocą nauczyciela, ale często myli kierunki.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie, ale wymaga stałego wsparcia wizualnego.
- Wskazuje podstawowe kierunki w przestrzeni z częstym przypomnieniem.

Ocena 2:

- Stosuje podstawowe określenia przestrzenne, ale ma trudności w zrozumieniu bardziej złożonych pojęć.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie, ale z trudnością i potrzebuje wskazówek.
- Wskazuje kierunki w przestrzeni, ale czasami myli pojęcia (np. lewo-prawo).

Ocena 3:

- Stosuje określenia przestrzenne (za, przed, nad, pod, obok, w, do) w większości sytuacji samodzielnie.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie i innego obserwatora z niewielką pomocą.
- Wskazuje kierunki w przestrzeni, stosując podstawowe pojęcia (na prawo, na lewo, w górę, w dół).

Ocena 4:

- Stosuje określenia przestrzenne i dotyczące odległości (dalej, bliżej) w różnych kontekstach bez większych trudności.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie oraz innych osób samodzielnie.
- Z łatwością wskazuje kierunki w przestrzeni i potrafi je zastosować w praktyce.

Ocena 5:

- Stosuje określenia przestrzenne i dotyczące odległości w złożonych kontekstach z pełnym zrozumieniem.
- Określa położenie przedmiotów w złożonych układach przestrzennych.
- Samodzielnie i precyzyjnie posługuje się kierunkami w przestrzeni w różnych sytuacjach.

Ocena 6:

- Doskonale stosuje określenia przestrzenne i dotyczące odległości w złożonych kontekstach, stosuje je w różnych zadaniach i sytuacjach życiowych.
- Precyzyjnie określa położenie przedmiotów w skomplikowanych układach przestrzennych.
- Używa kierunków w przestrzeni w praktycznych zastosowaniach i w złożonych problemach matematycznych.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności

Ocena 1:

- Liczy w przód do 20, ale ma trudności z liczeniem wstecz, wymaga wsparcia.
- Rozpoznaje liczby od 0 do 20, ale z pomocą nauczyciela.
- Wskazuje jedności w liczbach, ma trudności z rozpoznawaniem dziesiątek.

Ocena 2:

- Liczy w przód do 50, ma trudności z liczeniem wstecz.
- Rozpoznaje liczby od 0 do 50, ale z błędami.
- Wskazuje jedności i dziesiątki, ale potrzebuje wskazówek.

Ocena 3:

- Liczy w przód i wstecz po 1 do 20, po 10 do 100. • Odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 100.
- Wskazuje jedności i dziesiątki w zapisie liczbowym bez pomocy.

Ocena 4:

- Liczy płynnie w przód i wstecz do 100, posługuje się liczbą porządkową.
- Odczytuje i zapisuje liczby do 1000, rozumie pojęcia jedności, dziesiątek i setek.
- Porównuje liczby w zakresie do 1000, stosując znaki: .

Ocena 5:

- Liczy płynnie i biegle w przód i wstecz w szerokim zakresie, rozumie zasady tworzenia liczb.
- Odczytuje i zapisuje liczby w pełnym zakresie do 1000, z pełnym zrozumieniem jedności, dziesiątek i setek.
- Porównuje liczby w różnych kontekstach i potrafi uzasadniać swoje odpowiedzi.

Ocena 6:

- Doskonale rozumie i stosuje pojęcia liczbowe w szerokim zakresie, posługuje się liczbami w różnych zadaniach problemowych. •
- Odczytuje i zapisuje liczby w dowolnym zakresie, rozumiejąc ich złożoność i właściwości.
- Sprawnie porównuje liczby i stosuje zaawansowane operacje matematyczne.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

Ocena 1:

- Rozumie podstawowe pojęcia dodawania i odejmowania z pomocą wizualną.
- Dodaje i odejmuje liczby jednocyfrowe z pomocą.
- Rozwiązuje proste równania z niewiadomą przy wsparciu nauczyciela.

Ocena 2:

- Rozumie podstawowe operacje dodawania i odejmowania, ale potrzebuje wsparcia przy liczbach dwucyfrowych.
- Dodaje i odejmuje liczby jednocyfrowe samodzielnie, ale z trudnościami przy liczbach dwucyfrowych.
- Rozwiązuje proste równania z niewiadomą, ale wymaga wskazówek.

Ocena 3:

- Rozumie istotę dodawania i odejmowania, wykonuje te operacje z liczbami jednocyfrowymi i dziesiątkami.
- Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w formie okienka lub znaku zapytania.
- Dodaje i odejmuje pełne dziesiątki samodzielnie.

Ocena 4:

- Rozumie i stosuje dodawanie i odejmowanie w rozwiązywaniu problemów matematycznych.
- Rozwiązuje równania z niewiadomą, zarówno w prostej jak i złożonej formie.
- Wykonuje obliczenia z pełnymi dziesiątkami oraz stosuje techniki dopełniania do pełnych setek.

Ocena 5:

- Rozumie i biegle stosuje dodawanie i odejmowanie w różnych kontekstach matematycznych, w tym w złożonych zadaniach problemowych.
- Rozwiązuje równania z niewiadomą o różnym stopniu trudności, stosuje techniki zamiany i uogólnienia.
- Wykonuje skomplikowane obliczenia z pełnymi dziesiątkami i setkami, stosując różne strategie matematyczne.

Ocena 6:

- Doskonale rozumie, stosuje i analizuje dodawanie, odejmowanie oraz inne operacje arytmetyczne w złożonych zadaniach matematycznych.
- Rozwiązuje złożone równania z niewiadomą oraz zadania problemowe o wysokim stopniu trudności.
- Wykonuje zaawansowane obliczenia matematyczne z pełnym zrozumieniem i precyzją.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych

Ocena 1:

- Analizuje i rozwiązuje bardzo proste zadania tekstowe z pomocą nauczyciela.
- Zapisuje rozwiązania za pomocą rysunków lub liczmanów.
- Podejmuje próby układania tangramów z dużą pomocą.

Ocena 2:

- Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe z niewielką pomocą.
- Zapisuje rozwiązania, używając prostych metod, takich jak rysunki i liczby.
- Układa proste tangramy i rozwiązuje łatwe sudoku z pomocą.

Ocena 3:

- Analizuje i rozwiązuje proste zadania tekstowe samodzielnie.
- Zapisuje rozwiązania za pomocą różnych metod, takich jak rysunki, równania, liczmany.
- Odczytuje proste diagramy i podejmuje próby tworzenia własnych zadań tekstowych.

Ocena 4:

- Analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe o średnim stopniu trudności samodzielnie.
- Tworzy treści zadań tekstowych na podstawie podanych danych i rysunków.
- Układa tangramy według wzoru i rozwiązuje sudoku.

Ocena 5:

- Analizuje i rozwiązuje złożone zadania tekstowe, wykorzystując różne strategie matematyczne.
- Tworzy różnorodne treści zadań tekstowych, integrując różne elementy matematyczne.
- Samodzielnie rozwiązuje trudne łamigłówki, takie jak tangramy i sudoku.

Ocena 6:

- Doskonale analizuje i rozwiązuje złożone zadania tekstowe o wysokim stopniu trudności, stosując zaawansowane strategie matematyczne.
- Tworzy złożone treści zadań tekstowych, wprowadzając elementy twórcze i krytyczne myślenie.
- Biegle rozwiązuje różne typy łamigłówek, tangramów i sudoku oraz tworzy własne.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych

Ocena 1:

- Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne (kwadrat, koło), ale może mylić ich nazwy.
- Kreśli odcinki za pomocą linijki z pomocą.
- Rysuje odręcznie podstawowe figury na siatce kwadratowej z pomocą wzoru.

Ocena 2:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne, ale wymaga przypomnień.
- Kreśli odcinki za pomocą linijki z niewielką pomocą.
- Rysuje proste figury geometryczne na siatce kwadratowej, ale potrzebuje wskazówek.

Ocena 3:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt).
- Kreśli odcinki za pomocą linijki samodzielnie.
- Rysuje figury geometryczne na siatce kwadratowej i mierzy przedmioty.

Ocena 4:

- Rozpoznaje, nazywa i opisuje cechy podstawowych figur geometrycznych.
- Kreśli odcinki i rysuje figury geometryczne z zachowaniem skali i proporcji.
- Tworzy układy symetryczne i rozumie pojęcie symetrii osiowej.

Ocena 5:

- Rozpoznaje i opisuje figury geometryczne, stosując zaawansowane terminy i zasady geometrii.
- Kreśli odcinki, rysuje i mierzy figury geometryczne w różnych kontekstach, zachowując precyzję.
- Rozumie i stosuje zasady symetrii w różnych zadaniach geometrycznych.

Ocena 6:

- Doskonale rozpoznaje, nazywa i opisuje figury geometryczne, stosując zaawansowane zasady geometrii.
- Tworzy skomplikowane układy geometryczne z pełnym zrozumieniem ich właściwości i zastosowań.
- Biegle stosuje pojęcia symetrii i proporcji w zaawansowanych zadaniach geometrycznych.

III. EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego

Ocena 1:

- Zna imiona kilku kolegów i koleżanek z klasy, ale ma trudności z zapamiętaniem nazwisk.
- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach, ale potrzebuje wsparcia w zrozumieniu ich znaczenia.
- Zna podstawowe normy obowiązujące w szkole, ale potrzebuje przypomnień, aby ich przestrzegać.

Ocena 2:

- Zna imiona i nazwiska niektórych kolegów i koleżanek z klasy.
- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach, ale nie zawsze rozumie ich znaczenie.

- Zna podstawowe normy obowiązujące w szkole i próbuje je przestrzegać, ale wymaga wsparcia.

Ocena 3:

- Zna imiona i nazwiska większości kolegów i koleżanek z klasy.
- Aktywnie uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach, rozumiejąc ich znaczenie.
- Zna i przestrzega norm obowiązujących w szkole, wymaga jedynie okazjonalnych przypomnień.

Ocena 4:

- Zna imiona i nazwiska wszystkich kolegów i koleżanek z klasy i potrafi opisać ich cechy.
- Aktywnie uczestniczy w uroczystościach, rozumiejąc ich znaczenie i potrafiąc je wyjaśnić innym.
- Zna, rozumie i respektuje wszystkie normy obowiązujące w szkole, przypomina innym o ich przestrzeganiu.

Ocena 5:

- Doskonale zna i pamięta imiona, nazwiska oraz zainteresowania kolegów i koleżanek z klasy.
- Bierze aktywny udział w organizacji uroczystości szkolnych, pełniąc różne role.
- Doskonale rozumie normy obowiązujące w szkole i dba o ich przestrzeganie przez innych.

Ocena 6:

- Zna i rozumie relacje społeczne w klasie i w szkole, aktywnie wspiera innych i angażuje się w rozwiązywanie problemów.
- Jest liderem podczas szkolnych uroczystości, inicjuje i organizuje wydarzenia, rozumiejąc ich znaczenie kulturowe i społeczne.
- Doskonale rozumie i respektuje normy społeczne, potrafi je zastosować w różnych kontekstach oraz edukować innych na ich temat.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym

Ocena 1:

- Zna barwy narodowe, ale może mylić ich kolejność.
- Słyszał/a jedną zwrotkę hymnu narodowego, ale ma trudności z jej zapamiętaniem.

Ocena 2:

- Zna barwy narodowe i jedną zwrotkę hymnu narodowego, ale potrzebuje przypomnień.
- Wie, kto nosi mundur, ale nie potrafi podać konkretnych przykładów.

Ocena 3:

- Zna barwy narodowe i jedną zwrotkę hymnu narodowego.
- Potrafi wymienić kilka polskich świąt narodowych i rozumie ich znaczenie.

Ocena 4:

- Zna barwy narodowe, śpiewa jedną zwrotkę hymnu narodowego i rozumie jego znaczenie.
- Potrafi wymienić i opisać polskie święta narodowe, rozumiejąc ich znaczenie historyczne.

Ocena 5:

- Doskonale zna barwy narodowe i hymn Polski, potrafi śpiewać z zachowaniem odpowiedniej postawy.
- Rozumie znaczenie polskich świąt narodowych i potrafi je wyjaśnić innym, łącząc wydarzenia historyczne z postaciami i symbolami.

Ocena 6:

- Zna i rozumie symbolikę barw narodowych i hymn Polski, potrafi szczegółowo opisać jego historię i znaczenie.
- Doskonale zna polskie święta narodowe, ich znaczenie historyczne i społeczne, potrafi łączyć je z kluczowymi wydarzeniami w historii Polski.

IV. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego

Ocena 1:

- Rozpoznaje niektóre rośliny doniczkowe oraz kilka popularnych warzyw i owoców z pomocą wizualną.
- Potrafi wskazać drzewa iglaste i liściaste w najbliższym otoczeniu, ale może mylić ich nazwy.

Ocena 2:

- Rozpoznaje kilka roślin doniczkowych, warzyw i owoców, ale ma trudności z ich opisem.
- Rozpoznaje drzewa iglaste oraz drzewa liściaste, ale wymaga wskazówek.

Ocena 3:

- Rozpoznaje większość roślin doniczkowych, popularnych warzyw i owoców.
- Potrafi rozpoznać drzewa iglaste oraz drzewa liściaste w swoim otoczeniu i podać ich podstawowe cechy.

Ocena 4:

- Rozpoznaje i szczegółowo opisuje rośliny doniczkowe, warzywa, owoce oraz drzewa iglaste i liściaste.
- Zna budowę owocu i potrafi wymienić jego części oraz rolę w ekosystemie.

Ocena 5:

- Rozpoznaje i opisuje szczegółowo różnorodne rośliny i drzewa, zna ich budowę i rolę w ekosystemach.
- Zna i rozumie cykle rozwojowe różnych zwierząt i roślin oraz ich znaczenie w środowisku naturalnym.

Ocena 6:

- Doskonale rozpoznaje, opisuje i klasyfikuje różnorodne rośliny i drzewa, rozumie ich budowę, funkcje oraz rolę w ekosystemach.
- Zna cykle rozwojowe różnych zwierząt i roślin oraz ich znaczenie ekologiczne i środowiskowe.
- Potrafi szczegółowo opisać różne ekosystemy (las, łąka, jezioro) oraz zrozumieć ich wzajemne powiązania i zależności.

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku

Ocena 1:

- Zna podstawowe zawody, ale ma trudności z opisaniem ich roli (np. nauczyciel, strażak).
- Zna numery alarmowe, ale wymaga przypomnień, jak ich używać.
- Ma trudności ze zrozumieniem, jak należy zachować się w kontakcie z osobami obcymi.
- Zna niektóre podstawowe potrzeby człowieka (np. odżywianie, odpoczynek), ale wymaga wsparcia w ich zrozumieniu.
- Potrafi wymienić kilka części ciała, ale ma trudności z nazywaniem narządów człowieka.
- Zna zasady ewakuacji, ale wymaga pomocy w ich realizacji.
- Zna podstawowe wartości odżywcze niektórych produktów, ale wymaga przypomnień.
- Przygotowuje zdrowe kanapki z pomocą nauczyciela.
- Dobiera ubrania stosownie do pogody z pomocą dorosłych.
- Rozpoznaje kilka podstawowych znaków drogowych, ale wymaga przypomnień.
- Zna niektóre zasady korzystania z urządzeń elektrycznych, ale potrzebuje nadzoru dorosłych.

- Wie, że należy ograniczać czas korzystania z urządzeń cyfrowych, ale wymaga wsparcia w praktyce.

Ocena 2:

- Potrafi wymienić zawody znane z miejsca zamieszkania i opisać ich podstawowe funkcje, ale ma trudności z bardziej szczegółowymi opisami.
- Zna numery alarmowe i wie, jak ich używać w podstawowych sytuacjach.
- Potrafi rozpoznać niebezpieczne sytuacje z osobami obcymi, ale wymaga przypomnień.
- Nazywa podstawowe potrzeby człowieka i rozumie, jak je zaspokoić na podstawowym poziomie.
- Dbą o higienę osobistą i miejsce pracy, ale czasami wymaga przypomnień.
- Zna zasady ewakuacji i podstawowe zasady pierwszej pomocy, ale wymaga przypomnień.
- Wymienia wartości odżywcze podstawowych produktów żywnościowych, ale ma trudności z ich zastosowaniem.
- Przygotowuje zdrowe kanapki z niewielką pomocą.
- Samodzielnie prowadzi obrazkowy kalendarz pogody.
- Rozpoznaje podstawowe znaki drogowe i rozumie ich znaczenie.
- Bezpiecznie bawi się na placu zabaw, ale potrzebuje okazjonalnych przypomnień o zasadach.
- Zna zagrożenia ze strony niektórych zjawisk przyrodniczych (np. burza, pożar), ale wymaga wskazówek, jak się zachować.
- Rozumie konieczność ograniczania czasu korzystania z urządzeń cyfrowych, ale czasami potrzebuje przypomnień.

Ocena 3:

- Opisuje zawody użyteczności publicznej i zna ich podstawowe obowiązki, takie jak praca nauczyciela czy lekarza.
- Zna numery alarmowe i potrafi samodzielnie wezwać pomoc w prostych sytuacjach.
- Rozumie, jak należy się zachować w kontaktach z osobami obcymi.
- Dbą o higienę osobistą i higienę miejsca pracy, stosując odpowiednie zasady.
- Wie, jak dbać o zdrowie poprzez codzienne praktyki.
- Zna zasady ewakuacji i potrafi je stosować w symulacjach szkolnych.
- Wymienia wartości odżywcze różnych produktów i rozumie ich wpływ na zdrowie.
- Przygotowuje zdrowe kanapki samodzielnie.
- Dobiera ubrania odpowiednio do pogody i charakteryzuje pogodę typową dla pory roku.
- Rozpoznaje znaki drogowe i stosuje się do zasad ruchu drogowego.
- Rozpoznaje piktogramy związane z bezpieczeństwem w szkole i zna drogę ewakuacyjną.
- Wie, jak zachować się podczas burzy i zna inne zagrożenia przyrodnicze.
- Potrafi korzystać z internetu w sposób bezpieczny i rozumie konieczność stosowania haseł.

Ocena 4:

- Szczegółowo opisuje charakterystykę zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej, takich jak lekarz, strażak, dietetyk.
- Zna numery alarmowe i potrafi sformułować komunikat do służb mundurowych i medycznych w sytuacjach zagrożenia.
- Rozumie znaczenie higieny i dba o higienę osobistą oraz miejsce pracy bez przypomnień.
- Dbą o zdrowie, stosując wiedzę na temat zrównoważonej diety i aktywności fizycznej.
- Zna zasady ewakuacji i podstawy pierwszej pomocy, potrafi udzielić pomocy w podstawowych sytuacjach.

- Samodzielnie przygotowuje zdrowe posiłki i rozumie, jakie produkty wpływają na zdrowie.
- Prowadzi kalendarz pogody i odczytuje informacje z map pogodowych.
- Rozumie i stosuje się do zasad ruchu drogowego oraz zna znaczenie świateł na sygnalizatorze świetlnym.
- Bezpiecznie bawi się podczas przerw i na placu zabaw, przestrzegając zasad.
- Zna zasady korzystania z urządzeń elektrycznych i potrafi rozpoznać piktogramy związane z bezpieczeństwem.
- Wie, jak ograniczać czas korzystania z urządzeń cyfrowych i potrafi korzystać z internetu w sposób bezpieczny.

Ocena 5:

- Zna szczegółowo zawody użyteczności publicznej i potrafi wyjaśnić ich znaczenie społeczne, np. nauczyciel, lekarz, policjant, dietetyk.
- Zna numery alarmowe, wie, jak wezwać pomoc w skomplikowanych sytuacjach i posługuje się danymi osobowymi w kontaktach z służbami.
- Dbą o higienę osobistą oraz higienę miejsca pracy, stosując zaawansowane praktyki zdrowotne.
- Zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i potrafi zareagować w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.
- Potrafi przygotować zbilansowane posiłki, rozumiejąc ich wpływ na zdrowie fizyczne i umysłowe.
- Aktywnie prowadzi kalendarz pogody, analizując zmiany pogodowe i stosując się do informacji o pogodzie z mediów.
- Rozpoznaje wszystkie podstawowe znaki drogowe i potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze, zarówno z sygnalizacją świetlną, jak i bez niej.
- Zna i rozumie zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych i wie, jak odpowiednio na nie reagować.
- Potrafi korzystać z urządzeń cyfrowych w sposób bezpieczny i świadomy, ograniczając ich użycie.

Ocena 6:

- Szczegółowo przedstawia charakterystykę zawodów ludzi znanych z miejsca zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej, rozumiejąc ich społeczne i ekonomiczne znaczenie.
- Doskonale zna numery alarmowe, potrafi skutecznie wezwać pomoc i współpracować ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacjach zagrożenia.
- Rozumie i stosuje zaawansowane praktyki zdrowotne, dbając o zdrowie własne i innych, uwzględniając potrzeby i możliwości innych osób.
- Zna zasady udzielania pierwszej pomocy i potrafi zareagować w każdej sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa.
- Zna i stosuje złożone zasady zbilansowanej diety, tworzy zdrowe posiłki i potrafi edukować innych na temat wartości odżywczych.
- Samodzielnie analizuje prognozy pogody z różnych źródeł i potrafi przewidywać zmiany pogodowe.
- Rozpoznaje wszystkie znaki drogowe i doskonale zna zasady ruchu drogowego, edukując innych na temat bezpieczeństwa.
- Zna wszystkie zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych i wie, jak odpowiednio reagować, zapewniając bezpieczeństwo sobie i innym.
- Doskonale zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu i urządzeń cyfrowych, potrafi identyfikować zagrożenia i stosować zaawansowane zabezpieczenia.
- Zna rolę wynalazków w życiu człowieka i potrafi opisać, jak technologie wpływają na rozwój społeczeństwa.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej

Ocena 1:

- Zna nazwę swojego regionu, ale nie jest pewien/pewna jego położenia.
- Określa podstawowe różnice między krajobrazem miejskim a wiejskim z pomocą ilustracji.
- Potrafi wskazać na mapie Polskę, ale ma trudności z identyfikacją głównych miast.

Ocena 2:

- Zna nazwę swojego regionu i jego podstawowe cechy, ale ma trudności z dokładnym określeniem jego położenia na mapie.
- Rozpoznaje krajobrazy miejskie i wiejskie, ale potrzebuje wsparcia w ich opisie.
- Potrafi wskazać na mapie Polskę i kilka głównych miast, ale wymaga przypomnień.

Ocena 3:

- Nazywa region i status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto).
- Wskazuje na mapie stolicę, najważniejsze miasta w Polsce, Wisłę i Morze Bałtyckie.
- Wymienia obecną i dawne stolice Polski oraz kilka zabytków Warszawy.

Ocena 4:

- Zna i opisuje region, status administracyjny swojej miejscowości i jej cechy geograficzne.
- Wskazuje na mapie główne miasta Polski, Wisłę, Morze Bałtyckie oraz inne ważne elementy geograficzne.
- Opisuje różnice między krajobrazami miejskim a wiejskim oraz ich wpływ na życie mieszkańców.

Ocena 5:

- Biegle zna region, status administracyjny swojej miejscowości, potrafi opisać jego cechy geograficzne i kulturowe.
- Precyzyjnie wskazuje i opisuje główne elementy geograficzne Polski na mapie.
- Rozumie znaczenie różnorodności krajobrazowej Polski i potrafi wyjaśnić jej wpływ na gospodarkę i życie społeczne.

Ocena 6:

- Doskonale zna i opisuje cechy geograficzne swojego regionu oraz inne regiony Polski, potrafi porównać je z regionami innych krajów.
- Biegle posługuje się mapą, zna i rozumie położenie geograficzne głównych miast Polski oraz innych elementów geograficznych.
- Potrafi analizować i interpretować różnice między krajobrazami, zrozumieć ich wpływ na gospodarkę, kulturę i społeczeństwo.

V EDUKACJA PLASTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń

Ocena 1:

- Nazywa tylko niektóre barwy podstawowe (czerwona, żółta, niebieska), ale ma trudności z ich rozpoznaniem i zapamiętaniem.
- Rozpoznaje podstawowe kształty (koło, kwadrat), ale często wymaga pomocy nauczyciela w ich identyfikacji.

Ocena 2:

- Nazywa większość barw podstawowych (czerwona, żółta, niebieska) i rozróżnia jasne i ciemne barwy, ale ma trudności z barwami pochodnymi.
- Rozpoznaje podstawowe kształty i formy, ale wymaga wskazówek przy bardziej złożonych elementach.

Ocena 3:

- Nazywa barwy podstawowe i rozróżnia jasne i ciemne barwy, rozumie pojęcie barw pochodnych (np. pomarańczowy, fioletowy).
- Potrafi opisać i zidentyfikować różne kształty i formy w otoczeniu, ale ma trudności z rozróżnieniem subtelnych różnic.

Ocena 4:

- Nazywa barwy podstawowe oraz pochodne, rozróżnia różne odcienie barw i potrafi je sklasyfikować według jasności.
- Potrafi dostrzec i opisać różnice między kształtami i formami, wskazując na elementy kompozycji.

Ocena 5:

- Nazywa barwy podstawowe, pochodne i rozróżnia różne odcienie barw, sklasyfikowane według jasności i intensywności.
- Potrafi dostrzec subtelne różnice między kształtami i formami w sztuce i otoczeniu, wskazując na elementy kompozycji i proporcje.

Ocena 6:

- Doskonale nazywa i rozróżnia wszystkie barwy podstawowe, pochodne, odcienie oraz potrafi je sklasyfikować według jasności, intensywności i nasycenia.
- Potrafi dostrzec i szczegółowo opisać subtelne różnice między kształtami i formami w sztuce i otoczeniu, analizując elementy kompozycji, proporcje i perspektywę.

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej

Ocena 1:

- Tworzy bardzo proste prace plastyczne na podstawie bezpośredniej instrukcji, ale często potrzebuje wsparcia w każdym kroku.
- Wykonuje ilustracje tylko po szczegółowym pokazie nauczyciela, z ograniczoną kreatywnością i używając bardzo ograniczonego zestawu materiałów.

Ocena 2:

- Tworzy proste prace plastyczne według instrukcji, ale potrzebuje wsparcia przy wyborze materiałów i technik.
- Wykonuje podstawowe ilustracje inspirowane tekstem literackim, muzyką lub sztuką teatralną, korzystając z ograniczonego zestawu materiałów.

Ocena 3:

- Tworzy prace plastyczne według instrukcji, używając różnych technik, takich jak malowanie i rysowanie, ale czasami wymaga wsparcia przy bardziej skomplikowanych zadaniach.
- Wykonuje ilustracje inspirowane różnymi formami sztuki (literatura, muzyka, teatr, film) i potrafi opisać swoje dzieło, choć czasami wymaga przypomnień.

Ocena 4:

- Tworzy prace plastyczne według instrukcji lub z własnego pomysłu, eksperymentując z różnymi technikami.
- Wykonuje zaawansowane ilustracje inspirowane różnymi formami sztuki i potrafi omówić interpretację swojego dzieła.

Ocena 5:

- Tworzy złożone prace plastyczne, zarówno według instrukcji, jak i własnego pomysłu, eksperymentując z różnorodnymi technikami i materiałami.
- Wykonuje ilustracje inspirowane różnymi formami sztuki i szczegółowo omawia interpretację swojego dzieła.

Ocena 6:

- Tworzy innowacyjne i skomplikowane prace plastyczne, eksperymentując z różnymi technikami i materiałami, w tym technikami mieszanymi.
- Wykonuje zaawansowane ilustracje inspirowane różnymi formami sztuki i potrafi krytycznie omówić interpretację swojego dzieła oraz dzieł innych osób.

Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych

Ocena 1:

- Rozpoznaje jedynie najbardziej podstawowe formy sztuk plastycznych (np. malarstwo), ale często myli się w bardziej szczegółowych kategoriach.
- Ma trudności z rozpoznawaniem i nazywaniem rodzajów dzieł malarskich (np. pejzaż, portret) nawet z pomocą wizualną.

Ocena 2:

- Rozpoznaje i nazywa kilka rodzajów dzieł malarskich (np. pejzaż, portret) z pomocą wizualną.
- Wie, co to jest oryginał obrazu, ale ma trudności z wyjaśnieniem, czym różni się od kopii.

Ocena 3:

- Rozpoznaje i nazywa wybrane sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura) oraz podstawowe rodzaje dzieł malarskich i graficznych (pejzaż, portret).
- Wyjaśnia różnice między oryginałem a kopią obrazu w podstawowym zakresie.

Ocena 4:

- Rozpoznaje i nazywa różnorodne sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura) i wyjaśnia ich cechy charakterystyczne.
- Rozpoznaje i opisuje różne rodzaje dzieł malarskich (pejzaż, portret, martwa natura) i omawia ich style i techniki.

Ocena 5:

- Rozpoznaje i nazywa różnorodne sztuki plastyczne i wyjaśnia ich cechy charakterystyczne oraz kontekst historyczny.
- Rozpoznaje i opisuje różne rodzaje dzieł malarskich i graficznych, omawiając ich style, techniki i kontekst kulturowy.

Ocena 6:

- Rozpoznaje, nazywa i analizuje różnorodne sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura) oraz wyjaśnia ich cechy charakterystyczne, kontekst historyczny i kulturowy.
- Rozpoznaje i opisuje różne rodzaje dzieł malarskich i graficznych, omawiając ich style, techniki, kontekst historyczny oraz wpływ na współczesną sztukę.
- Dogłębnie wyjaśnia pojęcia oryginału i kopii obrazu, rozumiejąc ich znaczenie w kontekście historii sztuki, kolekcjonerstwa i rynku sztuki.

VI. EDUKACJA TECHNICZNA

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy

Ocena 1:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy, ale często potrzebuje przypomnień i wskazówek od nauczyciela.
- Używa materiałów potrzebnych do wykonania pracy, ale nieefektywnie (często marnuje materiały).
- Posługuje się podstawowymi narzędziami (np. nożyczkami, zszywaczem) w sposób bezpieczny, ale wymaga stałego nadzoru dorosłych.

Ocena 2:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy, ale czasami wymaga przypomnień.
- Używa materiałów potrzebnych do wykonania pracy, starając się je wykorzystać, ale wciąż z pewnymi trudnościami.
- Posługuje się narzędziami (np. nożyczkami, zszywaczem) z podstawowym poziomem bezpieczeństwa, potrzebując okazjonalnego nadzoru.

Ocena 3:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy i sprząta po sobie samodzielnie, ale nie zawsze konsekwentnie.
- Używa materiałów potrzebnych do wykonania pracy, próbując je wykorzystać do końca i z minimalnymi stratami.
- Posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny i poprawny, czasami potrzebuje przypomnienia o zasadach bezpieczeństwa.

Ocena 4:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy i sprząta po sobie samodzielnie, zachowując dobrą organizację.
- Używa materiałów efektywnie, minimalizując marnotrawstwo i starając się korzystać z materiałów do recyklingu.

- Posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny i poprawny, bez potrzeby nadzoru.

Ocena 5:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy, sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymaniu porządku.
- Bardzo efektywnie używa materiałów, minimalizując marnotrawstwo i aktywnie korzystając z materiałów do recyklingu.
- Posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny, precyzyjny i efektywny, demonstrując ich poprawne użycie innym.

Ocena 6:

- Doskonale utrzymuje porządek w miejscu pracy, sprząta po sobie i inicjuje działania mające na celu poprawę organizacji miejsca pracy.
- Efektywnie zarządza materiałami, wykorzystując je w pełni i promując zasady zrównoważonego rozwoju.
- Posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny i zaawansowany, prowadząc demonstracje i szkolenia dla innych uczniów.

Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Ocena 1:

- Wykonuje bardzo proste przedmioty użytkowe z dużą pomocą nauczyciela (np. dekoracje świąteczne).
- Łączy elementy pracy przy użyciu kleju i taśmy klejącej, ale wymaga stałych wskazówek, aby zrobić to poprawnie.
- Ma trudności ze składaniem papieru i korzystaniem z szablonów bez pomocy.

Ocena 2:

- Wykonuje proste przedmioty użytkowe z pewną pomocą nauczyciela, ale wymaga wsparcia przy bardziej złożonych zadaniach.
- Łączy elementy pracy używając kleju i taśmy klejącej z podstawowym zrozumieniem, ale potrzebuje okazjonalnych wskazówek.
- Składa papier i korzysta z szablonów przy wsparciu nauczyciela.

Ocena 3:

- Wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracyjne z niewielką pomocą, stosując różne materiały i techniki.
- Łączy elementy pracy używając kleju, taśmy klejącej, spinaczy, tasiemki lub sznurka z pewną samodzielnością.
- Składa papier i korzysta z szablonów, wykonując proste formy przestrzenne z minimalną pomocą.

Ocena 4:

- Wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracyjne samodzielnie, stosując różnorodne materiały i techniki.
- Łączy elementy pracy w sposób samodzielny, wykorzystując różne techniki i materiały (np. ozdobne wiązanie tasiemką).
- Składa i nacina papier oraz korzysta z szablonów, wykonując bardziej złożone formy przestrzenne.

Ocena 5:

- Tworzy skomplikowane przedmioty użytkowe i dekoracyjne, stosując zaawansowane techniki i różnorodne materiały.
- Samodzielnie łączy elementy pracy, wykorzystując różne techniki (np. ozdobne wiązanie tasiemką, używanie spinaczy, tasiemki, sznurka).
- Składa i nacina papier oraz korzysta z szablonów, wykonując złożone formy przestrzenne bez pomocy.

Ocena 6:

- Tworzy innowacyjne i zaawansowane przedmioty użytkowe i dekoracyjne, wykorzystując techniki mieszane i różnorodne materiały.

- Samodzielnie projektuje i konstruuje elementy pracy, eksperymentując z różnymi technikami i narzędziami.
- Doskonale opanowuje technikę origami, tworząc zarówno proste, jak i bardziej skomplikowane modele zgodnie z instrukcją i własną kreatywnością.

Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych

Ocena 1:

- Zna ogólne zasady działania niektórych urządzeń gospodarstwa domowego (np. odkurzacza, zegara), ale ma trudności z ich szczegółową obsługą.
- Potrafi włączać i wyłączać urządzenia pod nadzorem nauczyciela.

Ocena 2:

- Zna podstawowe zasady działania kilku urządzeń gospodarstwa domowego i potrafi je obsługiwać z pomocą nauczyciela.
- Potrafi włączyć i wyłączyć proste urządzenia elektryczne (np. lampkę) z minimalnym wsparciem.

Ocena 3:

- Zna zasady działania i podstawowe funkcje większości urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym (np. pralki, kuchenki) i potrafi je obsługiwać z niewielką pomocą.
- Samodzielnie włącza i wyłącza proste urządzenia elektryczne, ale czasami wymaga przypomnień.

Ocena 4:

- Samodzielnie obsługuje większość urządzeń gospodarstwa domowego, rozumiejąc ich funkcje i zasady działania.
- Zna i stosuje zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych w domu i w szkole.

Ocena 5:

- Biegle obsługuje wszystkie urządzenia gospodarstwa domowego, rozumiejąc ich funkcje, zasady działania i znaczenie w życiu codziennym.
- Prowadzi demonstracje dotyczące obsługi urządzeń elektrycznych i przestrzegania zasad bezpieczeństwa.

Ocena 6:

- Doskonale zna zasady działania i obsługi wszystkich urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym, potrafi wyjaśnić ich funkcjonowanie i naprawić drobne usterki.
- Edukuje innych w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych oraz optymalizacji ich wykorzystania w codziennym życiu.

VII. EDUKACJA MUZYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki

Ocena 1:

- Słucha dźwięków z bliskiego otoczenia, ale ma trudności z ich identyfikacją i rozróżnianiem bez wsparcia nauczyciela.
- Reaguje na podstawowe sygnały muzyczne w zabawie, ale wymaga ciągłych wskazówek i powtórzeń.
- Rozróżnia niektóre dźwięki (wysokie/niskie; dłuższe/krótsze; ciche/głośne), ale z dużymi trudnościami i pomocą nauczyciela.
- Odróżnia podstawowe różnice między głosami ludzkimi (wysoki żeński, niski męski) z pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z zauważeniem puls rytmicznego i określeniem tempa muzyki.

Ocena 2:

- Słucha dźwięków z otoczenia i potrafi je rozpoznać z pomocą nauczyciela.
- Reaguje na sygnały muzyczne w zabawie, ale czasami wymaga przypomnień.

- Rozróżnia podstawowe dźwięki i różnice w ich wysokości, długości oraz głośności z pewnym wsparciem.
- Rozpoznaje głosy ludzkie (wysoki żeński – sopran, niski męski – bas) z pomocą wizualną.
- Zauważa puls rytmiczny, ale ma trudności z dokładnym określeniem nastroju utworu.

Ocena 3:

- Słucha dźwięków z bliskiego otoczenia i identyfikuje je bez większych trudności.
- Reaguje na sygnały muzyczne w zabawie i potrafi je rozróżnić samodzielnie.
- Rozróżnia dźwięki wysokie/niskie, dłuższe/krótsze, ciche/głośne.
- Rozpoznaje głosy ludzkie (wysoki żeński – sopran, niski męski – bas) i potrafi je zidentyfikować.
- Rozpoznaje muzykę wolną i szybką, zauważa puls rytmiczny i potrafi określić ogólny nastrój utworu.

Ocena 4:

- Słucha z uwagą dźwięków z bliskiego otoczenia i identyfikuje je dokładnie.
- Reaguje na różnorodne sygnały muzyczne w zabawie, interpretując je prawidłowo.
- Rozróżnia różne dźwięki z dużą precyzją i potrafi opisać ich cechy.
- Rozpoznaje różne rodzaje głosów ludzkich i potrafi je opisać.
- Dokładnie rozpoznaje muzykę wolną i szybką, zauważa puls rytmiczny i potrafi określić nastrój utworu.

Ocena 5:

- Słucha z dużą uwagą dźwięków z otoczenia i identyfikuje je precyzyjnie, także w kontekście muzycznym.
- Reaguje na różnorodne sygnały muzyczne, interpretując ich znaczenie w różnych kontekstach.
- Rozróżnia subtelne różnice w dźwiękach (wysokie/niskie, dłuższe/krótsze, ciche/głośne) i potrafi je szczegółowo opisać.
- Odróżnia i rozpoznaje różne rodzaje głosów ludzkich oraz potrafi opisać ich cechy i zastosowanie w muzyce.
- Rozpoznaje muzykę o różnych tempach i rytmach, dokładnie zauważając puls rytmiczny i potrafi określić nastrój i charakter utworu.

Ocena 6:

- Doskonale słucha i identyfikuje dźwięki z otoczenia oraz potrafi je analizować w kontekście muzycznym.
- Reaguje na sygnały muzyczne z dużą wrażliwością i precyzją, interpretując ich znaczenie artystyczne.
- Rozróżnia najsubtelniejsze różnice w dźwiękach i potrafi je analizować w kontekście muzycznym.
- Odróżnia i rozpoznaje wszystkie rodzaje głosów ludzkich, potrafi opisać ich cechy i zastosowanie w różnych stylach muzycznych.
- Z łatwością rozpoznaje muzykę o różnych tempach, zauważa puls rytmiczny i potrafi szczegółowo określić nastrój, charakter oraz kontekst utworu.

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej

Ocena 1:

- Naśladuje proste głosy zwierząt i śpiewa zestawy głosek z dużą pomocą w zakresie rytmu i melodii.
- Śpiewa proste melodie przy użyciu sylab solmizacyjnych z pomocą nauczyciela.
- Wykonuje podstawowe tematy rytmiczne z dużym wsparciem i powtarzaniem.

Ocena 2:

- Naśladuje głosy zwierząt i śpiewa zestawy głosek oraz sylaby z pomocą nauczyciela.
- Śpiewa proste melodie z użyciem sylab solmizacyjnych (do, re, mi) z pewnym wsparciem.
- Wykonuje tematy rytmiczne przy użyciu sylab (ta, ti) z pomocą

Ocena 3:

- Naśladuje głosy zwierząt i śpiewa zestawy głosek oraz sylaby samodzielnie.
- Śpiewa melodie, wykorzystując sylaby solmizacyjne (do, re, mi, sol, la) bez pomocy.
- Wykonuje tematy rytmiczne przy użyciu sylab (ta, ti, ta-a, sza) z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Naśladuje różnorodne głosy zwierząt i śpiewa zestawy głosek oraz sylaby w sposób płynny.
- Śpiewa melodie, wykorzystując pełny zakres sylab solmizacyjnych, i potrafi komponować proste melodie.
- Wykonuje różnorodne tematy rytmiczne z użyciem sylab (ta, ti, ta-a, sza) w różnych kombinacjach.

Ocena 5:

- Naśladuje i interpretuje różnorodne głosy zwierząt oraz śpiewa zestawy głosek i sylaby w sposób kreatywny.
- Śpiewa złożone melodie, wykorzystując sylaby solmizacyjne, i potrafi komponować bardziej skomplikowane melodie.
- Wykonuje różnorodne i skomplikowane tematy rytmiczne z pełnym zrozumieniem i precyzją.

Ocena 6:

- Doskonale naśladuje i interpretuje różnorodne głosy zwierząt, śpiewa zestawy głosek i sylaby z kreatywnością i zrozumieniem kontekstu.
- Śpiewa złożone melodie, komponuje własne utwory i wprowadza innowacje w istniejących melodiach.
- Wykonuje zaawansowane tematy rytmiczne z pełną precyzją, kreatywnością i możliwością nauczania innych.

Osiągnięcia w zakresie improwizacji ruchowej, rytmiki i tańca**Ocena 1:**

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych z dużą pomocą i naśladowaniem innych.
- Tworzy proste improwizacje ruchowe, ale wymaga zachęty i przykładów.

Ocena 2:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych, ale czasami wymaga wskazówek i wsparcia.
- Tworzy proste improwizacje ruchowe, korzystając z podanych przykładów.

Ocena 3:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych samodzielnie.
- Tworzy swobodne improwizacje ruchowe do utworów muzycznych, wyliczanek i rymowanek bez wsparcia.

Ocena 4:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych z pewnością siebie i swobodą.
- Tworzy złożone improwizacje ruchowe do utworów muzycznych, wyliczanek i rymowanek, łącząc różne style ruchowe.

Ocena 5:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych z dużą swobodą, precyzją i zaangażowaniem.
- Tworzy zaawansowane improwizacje ruchowe, łącząc różne style taneczne i rytmiczne, interpretując muzykę na wiele sposobów.

Ocena 6:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych z pełnym zaangażowaniem, kreatywnością i interpretacją emocjonalną.
- Tworzy skomplikowane improwizacje ruchowe, łącząc różne formy i style ruchowe, i potrafi nauczyć innych tych technik.

Osiągnięcia w zakresie gry na instrumentach muzycznych

Ocena 1:

- Gra na instrumentach perkusyjnych bardzo proste schematy rytmiczne z pomocą.
- Akompaniuje do utworów muzycznych, używając prostych efektów akustycznych, ale wymaga wielu powtórzeń.

Ocena 2:

- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne z pewnym wsparciem nauczyciela.
- Akompaniuje do wybranych fragmentów utworów muzycznych, używając prostych efektów akustycznych, ale wymaga przypomnień.

Ocena 3:

- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne samodzielnie.
- Akompaniuje do wybranych fragmentów utworów muzycznych, używając instrumentów perkusyjnych lub efektów akustycznych z minimalną pomocą.

Ocena 4:

- Gra na instrumentach perkusyjnych bardziej złożone schematy rytmiczne i potrafi wprowadzać własne modyfikacje.
- Akompaniuje do utworów muzycznych, używając różnych instrumentów perkusyjnych i efektów akustycznych.

Ocena 5:

- Gra na instrumentach perkusyjnych złożone schematy rytmiczne i potrafi improwizować, tworząc własne kompozycje.
- Akompaniuje do utworów muzycznych, używając różnych instrumentów perkusyjnych i tworząc własne efekty akustyczne.

Ocena 6:

- Biegła gra na instrumentach perkusyjnych z dużą precyzją i kreatywnością, tworzy własne złożone kompozycje rytmiczne.
- Akompaniuje do utworów muzycznych, używając różnych instrumentów perkusyjnych oraz innych instrumentów, tworząc zaawansowane efekty akustyczne.

Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku**Ocena 1:**

- Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków lub piktogramów, ale potrzebuje stałego wsparcia.
- Ma podstawową wiedzę na temat literowych nazw dźwięków, ale wymaga częstych przypomnień.

Ocena 2:

- Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków, piktogramów i nut z pomocą.
- Posługuje się literowymi nazwami dźwięków w podstawowym zakresie, ale potrzebuje wsparcia.

Ocena 3:

- Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków, piktogramów i nut.
- Posługuje się literowymi nazwami dźwięków w gamie C-dur (c1, d1, e1, g1, a1) z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Dekoduje i koduje różne formy zapisu dźwięków za pomocą obrazków, piktogramów i nut.
- Posługuje się literowymi nazwami dźwięków w gamie C-dur i innych podstawowych gamach, swobodnie manipulując dźwiękami.

Ocena 5:

- Biegłe dekoduje i koduje różne formy zapisu dźwięków za pomocą różnych metod, w tym notacji literowej i nutowej.
- Zna i stosuje literowe nazwy dźwięków w różnych gamach, potrafi tworzyć złożone melodie i harmonizacje.

Ocena 6:

- Doskonale dekoduje i koduje różne formy zapisu dźwięków, wykorzystując zaawansowane techniki notacyjne.
- Posługuje się literowymi nazwami dźwięków we wszystkich gamach, tworzy zaawansowane kompozycje muzyczne i wprowadza innowacje w notacji muzycznej.

VIII. WYCHOWANIE FIZYCZNE**Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia****Ocena 1:**

- Utrzymuje czystość rąk i ciała, ale czasami potrzebuje przypomnień, aby przebierać się przed i po zajęciach ruchowych.
- Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku, ale wymaga wskazówek nauczyciela.

Ocena 2:

- Utrzymuje czystość rąk i ciała, ale nie zawsze pamięta o przebraniu się przed i po zajęciach.
- Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku, ale czasami potrzebuje przypomnień.

Ocena 3:

- Samodzielnie utrzymuje czystość rąk i ciała, przebiera się przed i po zajęciach ruchowych w odpowiednim momencie.
- Dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku podczas zajęć na świeżym powietrzu i w pomieszczeniach.

Ocena 4:

- Regularnie utrzymuje higienę osobistą, samodzielnie przebiera się przed i po zajęciach ruchowych.
- Z łatwością dostosowuje strój do warunków pogodowych i aktywności fizycznej.

Ocena 5:

- Biegłe utrzymuje higienę osobistą, planuje i przygotowuje odpowiedni strój do zajęć w różnych warunkach pogodowych.
- Zachęca innych do dbania o higienę i dostosowania stroju do zajęć fizycznych.

Ocena 6:

- Doskonale utrzymuje higienę osobistą, zawsze przygotowuje odpowiedni strój do zajęć fizycznych, uwzględniając wszystkie czynniki.
- Edukuje innych na temat znaczenia higieny osobistej i odpowiedniego stroju w różnych warunkach i kontekstach sportowych.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych**Ocena 1:**

- Przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń (np. postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok) z pomocą nauczyciela.
- Pokonuje naturalne przeszkody w biegu, ale ma trudności z przeszkodami sztucznymi.

Ocena 2:

- Samodzielnie przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń, ale ma trudności z bardziej złożonymi.
- Pokonuje przeszkody w biegu z pewnymi trudnościami i wymaga wskazówek.

Ocena 3:

- Przyjmuje różnorodne pozycje do ćwiczeń (np. stanie jedno nogę, klęk podparty, przysiad podparty) bez pomocy.
- Pokonuje zarówno naturalne, jak i sztuczne przeszkody w biegu.

Ocena 4:

- Samodzielnie przyjmuje i wykonuje różnorodne pozycje do ćwiczeń, w tym bardziej zaawansowane.

- Z łatwością pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne, biegnąc w różnym tempie i wykonując kombinacje ruchowe.

Ocena 5:

- Biegle przyjmuje i wykonuje różnorodne pozycje do ćwiczeń, w tym zaawansowane techniki.
- Skutecznie pokonuje przeszkody naturalne i sztuczne w różnych warunkach, stosując różne techniki ruchowe.

Ocena 6:

- Doskonale przyjmuje i wykonuje zaawansowane pozycje do ćwiczeń, prowadzi rozgrzewki i pokazuje innym techniki ćwiczeń.
- Pokonuje przeszkody i wykonuje złożone kombinacje ruchowe z dużą precyzją i zrozumieniem techniki.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych

Ocena 1:

- Uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych piłek, ale ma trudności z bardziej skomplikowanymi zasadami gier.

Ocena 2:

- Uczestniczy w prostych grach zespołowych, ale ma trudności z zapamiętaniem zasad i stosowaniem strategii.

Ocena 3:

- Aktywnie uczestniczy w zabawach i grach zespołowych, rozumiejąc podstawowe zasady i korzystając z różnych rodzajów piłek.

Ocena 4:

- Bierze udział w bardziej zaawansowanych grach zespołowych, rozumie strategię i potrafi je stosować podczas gry.

Ocena 5:

- Biegle uczestniczy w grach zespołowych, stosuje skomplikowane strategię i współpracuje z zespołem.
- Angażuje się w organizację i prowadzenie gier zespołowych, wykazując umiejętność planowania i współpracy.

Ocena 6:

- Doskonale uczestniczy i prowadzi różne formy rekreacyjno-sportowe, stosując zaawansowane strategię i techniki.
- Pełni rolę lidera w grach zespołowych, motywuje innych do aktywności fizycznej i dba o atmosferę współpracy i fair play.

IX. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów

Ocena 1:

- Układa proste obrazki w logicznym porządku tylko z dużą pomocą nauczyciela.
- Wymaga pełnego wsparcia przy układaniu sekwencji zdarzeń w logicznym porządku.
- Analizuje podstawowe polecenia planu działania z pełnym wsparciem, często myli ich kolejność.
- Ma trudności z kodowaniem drogi w labiryncie, nawet z pomocą.
- Gra w gry planszowe, ale potrzebuje stałej pomocy i wyjaśnień.

Ocena 2:

- Układa proste obrazki w logicznym porządku z pomocą nauczyciela.
- Wymaga wsparcia przy układaniu sekwencji zdarzeń w logicznym porządku, ale radzi sobie z prostymi zadaniami.
- Analizuje kolejne polecenia planu działania przy znacznej pomocy.
- Koduje prostą drogę w labiryncie, ale potrzebuje pomocy w bardziej złożonych kodach.

- Gra w proste gry planszowe z pomocą, rozumie podstawowe zasady.

Ocena 3:

- Układa obrazki i sekwencje zdarzeń w logicznym porządku z niewielką pomocą.
- Analizuje polecenia planu działania i rozumie je w kontekście prostych zadań.
- Koduje proste drogi w labiryncie samodzielnie, ale potrzebuje wsparcia przy bardziej złożonych kodach.
- Gra w gry planszowe samodzielnie, stosując podstawowe strategie.

Ocena 4:

- Układa złożone obrazki i sekwencje zdarzeń w logicznym porządku samodzielnie.
- Samodzielnie analizuje i rozumie kolejne polecenia planu działania w kontekście złożonych zadań.
- Koduje drogi w labiryntach i tworzy proste obrazki bez pomocy.
- Gra w gry planszowe, stosując różnorodne strategie i rozumiejąc skomplikowane zasady.

Ocena 5:

- Tworzy złożone sekwencje zdarzeń i rozwiązuje skomplikowane problemy logiczne.
- Samodzielnie koduje skomplikowane drogi w labiryntach i tworzy własne obrazy.
- Gra w gry planszowe na zaawansowanym poziomie, stosując złożone strategie i przewidując ruchy przeciwników.

Ocena 6:

- Tworzy i analizuje bardzo złożone sekwencje zdarzeń oraz optymalizuje plany działania.
- Koduje zaawansowane drogi w labiryntach, tworzy własne gry i obrazy na wysokim poziomie.
- Doskonale gra w gry planszowe, stosując zaawansowane strategie i ucząc innych zasad i technik.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych

Ocena 1:

- Ma duże trudności z programowaniem nawet najprostszych skryptów w środowisku Scratch.
- Zna podstawowe narzędzia edytora grafiki Paint, ale potrzebuje pełnej pomocy w ich użyciu.
- Nie potrafi samodzielnie kopiować i wklejać elementów rysunku.

Ocena 2:

- Programuje bardzo proste skrypty w środowisku Scratch z dużą pomocą.
- Umie skorzystać z podstawowych narzędzi edytora grafiki Paint przy wsparciu nauczyciela.
- Kopiuje i wkleja elementy rysunku z pomocą.

Ocena 3:

- Programuje podstawowe skrypty w Scratch z niewielką pomocą.
- Zna i umie użyć podstawowych narzędzi edytora grafiki Paint oraz potrafi kopiować i wklejać elementy rysunku.
- Rysuje proste kształty przy użyciu edytora graficznego, wymaga czasem wsparcia.

Ocena 4:

- Programuje bardziej skomplikowane skrypty w Scratch samodzielnie.
- Umie korzystać z edytora Paint 3D i tworzy proste obiekty graficzne.
- Swobodnie kopiuje, wkleja elementy i rysuje bardziej skomplikowane grafiki.

Ocena 5:

- Programuje złożone skrypty w Scratch, tworząc interaktywne projekty.
- Zaawansowanie korzysta z narzędzi edytora Paint i Paint 3D, tworząc bardziej skomplikowane obrazy.

- Wykorzystuje narzędzia edytora tekstu Word i edytora graficznego w pełni samodzielnie.

Ocena 6:

- Tworzy zaawansowane skrypty w Scratch, wprowadzając własne modyfikacje i innowacje.
- W pełni wykorzystuje zaawansowane funkcje Paint 3D i innych narzędzi graficznych, tworząc kompleksowe projekty.
- Ekspert w posługiwaniu się edytorem tekstu Word oraz innymi narzędziami cyfrowymi, bezbłędnie zapisuje i odtwarza wyniki swojej pracy.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi

Ocena 1:

- Zna tylko kilka nazw elementów zestawu komputerowego i wymaga pomocy w ich identyfikacji.
- Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie, ale wymaga wsparcia.

Ocena 2:

- Zna podstawowe elementy zestawu komputerowego, ale ma trudności z ich użyciem bez pomocy.
- Uruchamia i wyłącza komputer, otwiera i zamyka programy z pomocą.

Ocena 3:

- Zna i potrafi wskazać większość elementów zestawu komputerowego.
- Samodzielnie posługuje się komputerem w podstawowym zakresie.

Ocena 4:

- Zna wszystkie elementy zestawu komputerowego i potrafi je wskazać oraz opisać ich funkcje.
- Sprawnie korzysta z komputera, uruchamiając programy i obsługując podstawowe aplikacje.

Ocena 5:

- W pełni rozumie wszystkie elementy zestawu komputerowego i potrafi je szczegółowo opisać.
- Biegła obsługa różnych programów i aplikacji, uruchamianie bardziej zaawansowanych funkcji.

Ocena 6:

- Ekspert w rozpoznawaniu i używaniu wszystkich elementów zestawu komputerowego i urządzeń cyfrowych.
- Bezproblemowa obsługa zaawansowanych programów, konfiguracja urządzeń oraz rozwiązywanie problemów technicznych.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych

Ocena 1:

- Współpracuje z innymi uczniami, ale wymaga ciągłego wsparcia i zachęty do aktywności.

Ocena 2:

- Potrafi współpracować z innymi, ale często potrzebuje wskazówek, jak to robić efektywnie.

Ocena 3:

- Aktywnie współpracuje z innymi, dzieląc się pomysłami z niewielkim wsparciem.

Ocena 4:

- Samodzielnie współpracuje z innymi uczniami, skutecznie komunikując swoje idee.

Ocena 5:

- Efektywnie współpracuje w grupie, inicjując projekty i proponując rozwiązania.

Ocena 6:

- Lider w pracy zespołowej, inicjuje działania, organizuje pracę grupy, skutecznie rozwiązując konflikty.

Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa

Ocena 1:

- Wie, jak korzystać z komputera, aby nie narażać zdrowia, ale wymaga przypomnień o prawidłowej postawie.

Ocena 2:

- Stosuje się do podstawowych zasad bezpieczeństwa, ale wymaga ciągłych przypomnień.

Ocena 3:

- Rozumie zasady bezpiecznego korzystania z komputera i stosuje je z niewielkim wsparciem.

Ocena 4:

- Przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z Internetu, rozumiejąc większość zagrożeń.

Ocena 5:

- Samodzielnie ocenia różne sposoby korzystania z technologii i potrafi wskazać najbezpieczniejsze metody.

Ocena 6:

- Doskonale zna zasady bezpieczeństwa cyfrowego, potrafi je edukować innych i proponować zaawansowane strategie ochrony.

KLASA 2

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania

Ocena 1:

- Słucha z trudnością wypowiedzi rówieśników i dorosłych, nie rozumiejąc większości treści, wymaga ciągłego wsparcia i przypomnień.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji, ale często niepoprawnie, wymaga wielu powtórzeń i wskazówek.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów, zapamiętując tylko pojedyncze słowa lub frazy.
- Ma trudności z koncentracją podczas wydarzeń kulturalnych, nawet z przypomnieniami.
- Nie potrafi czekać na swoją kolej, często przerywa innym.

Ocena 2:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych z ograniczoną uwagą, często wymaga dodatkowych wyjaśnień i wsparcia.
- Wykonuje proste zadania po wysłuchaniu instrukcji, ale z licznymi błędami, potrzebuje powtórzeń.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów, ale zapamiętuje tylko najważniejsze informacje z pomocą.
- Często wymaga przypomnień, aby skupić uwagę podczas wydarzeń kulturalnych.
- Próbuje słuchać i czekać na swoją kolej, ale często wymaga przypomnień.

Ocena 3:

- Słucha wypowiedzi rówieśników i dorosłych, rozumiejąc większość treści, ale czasem potrzebuje dodatkowych wyjaśnień.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji z umiarkowaną dokładnością, czasami wymaga powtórzeń.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów, zapamiętując kluczowe informacje, choć nie zawsze szczegóły.
- Uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, starając się skupić uwagę, choć czasem wymaga przypomnień.

- Słucha i czeka na swoją kolej, ucząc się powstrzymywać chęć nagłego wypowiedzania się, ale czasem wymaga przypomnień.

Ocena 4:

- Słucha z uwagą wypowiedzi rówieśników i dorosłych, rozumiejąc większość treści bez większych trudności.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji poprawnie i bez powtórzeń.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów, zapamiętując większość informacji.
- Uważnie słucha wypowiedzi podczas wydarzeń kulturalnych.
- Słucha i czeka na swoją kolej, rzadko wymaga przypomnień.

Ocena 5:

- Słucha z pełną uwagą wypowiedzi rówieśników i dorosłych, rozumiejąc i analizując treść.
- Wykonuje skomplikowane zadania po wysłuchaniu szczegółowych instrukcji bez trudności.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów, zapamiętując szczegółowe informacje i interpretując treść.
- Słucha uważnie wypowiedzi osób podczas różnych wydarzeń kulturalnych, wyciągając wnioski.
- Słucha i czeka na swoją kolej z pełną kontrolą, powstrzymując chęć nagłego wypowiedzania się.

Ocena 6:

- Słucha aktywnie i z pełnym zrozumieniem wypowiedzi rówieśników i dorosłych, potrafi analizować i krytycznie oceniać treść.
- Wykonuje kompleksowe zadania po wysłuchaniu złożonych instrukcji, stosując własne strategie rozwiązywania problemów.
- Słucha tekstów czytanych przez nauczyciela i uczniów z pełnym zrozumieniem, wyciągając wnioski i formułując własne opinie.
- Słucha uważnie podczas różnych wydarzeń kulturalnych, potrafi prowadzić dyskusję na temat usłyszanych treści.
- Słucha i czeka na swoją kolej z pełnym opanowaniem, okazując szacunek rozmówcy i przestrzegając zasad dyskusji.

Osiągnięcia w zakresie mówienia

Ocena 1:

- Wypowiada się na bliskie mu tematy, ale zdania są bardzo krótkie i niepełne, często brakuje logiki.
- Zadaje podstawowe pytania, ale z błędami językowymi i nie zawsze adekwatnie.
- Układa proste wypowiedzi ustne na podstawie ilustracji lub obrazków, ale wymaga ciągłego wsparcia nauczyciela.
- Ma trudności z recytowaniem prostych rymowanek, nie utrzymuje rytmu ani intonacji.
- Ma trudności z doborem odpowiedniej formy komunikacji i własnego zachowania.

Ocena 2:

- Wypowiada się na bliskie mu tematy, używając krótkich zdań, ale wymaga wsparcia w rozbudowie wypowiedzi.
- Zadaje podstawowe pytania, ale czasami nie są one odpowiednie do kontekstu.
- Układa proste wypowiedzi ustne na podstawie ilustracji lub obrazków, ale często wymaga przypomnień i pomocy.
- Podejmuje próby recytowania prostych rymowanek, ale ma trudności z rytmem i intonacją.
- Często wymaga przypomnień dotyczących stosownej formy komunikacji i zachowania.

Ocena 3:

- Wypowiada się na bliskie mu tematy, używając pełnych zdań, ale potrzebuje przypomnień, aby rozwijać myśli.

- Zadaje pytania i formułuje odpowiedzi na poziomie podstawowym, ale z pewnymi trudnościami.
- Układa proste opowiadania na podstawie obrazków, ale wymaga wsparcia przy nadawaniu tytułów i rozwijaniu fabuły.
- Recytuje proste wiersze, ale czasami ma trudności z odpowiednim tempem i intonacją. o Używa odpowiedniej formy komunikacji, ale wymaga przypomnień, aby okazywać szacunek rozmówcy.

Ocena 4:

- Wypowiada się płynnie i wyraziście na bliskie mu tematy, używając rozbudowanych zdań.
- Zadaje pytania i formułuje odpowiedzi na poziomie podstawowym bez większych trudności.
- Układa opowiadania twórcze na podstawie obrazków i nadaje im tytuły, uwzględniając związki przyczynowo- skutkowe.
- Recytuje wiersze z różną siłą głosu i w różnym tempie.
- Dobiera stosowną formę komunikacji, okazując szacunek rozmówcy.

Ocena 5:

- Wypowiada się płynnie i wyraziście na różnorodne tematy, używając złożonych konstrukcji zdaniowych.
- Zadaje pytania i angażuje się w dyskusję, formułując logiczne argumenty.
- Układa kompleksowe opowiadania twórcze na podstawie obrazków i innych materiałów, uwzględniając detale fabularne i związki przyczynowo- skutkowe.
- Recytuje wiersze z pełnym zrozumieniem treści, stosując odpowiednią intonację i siłę głosu.
- Dobiera zaawansowane formy komunikacji i zachowania, okazując pełen szacunek rozmówcy i kontekstowi.

Ocena 6:

- Wypowiada się płynnie i kreatywnie na różnorodne tematy, używając zaawansowanych konstrukcji zdaniowych i środków stylistycznych.
- Zadaje pytania, które prowokują do głębokiej refleksji i angażuje się w złożone dyskusje, prezentując przemyślane i logiczne argumenty.
- Tworzy kompleksowe opowiadania i wypowiedzi ustne, bogate w szczegóły i wątki poboczne, łącząc różne źródła informacji.
- Recytuje wiersze z pełnym wyczuciem stylu i emocji, stosując różnorodne techniki retoryczne.
- Wykazuje umiejętność dostosowania komunikacji do różnorodnych kontekstów i odbiorców, okazując wysoki poziom empatii i zrozumienia.

Osiągnięcia w zakresie czytania

Ocena 1:

- Czyta bardzo powoli i niepewnie, często się myli, nawet przy krótkich zdaniach i wyrazach.
- Czyta po cichu polecenia i treść zadań, ale wymaga wielu powtórzeń i pomocy.
- Ma trudności z ustalaniem kolejności zdarzeń w przeczytanych tekstach, nawet z pomocą.
- Wyszukuje podstawowe informacje w tekście, ale wymaga stałego wsparcia nauczyciela.

Ocena 2:

- Czyta powoli i niepewnie, ale poprawnie krótkie zdania i wyrazy.
- Czyta po cichu polecenia i treść zadań, ale często wymaga powtórzeń.
- Ma trudności z ustalaniem kolejności zdarzeń w przeczytanych tekstach.
- Wyszukuje podstawowe informacje w tekście z pomocą.

Ocena 3:

- Czyta poprawnie krótkie zdania i wyrazy, ale tempo czytania jest nierówne.

- Czyta po cichu polecenia, treść zadań, wyrazy i zdania pisane z umiarkowanym zrozumieniem.
- Ustala kolejność zdarzeń w prostych tekstach z pomocą.
- Wyszukuje informacje w tekście, ale potrzebuje wskazówek.

Ocena 4:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście opracowane teksty.
- Czyta po cichu polecenia, treść zadań, wyrazy i zdania pisane i drukowane z pełnym zrozumieniem.
- Ustala kolejność zdarzeń i wyróżnia bohaterów i miejsce akcji w przeczytanych tekstach.
- Wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat i odróżnia utwory wierszowane od opowiadań.

Ocena 5:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście długie i złożone teksty.
- Czyta po cichu różne formy tekstów, z pełnym zrozumieniem, analizując i interpretując ich treść.
- Samodzielnie ustala kolejność zdarzeń, analizuje postaci i miejsce akcji, wyciąga wnioski.
- Wyszukuje złożone fragmenty na podany temat, czyta tekst z podziałem na role (dialog) i odróżnia różne formy literackie.

Ocena 6:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście długie, złożone i wielopoziomowe teksty, stosując różnorodne techniki czytania (głośne, ciche, z podziałem na role).
- Czyta po cichu różne formy tekstów z pełnym zrozumieniem, interpretuje, analizuje i krytycznie ocenia ich treść, tworząc własne interpretacje.
- Samodzielnie ustala kolejność zdarzeń, dogłębnie analizuje postaci, miejsce akcji i motywy, wyciągając wnioski i przewidując rozwój fabuły.
- Wyszukuje i interpretuje złożone fragmenty na różne tematy, odróżniając różne formy literackie i gatunki, stosując analizy literackie.

Osiągnięcia w zakresie pisania

Ocena 1:

- Píše odręcznie bardzo proste zdania, ale ma duże trudności z estetyką, czytelnością i poprawnym rozmieszczeniem tekstu.
- Przepisuje krótkie zdania z dużą pomocą nauczyciela, często popełnia błędy.
- Uzupełnia luki w bardzo prostych zdaniach, ale ma trudności z poprawnym zapisaniem wyrazów.
- Ma trudności z pisanem życzeń i prostych form pisemnych, wymaga ciągłego wsparcia.

Ocena 2:

- Píše odręcznie proste zdania, ale ma trudności z estetyką i poprawnym rozmieszczeniem tekstu.
- Przepisuje krótkie zdania i podpisuje ilustracje z pomocą.
- Uzupełnia luki w zdaniach i pisze proste życzenia, ale ma trudności z pisanem bardziej złożonych form (np. list, opis).

Ocena 3:

- Píše proste zdania odręcznie, z umiarkowaną estetyką i poprawnością.
- Przepisuje zdania i podpisuje ilustracje z niewielką pomocą.
- Uzupełnia luki w zdaniach i pisze proste teksty (życzenia, opisy), ale czasami potrzebuje przypomnień i korekt.

Ocena 4:

- Poprawnie łączy litery w wyrazach i pisze odręcznie czytelnie.
- Przepisuje zdania, podpisuje ilustracje, dba o estetykę zeszytu i właściwe rozmieszczenie tekstu.

- Uzupełnia luki w zdaniach, układa odpowiedzi na pytania, pisze opowiadania, opisy, listy, zaproszenia, ogłoszenia i życzenia.
- Pisze z pamięci z zachowaniem poprawności ortograficznej i adresuje koperty.

Ocena 5:

- Pisze odręcznie w sposób estetyczny i poprawny, zachowując odpowiednie rozmieszczenie tekstu na stronie.
- Pisze z pamięci długie i złożone teksty, zachowując poprawność ortograficzną i interpunkcyjną.
- Tworzy różnorodne formy pisemne (opowiadania, listy, opisy, życzenia), stosując różnorodne style i formy literackie.
- Stosuje zaawansowane zasady ortograficzne i gramatyczne, porządkuje wyrazy alfabetycznie i stosuje poprawną wielkość liter w zapisie nazw geograficznych i imion.

Ocena 6:

- Pisze odręcznie bardzo estetycznie i poprawnie, zachowując różnorodność stylów i formatów w zależności od kontekstu pisemnego.
- Pisze z pamięci złożone teksty narracyjne, argumentacyjne i opisowe, stosując zaawansowane zasady ortograficzne i gramatyczne.
- Tworzy kompleksowe formy pisemne (eseje, raporty, analizy literackie), używając różnorodnych form stylistycznych i literackich.
- Demonstracyjnie stosuje zasady ortograficzne i gramatyczne, stosując się do wytycznych edytorskich i redakcyjnych, tworząc profesjonalne i formalne teksty.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego

Ocena 1:

- Ma trudności z wyodrębnieniem podstawowych zdań w mowie i w tekście, wymaga stałego wsparcia nauczyciela.
- Określa liczbę zdań w prostym tekście z pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z dzieleniem prostych wyrazów na sylaby i głoski, często wymaga przypomnień.

Ocena 2:

- Wyodrębnia podstawowe zdania w mowie i w tekście, ale ma trudności z bardziej skomplikowanymi strukturami.
- Określa liczbę zdań w prostym tekście, ale wymaga wsparcia przy dłuższych tekstach.
- Dzieli proste wyrazy na sylaby i głoski, ale ma trudności z bardziej skomplikowanymi wyrazami.

Ocena 3:

- Wyodrębnia zdania w mowie i w tekście, określając ich liczbę, ale czasami wymaga wsparcia.
- Dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery, ale ma trudności z bardziej złożonymi wyrazami.
- Wyodrębnia podstawowe części mowy, takie jak rzeczowniki i czasowniki.

Ocena 4:

- Wyodrębnia zdania w mowie i w tekście oraz określa ich liczbę.
- Dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery oraz wyróżnia samogłoski i spółgłoski.
- Wyodrębnia czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i tworzy liczbę pojedynczą oraz mnogą rzeczowników.

Ocena 5:

- Analizuje i wyodrębnia różnorodne struktury zdaniowe w mowie i w tekście.
- Dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery, rozróżniając subtelne różnice w ich strukturze.
- Tworzy wyrazy o podobnym znaczeniu, przeciwstawne, pochodne od wyrazów podstawowych oraz układa skomplikowane zdania z rozsypanki wyrazowej.

Ocena 6:

- Wykazuje biegłość w analizie i wyodrębnianiu złożonych struktur zdaniowych w różnych formach tekstu.

- Doskonale dzieli wyrazy na sylaby, głoski i litery, identyfikując wszystkie możliwe subtelności fonetyczne i morfologiczne.
- Tworzy i modyfikuje zaawansowane struktury wyrazowe i zdaniowe, stosując zaawansowane reguły gramatyczne i semantyczne.

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia

Ocena 1:

- Ma trudności z podejmowaniem prób zapisu nowych wyrazów, wymaga stałego wsparcia nauczyciela.
- Rozwija swoje zainteresowania jedynie przy dużym wsparciu dorosłych.

Ocena 2:

- Podejmuje próby zapisu nowych wyrazów, ale wymaga wsparcia nauczyciela.
- Rozwija swoje zainteresowania przy wsparciu dorosłych, ale potrzebuje ciągłej motywacji.

Ocena 3:

- Samodzielnie zapisuje nowe wyrazy, ale wymaga przypomnień i wsparcia w ich zastosowaniu.
- Tworzy proste tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki z pomocą nauczyciela.

Ocena 4:

- Samodzielnie zapisuje nowe wyrazy i podejmuje próby ich zastosowania w różnych kontekstach.
- Tworzy proste tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki z niewielką pomocą.

Ocena 5:

- Samodzielnie zapisuje i poprawnie stosuje nowe wyrazy, tworząc kompleksowe wypowiedzi.
- Rozwija swoje zainteresowania, tworząc zaawansowane materiały edukacyjne (tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki) z minimalnym wsparciem.

Ocena 6:

- Samodzielnie zapisuje, poprawnie stosuje nowe wyrazy i wykorzystuje je w twórczych kontekstach, pisząc zaawansowane formy literackie.
- Rozwija swoje zainteresowania na zaawansowanym poziomie, tworząc oryginalne i kompleksowe materiały edukacyjne (np. złożone prace projektowe, broszury edukacyjne, artykuły) bez wsparcia.

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych

Ocena 1:

- Stosuje określenia przestrzenne (za, przed, nad, pod) z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z określaniem położenia przedmiotów względem siebie, często wymaga wskazówek.
- Nie radzi sobie z określaniem kierunków w przestrzeni (pion, poziom, skos) bez wsparcia.

Ocena 2:

- Stosuje określenia przestrzenne (za, przed, nad, pod) z pomocą nauczyciela.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie, ale wymaga wsparcia.
- Ma trudności z określaniem kierunków w przestrzeni i posługiwania się pojęciami: pion, poziom, skos.

Ocena 3:

- Stosuje określenia przestrzenne samodzielnie w prostych sytuacjach.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie, ale może się pomylić przy bardziej skomplikowanych układach.
- Określa podstawowe kierunki w przestrzeni (np. góra-dół, prawo-lewo), ale ma trudności z bardziej zaawansowanymi pojęciami (skos).

Ocena 4:

- Stosuje określenia przestrzenne samodzielnie i poprawnie.
- Określa położenie przedmiotów względem siebie i innego obserwatora.
- Określa i wskazuje kierunki w przestrzeni oraz porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej (długość, masa).

Ocena 5:

- Stosuje określenia przestrzenne i porównuje przedmioty w bardziej złożonych kontekstach.
- Precyzyjnie określa położenie przedmiotów względem siebie oraz w stosunku do innego obserwatora.
- Wskazuje kierunki w przestrzeni i stosuje pojęcia: pion, poziom, skos w różnych sytuacjach.

Ocena 6:

- Stosuje określenia przestrzenne w skomplikowanych kontekstach, analizując różne perspektywy i scenariusze.
- Precyzyjnie określa położenie przedmiotów względem siebie oraz w stosunku do innego obserwatora, wykorzystując różnorodne metody i narzędzia (np. mapy, modele 3D).
- Wskazuje kierunki w przestrzeni i stosuje pojęcia: pion, poziom, skos w różnorodnych sytuacjach życiowych i naukowych.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności

Ocena 1:

- Liczy w przód do 20 z dużą pomocą nauczyciela, ma trudności z płynnością.
- Rozpoznaje liczby do 100, ale często się myli i wymaga stałych przypomnień.
- Ma trudności z identyfikacją jedności i dziesiątek w zapisie liczbowym.

Ocena 2:

- Liczy w przód do 100, ale ma trudności z liczeniem wstecz.
- Rozpoznaje liczby do 1000, ale wymaga przypomnień.
- Wskazuje jedności i dziesiątki w zapisie liczbowym z pomocą.

Ocena 3:

- Liczy w przód i wstecz do 100 z umiarkowaną płynnością.
- Rozpoznaje liczby do 1000 i samodzielnie je odczytuje, ale czasami wymaga wsparcia.
- Wskazuje jedności, dziesiątki w zapisie liczbowym, ale ma trudności z setkami.

Ocena 4:

- Liczy w przód i wstecz po 1, po 2, po 10 do 1000.
- Odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 1000 samodzielnie.
- Wskazuje jedności, dziesiątki i setki w zapisie liczbowym oraz posługuje się liczbami porządkowymi.

Ocena 5:

- Liczy w przód i wstecz w różnych sekwencjach i rozumie związki między liczbami.
- Odczytuje i zapisuje liczby do 1000 z pełnym zrozumieniem ich właściwości.
- Z łatwością wskazuje jedności, dziesiątki, setki w zapisie liczbowym i stosuje zaawansowane pojęcia liczbowe.

Ocena 6:

- Liczy w przód i wstecz w różnych, złożonych sekwencjach, rozumiejąc i wykorzystując zależności między liczbami w skomplikowanych kontekstach.
- Odczytuje i zapisuje liczby do 1000 z pełnym zrozumieniem ich właściwości, stosując zaawansowane operacje matematyczne.
- Z łatwością identyfikuje jedności, dziesiątki, setki i inne wielkości, stosując zaawansowane pojęcia liczbowe oraz analizuje struktury liczbowe.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

Ocena 1:

- Rozumie podstawy dodawania i odejmowania z pomocą wizualną, ale często się myli i wymaga stałego wsparcia.

- Ma duże trudności z mnożeniem i dzieleniem, nawet w podstawowym zakresie.
- Rozwiązuje bardzo proste równania z niewiadomą z pomocą nauczyciela.

Ocena 2:

- Rozumie podstawy dodawania i odejmowania z pomocą wizualną.
- Ma trudności z mnożeniem i dzieleniem.
- Rozwiązuje bardzo proste równania z niewiadomą z pomocą.

Ocena 3:

- Rozumie podstawy dodawania, odejmowania, ale mnożenie i dzielenie sprawiają trudność bez wsparcia.
- Dodaje i odejmuje liczby jednocyfrowe samodzielnie, ale wymaga pomocy przy liczbach dwucyfrowych.
- Rozwiązuje proste równania z niewiadomą z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Rozumie istotę dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia.
- Dodaje i odejmuje w pamięci liczby jednocyfrowe i dwucyfrowe, mnoży i dzieli w zakresie tabliczki mnożenia.
- Stosuje własne strategie obliczeń i rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka lub znaku zapytania.

Ocena 5:

- Rozumie i stosuje zaawansowane techniki dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia.
- Dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby na poziomie zaawansowanym, stosując różnorodne strategie obliczeniowe.
- Rozwiązuje skomplikowane równania z niewiadomą i tworzy własne problemy matematyczne do rozwiązania.

Ocena 6:

- Wykazuje biegłość w dodawaniu, odejmowaniu, mnożeniu i dzieleniu, stosując zaawansowane techniki i strategie obliczeniowe w różnych kontekstach.
- Rozwiązuje bardzo skomplikowane równania z niewiadomą i tworzy oraz rozwiązuje własne, złożone problemy matematyczne.
- Stosuje zaawansowane narzędzia matematyczne i technologie do obliczeń i wizualizacji danych liczbowych.

Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych

Ocena 1:

- Ma trudności z analizowaniem i rozwiązywaniem bardzo prostych zadań z treścią, nawet z pomocą nauczyciela.
- Nie potrafi odczytywać prostych diagramów bez wsparcia nauczyciela.

Ocena 2:

- Analizuje i rozwiązuje bardzo proste zadania z treścią z pomocą.
- Odczytuje proste diagramy, ale wymaga wskazówek nauczyciela.

Ocena 3:

- Analizuje i rozwiązuje proste zadania z treścią, ale wymaga wsparcia przy bardziej złożonych.
- Odczytuje i interpretuje proste diagramy, czasami wymaga wskazówek.

Ocena 4:

- Analizuje i rozwiązuje proste i wybrane złożone zadania z treścią.
- Zapisuje w dowolny sposób rozwiązanie zadania z treścią, używając różnych metod (rysunki, równania).
- Podejmuje próby tworzenia treści zadania tekstowego do podanej formuły lub rysunku.

Ocena 5:

- Analizuje i rozwiązuje złożone zadania z treścią, stosując zaawansowane strategie i techniki matematyczne.

- Samodzielnie tworzy treści zadań tekstowych do podanych formuł lub rysunków i rozwiązuje różnorodne łamigłówki matematyczne.

Ocena 6:

- Analizuje i rozwiązuje bardzo złożone zadania z treścią, stosując zaawansowane strategie, techniki matematyczne oraz narzędzia technologiczne.
- Tworzy własne, oryginalne treści zadań tekstowych na podstawie różnych formuł, rysunków, a także realnych problemów życiowych, prezentując kreatywne rozwiązania.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych

Ocena 1:

- Rozpoznaje jedynie podstawowe figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt) z pomocą nauczyciela.
- Ma duże trudności z kreśleniem i mierzeniem odcinków oraz nie radzi sobie z obliczaniem obwodów.

Ocena 2:

- Rozpoznaje podstawowe figury geometryczne (kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt) z pomocą.
- Ma trudności z kreśleniem i mierzeniem odcinków oraz obliczaniem obwodów.

Ocena 3:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne, ale czasami myli ich nazwy.
- Kreśli i mierzy odcinki, kwadraty i prostokąty z pomocą linijki, ale potrzebuje wsparcia przy obliczaniu obwodów.

Ocena 4:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne oraz kreśli i mierzy odcinki, kwadraty i prostokąty za pomocą linijki.
- Oblicza obwody kwadratu, prostokąta i trójkąta oraz składa i rozcina papierowe figury geometryczne.

Ocena 5:

- Rozpoznaje i nazywa różnorodne figury geometryczne, kreśli i mierzy odcinki oraz figury geometryczne z dużą precyzją.
- Oblicza obwody i inne właściwości geometryczne złożonych figur oraz tworzy własne konstrukcje geometryczne.

Ocena 6:

- Wykazuje zaawansowane umiejętności w rozpoznawaniu, nazywaniu, kreśleniu i mierzeniu złożonych figur geometrycznych.
- Oblicza obwody, pola i inne właściwości geometryczne zarówno podstawowych, jak i złożonych figur, tworząc skomplikowane konstrukcje geometryczne i modele.

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji

Ocena 1:

- Dostrzega rytm w otoczeniu, ale ma trudności z jego interpretacją i zastosowaniem w praktyce.
- Wykonuje bardzo proste obliczenia pieniężne z dużą pomocą, ma trudności z odczytywaniem godzin na zegarze.

Ocena 2:

- Dostrzega rytm w otoczeniu i dzieli proste przedmioty na części, ale ma trudności z dokładnym przeliczaniem pieniędzy.
- Wykonuje proste obliczenia pieniężne z pomocą i odczytuje godziny na zegarze.

Ocena 3:

- Dostrzega rytm w otoczeniu i potrafi go przełożyć na prostsze działania matematyczne.

- Przelicza podstawowe kwoty pieniędzy i odczytuje godziny na zegarze z pewną pewnością, ale ma trudności z bardziej skomplikowanymi obliczeniami czasowymi i pieniężnymi.

Ocena 4:

- Dostrzega rytm w otoczeniu i dzieli przedmioty na dwie i cztery równe części.
- Przelicza pieniądze, wie, co to jest reszta i wykonuje obliczenia pieniężne.
- Odczytuje godziny na zegarze, wykonuje obliczenia dotyczące czasu, odczytuje wskazania termometru oraz zapisuje i odczytuje liczby rzymskie.

Ocena 5:

- Dostrzega i analizuje rytm w złożonych kontekstach, dzieli przedmioty na różne części z dużą precyzją.
- Przelicza pieniądze i wykonuje skomplikowane obliczenia pieniężne oraz analizuje i ocenia różne scenariusze finansowe.
- Wykonuje zaawansowane obliczenia dotyczące czasu, odczytuje i interpretuje wskazania termometru w różnych sytuacjach oraz stosuje liczby rzymskie w różnych kontekstach.

Ocena 6:

- Doskonale dostrzega i analizuje rytm w złożonych sytuacjach życiowych, wykorzystując go do rozwiązywania problemów.
- Przelicza pieniądze, wykonuje zaawansowane operacje finansowe, analizuje scenariusze finansowe, rozumiejąc ich kontekst i implikacje.
- Wykonuje zaawansowane obliczenia dotyczące czasu, temperatury oraz stosuje liczby rzymskie i inne systemy liczbowe w różnych kontekstach edukacyjnych i życiowych.

III. EDUKACJA SPOŁECZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego

Ocena 1:

- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach tylko z bezpośrednią pomocą nauczyciela, często nie rozumiejąc ich znaczenia.
- Zna imiona kilku kolegów i koleżanek z klasy, ale ma trudności z zapamiętaniem ich nazwisk oraz z nawiązywaniem kontaktów.
- Zna podstawowe normy obowiązujące w szkole, ale nie przestrzega ich bez ciągłego przypominania przez nauczyciela.

Ocena 2:

- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach z pomocą nauczyciela, rozumiejąc ich podstawowe znaczenie.
- Zna imiona kilku kolegów i koleżanek z klasy, ale wymaga wsparcia w zapamiętywaniu nazwisk i utrzymywaniu relacji.
- Zna podstawowe normy obowiązujące w szkole, ale wymaga przypomnień, aby ich przestrzegać.

Ocena 3:

- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach z niewielką pomocą, rozumiejąc ich cel i znaczenie.
- Zna imiona i nazwiska kilku kolegów i koleżanek z klasy, ale czasami potrzebuje przypomnienia.
- Zna podstawowe normy szkolne i zazwyczaj je przestrzega, choć czasami potrzebuje przypomnienia.

Ocena 4:

- Uczestniczy aktywnie w klasowych i szkolnych uroczystościach, zna i respektuje normy obowiązujące w szkole.
- Zna imiona i nazwiska większości koleżanek i kolegów z klasy.

- Określa relacje w rodzinie i opowiada o grupach, zespołach i organizacjach, do których należy.

Ocena 5:

- Pełni aktywną rolę w klasowych i szkolnych uroczystościach, często angażując się w ich przygotowanie i organizację.
- Zna imiona i nazwiska wszystkich koleżanek i kolegów z klasy, potrafi nawiązać z nimi kontakt i współpracę.
- Określa skomplikowane relacje społeczne w rodzinie, grupach i organizacjach, do których należy, i potrafi o nich szczegółowo opowiedzieć.

Ocena 6:

- Pełni kluczową rolę w organizacji i przebiegu klasowych i szkolnych uroczystości, inicjuje i koordynuje działania rówieśników.
- Zna i rozumie relacje społeczne w szkole, klasie i w różnych grupach, aktywnie buduje pozytywne relacje z rówieśnikami i dorosłymi.
- Potrafi szczegółowo opisać relacje społeczne w rodzinie, grupach, zespołach i organizacjach, do których należy, z uwzględnieniem kontekstu historycznego i kulturowego.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym

Ocena 1:

- Zna barwy narodowe, ale ma trudności z ich zapamiętaniem i poprawnym rozpoznawaniem.
- Potrafi wymienić jedną zwrotkę hymnu narodowego z dużą pomocą, ale wymaga wsparcia przy ich recytacji.
- Wie, kto nosi mundur, ale ma trudności z podaniem konkretnych przykładów i nie zna ich funkcji.
- Wymienia jedno polskie święto narodowe, ale nie zna jego znaczenia.

Ocena 2:

- Zna barwy narodowe i potrafi wymienić jedną zwrotkę hymnu narodowego, ale potrzebuje wsparcia przy ich recytacji.
- Wie, kto nosi mundur, ale ma trudności z podaniem konkretnych przykładów. O
- Wymienia jedno polskie święto narodowe, ale nie zna jego znaczenia.

Ocena 3:

- Zna barwy narodowe i potrafi wymienić jedną zwrotkę hymnu narodowego z niewielką pomocą.
- Wie, kto nosi mundur i potrafi wymienić kilka przykładów służb, ale ma trudności z opisem ich funkcji.
- Wymienia kilka polskich świąt narodowych, ale tylko ogólnie zna ich znaczenie.

Ocena 4:

- Zna barwy narodowe, jedną zwrotkę hymnu narodowego, potrafi wymienić kilka polskich świąt narodowych i rozumie ich znaczenie.
- Wie, kto nosi mundur i potrafi wymienić różne służby oraz ich funkcje.
- Wie, kogo można nazwać wielkim Polakiem i podaje przykłady wielkich postaci z historii Polski.

Ocena 5:

- Zna barwy narodowe i całą zwrotkę hymnu narodowego, potrafi opisać ich znaczenie w kontekście historycznym. o Wie, kto nosi mundur, i zna szczegóły dotyczące różnych służb i ich roli w społeczeństwie.
- Potrafi wymienić i opisać polskie święta narodowe, rozumie ich znaczenie historyczne i społeczne oraz zna szczegółowe informacje o wielkich postaciach z historii Polski.

Ocena 6:

- Zna barwy narodowe, pełną wersję hymnu narodowego, i potrafi szczegółowo opisać ich znaczenie historyczne i kulturowe.

- Rozumie rolę i znaczenie różnych służb mundurowych w kontekście historycznym i współczesnym, potrafi wskazać przykłady ich działań w ważnych momentach historycznych.
- Wymienia, opisuje i analizuje polskie święta narodowe, rozumie ich znaczenie w kontekście globalnym oraz zna szczegółowe biografie wielkich postaci z historii Polski, wskazując ich wpływ na rozwój kraju i świata.

IV. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego

Ocena 1:

- Rozpoznaje niektóre rośliny łąkowe, warzywa i owoce z pomocą nauczyciela.
- Zna podstawowe elementy budowy drzewa i krzewu, ale nie potrafi ich opisać samodzielnie.
- Ma trudności z rozpoznawaniem zwierząt leśnych i ekosystemów, nawet z pomocą wizualną.

Ocena 2:

- Rozpoznaje wybrane rośliny łąkowe, warzywa i owoce z niewielką pomocą nauczyciela.
- Zna podstawowe elementy budowy drzewa i krzewu, ale wymaga wsparcia w bardziej złożonych przypadkach.
- Ma trudności z identyfikacją większości zwierząt leśnych i ekosystemów bez wsparcia.

Ocena 3:

- Rozpoznaje większość popularnych roślin łąkowych, warzyw i owoców z niewielkim wsparciem.
- Potrafi opisać podstawowe elementy budowy drzewa, krzewu i rośliny uprawnej, ale potrzebuje przypomnień.
- Rozpoznaje wybrane zwierzęta leśne, ale wymaga pomocy przy identyfikacji ich cech charakterystycznych i ekosystemów.

Ocena 4:

- Rozpoznaje większość roślin łąkowych, popularnych warzyw i owoców.
- Zna budowę drzewa, krzewu i rośliny uprawnej, opisuje wybrane zwierzęta i rozpoznaje podstawowe ekosystemy (las, jezioro).
- Wymienia zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią i opisuje cykl powstawania owoców.

Ocena 5:

- Rozpoznaje i szczegółowo opisuje większość roślin łąkowych, popularnych warzyw, owoców oraz wybrane gatunki zwierząt leśnych.
- Zna szczegółową budowę drzewa, krzewu i rośliny uprawnej, opisuje cykle życiowe wybranych roślin i zwierząt.
- Rozpoznaje różne ekosystemy w swoim otoczeniu i potrafi wyjaśnić ich podstawowe funkcje.

Ocena 6:

- Rozpoznaje i szczegółowo opisuje rośliny łąkowe, popularne warzywa, owoce oraz różne gatunki zwierząt leśnych.
- Zna szczegółową budowę drzewa, krzewu, rośliny uprawnej i potrafi opisać złożone cykle życiowe roślin i zwierząt.
- Rozpoznaje różne ekosystemy w swoim otoczeniu, rozumie ich strukturę i funkcje oraz potrafi przedstawić rolę pszczoł i innych owadów zapylających w przyrodzie.

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku

Ocena 1:

- Zna podstawowe potrzeby człowieka (odżywianie, odpoczynek, potrzeba bliskości i bezpieczeństwa), ale wymaga wsparcia, aby je szczegółowo opisać. o Wie, jak dbać o siebie, aby być zdrowym, ale ma trudności z samodzielnym stosowaniem tych zasad, np. higiena osobista, higiena miejsca pracy.
- Nazywa podstawowe części ciała i niektóre narządy człowieka z pomocą.
- Zna numery alarmowe, ale potrzebuje przypomnienia, jak ich używać.
- Potrafi dostrzec znaki drogowe w najbliższym otoczeniu, ale ma trudności z ich rozróżnieniem.

Ocena 2:

- Zna podstawowe potrzeby człowieka i potrafi je wymienić, ale ma trudności z ich szczegółowym opisem. o Wie, jak dbać o zdrowie, ale czasami wymaga przypomnienia o zasadach higieny i bezpieczeństwa.
- Nazywa podstawowe części ciała i niektóre narządy człowieka, ale potrzebuje przypomnienia.
- Zna numery alarmowe i potrafi je podać, ale potrzebuje wsparcia przy ich użyciu w praktyce.
- Rozpoznaje podstawowe znaki drogowe, ale czasami je myli.

Ocena 3:

- Potrafi opisać podstawowe potrzeby człowieka i wie, jak je zaspokoić, ale potrzebuje przypomnienia o ich znaczeniu.
- Dbą o zdrowie, stosując się do podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa, ale wymaga niewielkiego wsparcia.
- Nazywa części ciała i niektóre narządy człowieka, z niewielką pomocą.
- Zna numery alarmowe i potrafi formułować proste komunikaty do służb ratunkowych.
- Rozpoznaje i nazywa znaki drogowe, ale czasami potrzebuje przypomnienia o ich znaczeniu.

Ocena 4:

- Przedstawia charakterystykę zawodów znanych z miejsca zamieszkania (np. weterynarz, ogrodnik) oraz zawodów użyteczności publicznej (np. nauczyciel, policjant). o Zna numery alarmowe i potrafi formułować komunikaty do służb ratunkowych: Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej.
- Zna zasady zachowania się w kontaktach z osobami obcymi i potrafi je zastosować w praktyce.
- Posługuje się danymi osobowymi w kontaktach ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.
- Zna podstawowe potrzeby człowieka i wie, jak je zaspokoić (odżywianie, odpoczynek, higiena).

Ocena 5:

- Zna szczegółową charakterystykę zawodów z miejsca zamieszkania i zawodów użyteczności publicznej, rozumiejąc ich rolę i znaczenie w społeczeństwie.
- Zna numery alarmowe, potrafi wezwać pomoc w różnych sytuacjach oraz zna zasady zachowania się w kontaktach z osobami obcymi.
- Zna szczegółowe zasady zdrowego stylu życia, w tym wartości odżywcze różnych produktów, oraz wie, jak dobierać ubrania do pogody i warunków atmosferycznych.
- Dbą o higienę osobistą, higienę miejsca pracy i ład oraz porządek, stosując te zasady regularnie.
- Potrafi samodzielnie współpracować z pomocą medyczną w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.

Ocena 6:

- Zna szczegółową charakterystykę zawodów z miejsca zamieszkania i zawodów użyteczności publicznej, rozumiejąc ich rolę i znaczenie w społeczeństwie (np. weterynarz, naukowiec, dziennikarz, sportowiec).

- Zna numery alarmowe, potrafi wezwać pomoc w różnych sytuacjach oraz zna zasady zachowania się w kontaktach z osobami obcymi.
- Zna szczegółowe zasady zdrowego stylu życia, w tym wartości odżywcze różnych produktów, oraz wie, jak dobrać ubrania do pogody i warunków atmosferycznych.
- Dbą o higienę osobistą, higienę miejsca pracy i ład oraz porządek, stosując te zasady regularnie.
- Potrafi samodzielnie współpracować z pomocą medyczną w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.
- Zna zasady ewakuacji oraz potrafi prowadzić działania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.
- Potrafi rozpoznać zagrożenia ze strony zjawisk atmosferycznych (śnieżyca, lawina, powódź, burza) i wie, jak zachować się podczas ich wystąpienia. o Potrafi poruszać się w internecie, korzystając z wyszukiwarki i zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu.
- Rozumie konieczność stosowania haseł i potrafi bezpiecznie korzystać z technologii cyfrowych, rozumiejąc ich wpływ na zdrowie i rozwój.

V. EDUKACJA PLASTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń

Ocena 1:

- Nazywa tylko niektóre podstawowe barwy (np. czerwony, niebieski, żółty) z pomocą. O
- Ma trudności z rozróżnianiem jasnych i ciemnych barw oraz z identyfikacją barw pochodnych bez wsparcia.

Ocena 2:

- Nazywa większość podstawowych barw (np. czerwony, niebieski, żółty) samodzielnie.
- Potrafi rozróżnić jasne i ciemne barwy, ale wymaga pomocy przy identyfikacji barw pochodnych.

Ocena 3:

- Nazywa barwy podstawowe i określa ich jasność (jasne i ciemne) samodzielnie.
- Rozpoznaje podstawowe barwy pochodne (np. pomarańczowy, fioletowy) z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Nazywa barwy podstawowe i określa jasność barw (jasne i ciemne) oraz zna podstawowe barwy pochodne (np. pomarańczowy, fioletowy).
- Potrafi rozróżniać różne odcienie barw z pomocą.

Ocena 5:

- Nazywa barwy podstawowe i pochodne, rozróżnia różne odcienie barw oraz potrafi je sklasyfikować według jasności.
- Potrafi samodzielnie rozróżniać intensywność barw i ich nasycenie.

Ocena 6:

- Nazywa barwy podstawowe i pochodne, rozróżnia różne odcienie i intensywność barw.
- Potrafi sklasyfikować barwy według jasności i nasycenia oraz wykorzystuje tę wiedzę w praktyce twórczej.

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej

Ocena 1:

- Tworzy bardzo proste prace plastyczne tylko według dokładnych instrukcji i z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z samodzielnym wykonaniem nawet prostych przedmiotów użytecznych (np. zawieszki na drzwi).

Ocena 2:

- Tworzy proste prace plastyczne według instrukcji, ale wymaga wsparcia przy wyborze technik i materiałów.

- Wykonuje proste przedmioty użytkowe z pomocą, ale ma trudności z kreatywnym podejściem do zadania.
- Próbuje tworzyć prace przestrzenne, ale często wymaga pomocy i wskazówek.

Ocena 3:

- Tworzy proste prace plastyczne według instrukcji z minimalną pomocą nauczyciela.
- Samodzielnie wykonuje podstawowe przedmioty użytkowe, takie jak kartki okolicznościowe i upominki, ale z ograniczoną kreatywnością.
- Tworzy bardzo proste prace przestrzenne, ale ma trudności z łączeniem różnych materiałów.

Ocena 4:

- Tworzy prace plastyczne według instrukcji, wykorzystując różne techniki.
- Wykonuje przedmioty użytkowe (np. zawieszki na drzwi, kartki okolicznościowe, upominki) samodzielnie.
- Tworzy proste prace przestrzenne i łączy ze sobą różne materiały.

Ocena 5:

- Tworzy bardziej zaawansowane prace plastyczne, eksperymentując z różnymi technikami i materiałami.
- Wykonuje różnorodne przedmioty użytkowe i dekoracyjne, stosując różnorodne techniki artystyczne.
- Tworzy bardziej skomplikowane prace przestrzenne, łącząc różne materiały w kreatywny sposób.

Ocena 6:

- Tworzy zaawansowane i innowacyjne prace plastyczne, eksperymentując z różnymi technikami i materiałami.
- Wykonuje różnorodne przedmioty użytkowe i dekoracyjne, stosując zaawansowane techniki artystyczne, wykorzystując różnorodne materiały.
- Tworzy skomplikowane prace przestrzenne, łącząc różne materiały w kreatywny i innowacyjny sposób, demonstrując wysokie umiejętności twórcze i techniczne.

Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych

Ocena 1:

- Rozpoznaje jedynie najbardziej podstawowe formy sztuk plastycznych (np. malarstwo), ale często myli się w ich identyfikacji.
- Potrzebuje pomocy, aby wskazać podstawowe dzieła sztuki.

Ocena 2:

- Rozpoznaje podstawowe formy sztuk plastycznych (np. malarstwo) z pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z identyfikacją różnic między podstawowymi rodzajami dzieł malarskich.

Ocena 3:

- Rozpoznaje i nazywa wybrane sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba) z pomocą wizualną.
- Potrafi wskazać i nazwać podstawowe rodzaje dzieł malarskich (np. pejzaż, portret) z minimalną pomocą.

Ocena 4:

- Rozpoznaje i nazywa wybrane sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura) oraz podstawowe rodzaje dzieł malarskich i graficznych (pejzaż, portret).
- Potrafi wskazać i omówić kilka cech charakterystycznych tych sztuk.

Ocena 5:

- Rozpoznaje, nazywa i szczegółowo opisuje różne sztuki plastyczne (malarstwo, rzeźba, architektura, grafika).
- Potrafi omówić ich cechy charakterystyczne oraz wybrane style i techniki.

Ocena 6:

- Rozpoznaje, nazywa i szczegółowo opisuje różne sztuki plastyczne i rodzaje dzieł (malarstwo, rzeźba, architektura, grafika) oraz ich cechy charakterystyczne.

- Analizuje różnice między stylami, technikami i kontekstami kulturowymi różnych dzieł, wykazując głęboką wiedzę i zrozumienie sztuki.

VI. EDUKACJA TECHNICZNA

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy

Ocena 1:

- Ma trudności z utrzymaniem porządku w miejscu pracy, nawet przy częstych przypomnieniach i wsparciu nauczyciela.
- Nieefektywnie używa materiałów, często je marnując i nie dba o ich odpowiednie przechowywanie.

Ocena 2:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy tylko z częstymi przypomnieniami.
- Potrafi używać materiałów potrzebnych do wykonania pracy, ale nie zawsze robi to efektywnie, co prowadzi do marnotrawstwa.

Ocena 3:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy z okazjonalnymi przypomnieniami nauczyciela.
- Używa materiałów w sposób względnie efektywny, ale czasem wymaga wskazówek dotyczących ich optymalnego użycia.
- Potrafi bezpiecznie posługiwać się narzędziami podstawowymi (np. nożyczkami, zszywaczem) pod nadzorem.

Ocena 4:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy samodzielnie.
- Planuje i realizuje projekty samodzielnie lub w grupie, rozsądnie używając materiałów i wykorzystując je do końca.
- W bezpieczny sposób posługuje się narzędziami (np. nożyczkami, zszywaczem) bez potrzeby nadzoru.

Ocena 5:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy i organizuje go w sposób efektywny.
- Samodzielnie planuje i realizuje złożone projekty, minimalizując marnotrawstwo materiałów.
- Posługuje się narzędziami w sposób bezpieczny i precyzyjny, ucząc innych ich poprawnego użycia.

Ocena 6:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy, organizując je efektywnie i pomagając innym w utrzymaniu czystości i organizacji.
- Samodzielnie planuje, realizuje i nadzoruje złożone projekty, stosując zaawansowane techniki i maksymalizując efektywność wykorzystania materiałów.
- Posługuje się narzędziami w sposób mistrzowski, demonstrując poprawne i bezpieczne techniki użycia, i szkoli innych w ich obsłudze.

Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania

Ocena 1:

- Wykonuje bardzo proste przedmioty użytkowe (np. dekoracje świąteczne) jedynie z bezpośrednią pomocą nauczyciela.
- Ma znaczne trudności z łączeniem elementów pracy i korzystaniem z różnych technik, nawet po pokazie.

Ocena 2:

- Wykonuje proste przedmioty użytkowe z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z łączeniem elementów pracy, a także z korzystaniem z podstawowych technik, takich jak klejenie czy cięcie.

Ocena 3:

- Wykonuje podstawowe przedmioty użytkowe i dekoracyjne, ale wymaga wskazówek przy łączeniu elementów pracy i korzystaniu z różnych technik.

- Korzysta z podstawowych technik, takich jak klejenie i wiązanie, z pomocą wizualną lub instrukcjami.

Ocena 4:

- Wykonuje przedmioty użytkowe i dekoracyjne, łącząc elementy pracy przy użyciu kleju, taśmy klejącej, spinaczy, tasiemki lub sznurka.
- Stosuje ozdobne wiązanie tasiemką i korzysta z szablonów do składania i nacinania papieru.
- Wykorzystuje technikę origami do składania prostych modeli zgodnie z instrukcją.

Ocena 5:

- Tworzy bardziej zaawansowane przedmioty użytkowe i dekoracyjne, stosując różnorodne techniki łączenia materiałów.
- Stosuje zaawansowane techniki składania i nacinania papieru, tworząc bardziej złożone formy przestrzenne.
- Tworzy skomplikowane modele origami z minimalnym wsparciem, eksperymentując z różnymi technikami.

Ocena 6:

- Tworzy zaawansowane przedmioty użytkowe i dekoracyjne, stosując różnorodne techniki łączenia materiałów w sposób innowacyjny.
- Stosuje zaawansowane techniki składania i nacinania papieru, tworząc złożone formy przestrzenne i eksperymentując z nowymi technikami.
- Tworzy skomplikowane modele origami bez pomocy, wprowadzając własne innowacje i eksperymentując z różnymi technikami.

Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych

Ocena 1:

- Zna tylko niektóre podstawowe zasady działania urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z bezpiecznym używaniem prostych urządzeń i wymaga stałego nadzoru.

Ocena 2:

- Zna podstawowe zasady działania niektórych urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym, ale wymaga wsparcia w ich obsłudze.
- Często potrzebuje przypomnień dotyczących bezpiecznego korzystania z urządzeń.

Ocena 3:

- Zna podstawowe zasady działania i potrafi obsługiwać wybrane urządzenia wykorzystywane w gospodarstwie domowym, ale wymaga wskazówek przy bardziej złożonych funkcjach.
- Obsługuje urządzenia w podstawowym zakresie, z niewielką pomocą nauczyciela.

Ocena 4:

- Zna ogólne zasady działania urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i potrafi je obsługiwać w podstawowym zakresie.
- Potrafi bezpiecznie korzystać z urządzeń i zna podstawowe zasady ich konserwacji.

Ocena 5:

- Zna i potrafi szczegółowo wyjaśnić zasady działania różnych urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym.
- Potrafi obsługiwać urządzenia w sposób zaawansowany i przeprowadza ich podstawową konserwację.

Ocena 6:

- Zna i potrafi szczegółowo wyjaśnić zasady działania różnych urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym, potrafi je obsługiwać, konserwować i naprawiać drobne usterki.
- Potrafi przeprowadzać zaawansowane operacje na różnych urządzeniach, demonstrując biegłość techniczną i dzieląc się swoją wiedzą z innymi.

VII. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów

Ocena 1:

- Układa w logicznym porządku bardzo proste obrazki z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma poważne trudności z kodowaniem drogi w labiryncie i potrzebuje bezpośredniego wsparcia przy rozwiązywaniu problemów w grze planszowej.

Ocena 2:

- Układa proste obrazki w logicznym porządku z pomocą nauczyciela.
- Wymaga wsparcia w kodowaniu drogi w labiryncie i w rozwiązywaniu problemów w grze planszowej.

Ocena 3:

- Układa proste sekwencje zdarzeń w logicznym porządku, ale wymaga wskazówek nauczyciela.
- Koduje prostą drogę w labiryncie z minimalną pomocą i gra w grę planszową, stosując podstawowe zasady.

Ocena 4:

- Układa sekwencje zdarzeń w logicznym porządku samodzielnie.
- Analizuje proste polecenia planu działania, które prowadzą do celu, i koduje drogę w labiryncie bez większych trudności.

Ocena 5:

- Samodzielnie układa złożone sekwencje zdarzeń w logicznym porządku.
- Analizuje skomplikowane polecenia planu działania i koduje złożone drogi w labiryntach, rozwiązuje problemy w grze planszowej.

Ocena 6:

- Doskonale układa bardzo złożone sekwencje zdarzeń w logicznym porządku.
- Tworzy własne problemy do rozwiązania, koduje skomplikowane drogi w labiryntach, stosując zaawansowane strategie.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych

Ocena 1:

- Programuje bardzo podstawowe skrypty w środowisku Scratch z dużą pomocą nauczyciela.
- Zna podstawowe narzędzia edytora grafiki Paint, ale ma trudności z ich użyciem nawet przy wsparciu.

Ocena 2:

- Programuje podstawowe skrypty w środowisku Scratch z pomocą nauczyciela.
- Używa podstawowych narzędzi edytora grafiki Paint, ale wymaga ciągłych przypomnień i wsparcia.

Ocena 3:

- Programuje proste skrypty w środowisku Scratch, korzystając z podstawowych funkcji z minimalną pomocą.
- Umie kopiować, wklejać elementy rysunku i rysować proste kształty w Paint 3D z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Programuje proste skrypty w środowisku Scratch samodzielnie, korzystając z podstawowych funkcji.
- Swobodnie rysuje proste grafiki i manipuluje obiektami graficznymi w Paint 3D.

Ocena 5:

- Tworzy bardziej złożone skrypty w środowisku Scratch, wprowadzając własne modyfikacje.
- Zna zaawansowane narzędzia edytorów grafiki i swobodnie rysuje złożone grafiki, manipulując obiektami graficznymi.

Ocena 6:

- Tworzy skomplikowane skrypty w środowisku Scratch, w pełni samodzielnie, stosując zaawansowane funkcje.
- Biegle korzysta z zaawansowanych narzędzi edytorów grafiki i tworzy skomplikowane grafiki i animacje.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi

Ocena 1:

- Zna podstawowe nazwy elementów zestawu komputerowego, ale wymaga stałej pomocy przy ich identyfikacji.
- Posługuje się komputerem w bardzo podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza) z pomocą.

Ocena 2:

- Rozpoznaje podstawowe elementy zestawu komputerowego z pomocą nauczyciela.
- Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza) z niewielkim wsparciem.

Ocena 3:

- Zna nazwy elementów zestawu komputerowego i potrafi je wskazać z minimalnym wsparciem.
- Samodzielnie posługuje się komputerem w podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza, otwiera programy).

Ocena 4:

- Zna wszystkie podstawowe elementy zestawu komputerowego i ich funkcje.
- Potrafi uruchomić edytor Scratch w chmurze i korzystać z niego w podstawowym zakresie.

Ocena 5:

- Zna wszystkie elementy zestawu komputerowego i ich funkcje, potrafi obsługiwać różne urządzenia cyfrowe na poziomie średnio zaawansowanym.
- Biegle korzysta z edytora Scratch w chmurze i tworzy zaawansowane projekty.

Ocena 6:

- Biegle zna wszystkie elementy zestawu komputerowego i ich zaawansowane funkcje.
- Z łatwością korzysta z różnych urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych, tworząc kompleksowe projekty w edytorze Scratch.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych

Ocena 1:

- Współpracuje z innymi uczniami tylko przy dużym wsparciu nauczyciela.
- Ma trudności z wymianą pomysłów z rówieśnikami.

Ocena 2:

- Współpracuje z innymi uczniami z pomocą nauczyciela.
- Podejmuje próby wymiany pomysłów z rówieśnikami.

Ocena 3:

- Aktywnie współpracuje z uczniami przy rozwiązywaniu problemów, wymieniając się prostymi pomysłami.
- Używa technologii do komunikowania się w czasie nauki z pomocą nauczyciela.

Ocena 4:

- Samodzielnie współpracuje z uczniami przy rozwiązywaniu problemów, wymieniając się pomysłami.
- Używa technologii do komunikowania się w czasie nauki bez wsparcia.

Ocena 5:

- Skutecznie współpracuje z uczniami, pełniąc aktywną rolę w grupie.
- Używa technologii do zaawansowanej komunikacji i współpracy w różnych kontekstach edukacyjnych.

Ocena 6:

- Skutecznie współpracuje z uczniami, pełniąc rolę lidera w grupie i zachęcając innych do współpracy.
- Używa technologii do zaawansowanej komunikacji i współpracy, tworząc złożone projekty grupowe.

Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa

Ocena 1:

- Zna podstawowe zasady korzystania z komputera i Internetu, ale ma trudności z ich stosowaniem w praktyce i wymaga stałych przypomnień.

Ocena 2:

- Rozumie podstawowe zasady korzystania z komputera i Internetu, ale wymaga wsparcia w ich stosowaniu.

Ocena 3:

- Wie, jak korzystać z komputera bezpiecznie, stosuje się do ograniczeń dotyczących czasu korzystania z urządzeń, ale wymaga niewielkich przypomnień.

Ocena 4:

- Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu samodzielnie.
- Zna podstawowe procedury bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.

Ocena 5:

- Zna i stosuje zaawansowane zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu.
- Potrafi doradzać innym w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii.

Ocena 6:

- Zna, stosuje i potrafi edukować innych na temat zaawansowanych zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu.
- Samodzielnie podejmuje działania zapobiegające zagrożeniom cyfrowym i wdraża polityki bezpieczeństwa w praktyce.

VIII. EDUKACJA MUZYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania muzyki

Ocena 1:

- Słucha dźwięków z bliskiego otoczenia, ale nie potrafi ich rozpoznać i zidentyfikować bez pomocy.
- Rozróżnia jedynie podstawowe dźwięki (wysokie, niskie, ciche, głośne) z dużymi trudnościami.

Ocena 2:

- Słucha dźwięków z bliskiego otoczenia i podejmuje próby ich identyfikacji, ale często się myli.
- Rozróżnia podstawowe dźwięki wysokie i niskie, dłuższe i krótsze, ciche i głośne, ale wymaga przypomnień.

Ocena 3:

- Słucha dźwięków z otoczenia i rozpoznaje większość z nich, ale ma trudności z bardziej skomplikowanymi dźwiękami.
- Rozróżnia dźwięki wysokie i niskie, dłuższe i krótsze, ciche i głośne, ale potrzebuje wskazówek, aby odróżnić muzykę wolną od szybkiej.

Ocena 4:

- Słucha z uwagą dźwięków z bliskiego otoczenia i je identyfikuje.
- Rozróżnia dźwięki wysokie i niskie, dłuższe i krótsze, ciche i głośne, odróżnia muzykę wolną od szybkiej, zauważa puls rytmiczny i określa nastrój utworu.

Ocena 5:

- Słucha z uwagą różnych dźwięków, identyfikuje je i zaczyna je analizować pod kątem ich źródła.
- Klasyfikuje różne dźwięki, precyzyjnie określając ich podstawowe cechy oraz analizuje proste utwory muzyczne.

Ocena 6:

- Słucha z pełną uwagą różnorodnych dźwięków, dokładnie je identyfikuje i analizuje ich źródła oraz właściwości.
- Rozróżnia i klasyfikuje różne dźwięki, precyzyjnie określając ich cechy, oraz aktywnie słucha i analizuje różnorodne utwory muzyczne, wyciągając wnioski i formułując interpretacje.

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej

Ocena 1:

- Podejmuje próby śpiewania prostych melodii i wyliczanek, ale ma duże trudności z rytmem i intonacją, nawet przy wsparciu.

Ocena 2:

- Śpiewa proste melodie i wyliczanki z pomocą, ale ma trudności z utrzymaniem rytmu i intonacji przez cały utwór.

Ocena 3:

- Śpiewa proste melodie i wyliczanki, stosując podstawowy rytm i intonację, ale wymaga przypomnień w trudniejszych momentach.

Ocena 4:

- Śpiewa melodie, wykorzystując sylaby solmizacyjne, wykonuje tematy rytmiczne i śpiewa ze słuchu wybrane piosenki, kolędy, pastorałki i hymn szkoły.

Ocena 5:

- Śpiewa skomplikowane melodie z poprawną intonacją i rytmem, stosując różnorodne techniki wokalne i rytmiczne.

Ocena 6:

- Śpiewa skomplikowane melodie, stosując różnorodne techniki wokalne i rytmiczne, oraz potrafi improwizować na zadane tematy muzyczne, tworząc własne interpretacje.

Osiągnięcia w zakresie improwizacji ruchowej, rytmiki i tańca

Ocena 1:

- Uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych, ale tylko poprzez naśladowanie innych, często potrzebując przypomnień i wsparcia.

Ocena 2:

- Porusza się w zabawach muzyczno-ruchowych, ale wymaga dużej pomocy i wskazówek, aby nadążyć za rytmem i krokami.

Ocena 3:

- Porusza się w zabawach muzyczno-ruchowych z podstawową koordynacją i rytmem, tworzy proste improwizacje ruchowe do utworów muzycznych.

Ocena 4:

- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych, tworzy improwizacje ruchowe do utworów muzycznych i tańczy kroki podstawowe wybranych polskich tańców narodowych.

Ocena 5:

- Tworzy bardziej złożone improwizacje ruchowe do różnych utworów muzycznych, tańczy kroki zaawansowane wybranych polskich tańców narodowych.

Ocena 6:

- Tworzy zaawansowane improwizacje ruchowe do różnorodnych utworów muzycznych, tańczy kroki zaawansowane różnych tańców narodowych i międzynarodowych, wykazując się kreatywnością i precyzją.

Osiągnięcia w zakresie gry na instrumentach muzycznych

Ocena 1:

- Gra na instrumentach perkusyjnych bardzo proste schematy rytmiczne, ale wymaga dużej pomocy i korekt.

Ocena 2:

- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne z pomocą, ale ma trudności z utrzymaniem stałego tempa.

Ocena 3:

- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne samodzielnie, ale wymaga wskazówek przy bardziej skomplikowanych rytmach.

Ocena 4:

- Gra na instrumentach perkusyjnych i melodycznych, akompaniuje do wybranych fragmentów utworów muzycznych, wykorzystując instrumenty perkusyjne i efekty akustyczne.

Ocena 5:

- Gra na różnych instrumentach muzycznych, tworząc bardziej złożone akompaniamenty, stosując zaawansowane techniki instrumentalne.

Ocena 6:

- Gra na różnych instrumentach muzycznych, tworząc skomplikowane akompaniamenty oraz improwizacje, stosując zaawansowane techniki instrumentalne i wprowadzając własne innowacje muzyczne.

Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku

Ocena 1:

- Dekoduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków i piktogramów z dużą pomocą nauczyciela.

Ocena 2:

- Dekoduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków i piktogramów, ale potrzebuje przypomnień i wsparcia.

Ocena 3:

- Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków i piktogramów, ale ma trudności z interpretacją bardziej złożonych zapisów.

Ocena 4:

- Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą nut, posługuje się literowymi nazwami dźwięków w gamie C-dur oraz zna podstawowe pojęcia i znaki związane z notacją muzyczną.

Ocena 5:

- Dekoduje i koduje bardziej złożone zapisy dźwięków, posługuje się różnymi formami notacji muzycznej i zna bardziej zaawansowane znaki muzyczne.

Ocena 6:

- Dekoduje i koduje zaawansowane zapisy dźwięków, posługuje się różnymi formami notacji muzycznej, rozróżnia i tworzy różne formy zapisu dźwięków, w tym zaawansowane partytury.

IX. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia

Ocena 1:

- Utrzymuje w czystości ręce i ciało z przypomnieniami od nauczyciela, ale często zapomina
- konieczności przebierania się przed i po zajęciach ruchowych.
- Ma minimalne zrozumienie znaczenia ruchu dla zdrowia i wymaga ciągłego wsparcia, aby zrozumieć podstawowe koncepcje.

Ocena 2:

- Utrzymuje higienę osobistą, ale potrzebuje częstych przypomnień do przebierania się przed i po zajęciach ruchowych oraz dostosowania stroju do warunków.

- Rozumie podstawowe znaczenie ruchu dla zdrowia, ale wymaga dodatkowych wyjaśnień i motywacji.

Ocena 3:

- Utrzymuje higienę osobistą samodzielnie, ale czasami zapomina o przebieraniu się przed i po zajęciach ruchowych; dostosowuje strój do pogody i pory roku z przypomnieniami.
- Wyjaśnia podstawowe znaczenie ruchu dla zdrowia i rozumie potrzebę systematyczności w ćwiczeniach, ale wymaga wsparcia w utrzymaniu regularności.

Ocena 4:

- Samodzielnie utrzymuje higienę osobistą, przebiera się przed i po zajęciach ruchowych, dostosowuje strój do rodzaju pogody i pory roku.
- Wyjaśnia znaczenie ruchu dla utrzymania zdrowia i rozumie potrzebę systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń.

Ocena 5:

- Doskonale rozumie i stosuje zasady higieny osobistej i zdrowia, samodzielnie i bezbłędnie dostosowuje strój do różnych warunków i okoliczności.
- Szczegółowo wyjaśnia znaczenie ruchu i zdrowego stylu życia, angażując się w aktywność fizyczną na co dzień.

Ocena 6:

- Doskonale rozumie i stosuje zasady higieny osobistej i zdrowia, nie tylko dostosowuje strój do różnych warunków, ale także zachęca innych do przestrzegania tych zasad, pełniąc rolę wzoru dla innych.
- Wyjaśnia szczegółowo znaczenie ruchu i zdrowego stylu życia, zachęcając innych do aktywności fizycznej i edukując ich na temat korzyści z regularnego ruchu.

Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych

Ocena 1:

- Podejmuje próby przyjęcia podstawowych pozycji do ćwiczeń, ale wymaga stałej pomocy nauczyciela.
- Ma trudności z pokonywaniem nawet prostych przeszkód i wykonywaniem podstawowych ruchów.

Ocena 2:

- Przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń z pomocą, ale ma problemy z koordynacją ruchową i wymaga wsparcia przy bardziej złożonych ćwiczeniach.
- Przełamuje proste przeszkody z dużą pomocą i ma trudności z precyzyjnym wykonaniem ruchów.

Ocena 3:

- Przyjmuje różnorodne pozycje do ćwiczeń samodzielnie, ale czasami potrzebuje wsparcia w utrzymaniu prawidłowej formy.
- Pokonuje proste przeszkody i wykonuje podstawowe ćwiczenia fizyczne (skoki, rzuty), ale wymaga instrukcji przy trudniejszych zadaniach.

Ocena 4:

- Samodzielnie przyjmuje różnorodne pozycje do ćwiczeń, pokonuje naturalne i sztuczne przeszkody w biegu, wykonuje różnorodne ćwiczenia fizyczne (skoki, rzuty, przetoczenia, podciąganie).

Ocena 5:

- Wykonuje zaawansowane ćwiczenia motoryczne z dużą sprawnością, tworząc własne kombinacje ruchowe.
- Pokonuje różnorodne przeszkody z pewnością siebie i doskonali różne umiejętności sportowe, pokazując zaawansowane umiejętności techniczne.

Ocena 6:

- Wykonuje zaawansowane ćwiczenia motoryczne z dużą sprawnością, tworząc własne kombinacje ruchowe, pokonując różnorodne przeszkody oraz doskonaląc różne umiejętności sportowe.

- Demonstracje umiejętności motorycznych są na poziomie zaawansowanym, a uczeń pełni rolę lidera, pomagając innym w doskonaleniu ich umiejętności.

Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych

Ocena 1:

- Uczestniczy w prostych zabawach i grach zespołowych, ale wymaga stałego wsparcia i wskazówek nauczyciela.
- Ma trudności z rozumieniem zasad gry i poruszaniem się po boisku.

Ocena 2:

- Uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z pomocą, ale potrzebuje przypomnień i instrukcji, aby zrozumieć podstawowe zasady i cel gry.
- Wykazuje ograniczoną aktywność w grze i często wymaga motywacji.

Ocena 3:

- Aktywnie uczestniczy w prostych zabawach i grach zespołowych, rozumiejąc podstawowe zasady, ale czasami potrzebuje wskazówek, aby grać bardziej strategicznie.
- Korzysta z różnych rodzajów piłek, ale ma trudności z technikami rzucania i łapania.

Ocena 4:

- Aktywnie uczestniczy w różnych zabawach i grach zespołowych, rozumiejąc zasady i cel gry, korzystając z różnych rodzajów piłek.

Ocena 5:

- Pełni aktywną rolę w różnych formach rekreacyjno-sportowych, wykazuje się umiejętnościami technicznymi, rozumiejąc i stosując zasady gry.
- Pełni różne role w zespole, w tym kapitana, i pomaga innym uczniom zrozumieć i przestrzegać zasad.

Ocena 6:

- Pełni aktywną rolę w różnych formach rekreacyjno-sportowych, wykazuje się umiejętnościami technicznymi i taktycznymi, pełniąc różne role w zespole i pomagając innym uczniom.
- Wykazuje zaawansowane umiejętności techniczne i strategiczne w grach zespołowych, przewidując ruchy przeciwnika i organizując strategię zespołową, inspirując innych do współpracy.

KLASA 3

I. EDUKACJA POLONISTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie słuchania

Ocena 1:

- Słucha wypowiedzi z trudnością, nie rozumiejąc większości treści i wymaga stałego wsparcia.
- Nie potrafi wykonać zadania po wysłuchaniu instrukcji, nawet przy wielokrotnych powtórzeniach i z pomocą.
- Ma trudności z koncentracją podczas wydarzeń kulturalnych i nie potrafi czekać na swoją kolej w rozmowie.

Ocena 2:

- Słucha wypowiedzi z ograniczoną uwagą, rozumiejąc jedynie najprostsze komunikaty i często wymaga dodatkowych wyjaśnień.
- Wykonuje proste zadania po wysłuchaniu instrukcji, ale z licznymi błędami i potrzebuje powtórzeń.
- Próbuje słuchać i czekać na swoją kolej, ale często wymaga przypomnień, by nie przerywać innym.

Ocena 3:

- Słucha wypowiedzi i rozumie większość ich treści, choć czasami potrzebuje dodatkowych wyjaśnień lub powtórzeń.

- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji z umiarkowaną dokładnością, czasami popełniając błędy.
- Uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, starając się skupić uwagę i czekać na swoją kolej w rozmowie, choć czasem wymaga przypomnień.

Ocena 4:

- Słucha z uwagą wypowiedzi rówieśników i dorosłych, i je rozumie.
- Wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji.
- Słucha uważnie wypowiedzi osób podczas różnych wydarzeń kulturalnych i czeka na swoją kolej w dyskusji.

Ocena 5:

- Słucha z pełną uwagą i zrozumieniem, zapamiętując najważniejsze informacje z czytanych tekstów.
- Wykonuje złożone zadania po wysłuchaniu szczegółowych instrukcji bez dodatkowych powtórzeń.
- Słucha krytycznie wypowiedzi innych osób oraz różnych interpretacji tekstów, naśladując wzorcową recytację.

Ocena 6:

- Aktywnie i krytycznie słucha wypowiedzi, potrafi je analizować, oceniać i wyciągać z nich wnioski.
- Wykonuje kompleksowe, wieloetapowe zadania po wysłuchaniu złożonych instrukcji, stosując własne strategie.
- Poszukuje własnych sposobów interpretacji wysłuchanych tekstów i zawsze przestrzega zasad dyskusji, okazując szacunek rozmówcy.

Osiągnięcia w zakresie mówienia

Ocena 1:

- Wypowiada się bardzo krótkimi, niepełnymi zdaniami, często w sposób nielogiczny.
- Ma trudności z recytowaniem prostych wierszy i opowiadaniem treści obrazka, nawet przy stałym wsparciu nauczyciela.
- Nie potrafi dobrać odpowiedniej formy komunikacji i zachowania w rozmowie.

Ocena 2:

- Wypowiada się na bliskie tematy, używając krótkich zdań, ale wymaga wsparcia w rozbudowie wypowiedzi.
- Podejmuje próby recytowania wierszy i opowiadania, ale z trudnościami w utrzymaniu płynności i intonacji.
- Często wymaga przypomnień dotyczących stosownej formy komunikacji i okazywania szacunku rozmówcy.

Ocena 3:

- Wypowiada się na bliskie tematy, używając pełnych zdań, ale potrzebuje zachęty, aby rozwijać myśli.
- Recytuje wiersze, ale czasami ma trudności z odpowiednim tempem i intonacją.
- Dobiera stosowną formę komunikacji, ale wymaga przypomnień, aby okazywać szacunek rozmówcy.

Ocena 4:

- Wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując pauzy, właściwą intonację, tempo i siłę głosu.
- Opowiada zgodnie z planem i według ilustracji z wykorzystaniem zgromadzonego słownictwa.
- Dobiera stosowną formę komunikacji i własnego zachowania, okazując szacunek rozmówcy.

Ocena 5:

- Wypowiada się w sposób uporządkowany na bliskie tematy, używając zdań rozwiniętych i złożonych.
- Tworzy ustny opis przedmiotów i układa opowiadanie na podstawie tekstu literackiego.

- Prezentuje w ciekawy sposób wybraną książkę, używając argumentacji.

Ocena 6:

- Wypowiada się płynnie i kreatywnie na różnorodne tematy, używając zaawansowanych konstrukcji zdaniowych i bogatego słownictwa.
- Tworzy kompleksowe opowiadania i wypowiedzi ustne, bogate w szczegóły, łącząc różne źródła informacji.
- Samodzielnie analizuje własne wypowiedzi i poprawia w nich błędy, np. powtórzenia czy błędy gramatyczne.

Osiągnięcia w zakresie czytania

Ocena 1:

- Czyta bardzo wolno, niepewnie, myląc litery i wyrazy; nie rozumie przeczytanego tekstu.
- Nie potrafi ustalić kolejności zdarzeń ani wskazać bohaterów w tekście, nawet z pomocą.
- Nie jest w stanie wyszukać w tekście informacji na zadany temat.

Ocena 2:

- Czyta powoli, ale poprawnie krótkie zdania; ma trudności ze zrozumieniem cichym poleceń.
- Ma trudności z ustalaniem kolejności zdarzeń i wyróżnianiem bohaterów w przeczytanych tekstach.
- Wyszukuje podstawowe informacje w tekście z dużą pomocą nauczyciela.

Ocena 3:

- Czyta poprawnie krótkie teksty, ale w nierównym tempie; czyta po cichu z umiarkowanym zrozumieniem.
- Ustala kolejność zdarzeń w prostych tekstach z pomocą i wyróżnia głównych bohaterów oraz miejsce akcji.
- Wyszukuje w tekście proste fragmenty na podany temat, ale potrzebuje wskazówek.

Ocena 4:

- Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście, również nowy tekst prozatorski i wiersz.
- Ustala kolejność zdarzeń w przeczytanych tekstach oraz wyróżnia bohaterów i miejsce akcji.
- Wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat i czyta tekst z podziałem na role.

Ocena 5:

- Czyta po cichu złożone polecenia i teksty popularnonaukowe z pełnym zrozumieniem.
- Określa cechy i ocenia postępowanie bohaterów oraz relacje pomiędzy nimi.
- Wskazuje związki przyczynowo-skutkowe w tekstach i określa nastrój utworu.

Ocena 6:

- Czyta płynnie i wyraziście, stosując różnorodne techniki czytania z pełną interpretacją treści.
- Samodzielnie i dogłębnie analizuje postaci, motywy i relacje, wyciągając wnioski i przewidując rozwój fabuły.
- Aktywnie bierze udział w projektach czytelniczych, wskazując w tekście wyrazy niezrozumiałe i samodzielnie poszukując ich wyjaśnień.

Osiągnięcia w zakresie pisania

Ocena 1:

- Píše nieczytelnie, z licznymi błędami i ma duże trudności z poprawnym rozmieszczeniem tekstu na stronie.
- Nie potrafi samodzielnie napisać nawet najprostszych form wypowiedzi, jak życzenia.
- Popołnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne nawet podczas przepisywania.

Ocena 2:

- Píše czytelnie, ale ma trudności z zachowaniem estetyki i właściwego rozmieszczenia tekstu.
- Píše proste formy wypowiedzi (np. życzenia) z pomocą nauczyciela, ale z błędami.

- Pisze ze słuchu, ale popełnia liczne błędy ortograficzne, nawet w wyrazach opracowanych na zajęciach.

Ocena 3:

- Pisze czytelnie i stara się zachować estetykę, ale rozmieszczenie tekstu bywa chaotyczne.
- Samodzielnie pisze proste formy wypowiedzi (życzenia, zaproszenie), ale przy dłuższych (list, opis) wymaga wsparcia.
- Zna podstawowe zasady ortograficzne, ale często popełnia błędy i wymaga pomocy przy stosowaniu znaków interpunkcyjnych.

Ocena 4:

- Pisze czytelnie i estetycznie, właściwie rozmieszczając tekst na stronie zeszytu.
- Samodzielnie pisze opowiadanie, opis, list, zaproszenie, ogłoszenie i życzenia.
- Pisze ze słuchu, zachowując poprawność ortograficzną w wyrazach opracowanych w czasie zajęć.

Ocena 5:

- Dokonuje samooceny i korekty samodzielnie zapisanego tekstu.
- Samodzielnie pisze recenzję książki, podziękowanie i gratulacje.
- Świadomie pisze zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne.

Ocena 6:

- Pisze bardzo estetycznie i w pełni poprawnie, demonstrując mistrzostwo w organizacji tekstu na stronie.
- Tworzy złożone i bogate stylistycznie formy pisemne, wykazując się dużą kreatywnością.
- Stosuje wszystkie zasady ortograficzne i gramatyczne, tworząc profesjonalne i bezbłędne teksty.

Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego

Ocena 1:

- Nie odróżnia podstawowych części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik).
- Ma trudności z odróżnieniem zdania od równoważnika zdania i nie rozpoznaje typów zdań (pytające, oznajmujące).
- Nie potrafi tworzyć rodziny wyrazów ani wskazywać rymów w wierszu, nawet z pomocą.

Ocena 2:

- Rozpoznaje podstawowe części mowy, ale często je myli i wymaga wsparcia nauczyciela.
- Rozpoznaje zdania oznajmujące i pytające z pomocą, ale ma trudności z rozkazującymi i równoważnikami zdań.
- Podejmuje próby tworzenia rodziny wyrazów i wskazywania rymów, ale wymaga pomocy.

Ocena 3:

- Wyodrębnia czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki, ale czasami potrzebuje wskazówek.
- Rozróżnia zdania i równoważniki zdań oraz rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.
- Tworzy proste rodziny wyrazów i wskazuje rymy w wierszu.

Ocena 4:

- Wyodrębnia czasowniki, rzeczowniki i przymiotniki.
- Rozpoznaje zdania: oznajmujące, pytające, rozkazujące i rozróżnia zdania oraz równoważniki zdań.
- Wskazuje rymy w wierszu i stosuje określenia: rym, zwrotka.

Ocena 5:

- Rozpoznaje czasy czasownika i uzupełnia zdania różnymi częściami mowy w odpowiedniej formie.
- Sprawnie przekształca zdania oznajmujące w pytające i nakazy oraz odwrotnie, rozwija zdania, stosując spójniki.
- Tworzy rodziny wyrazów oraz wypowiedzi, stosując wyrazy bliskoznaczne, zdrobnienia i zgrubienia.

Ocena 6:

- Biegle posługuje się częściami mowy w różnych formach gramatycznych, świadomie ich używając do budowania wypowiedzi.
- Swobodnie tworzy złożone i wielokrotnie złożone zdania, celowo stosując różnorodne spójniki i konstrukcje składniowe.
- Tworzy rymowanki i wyjaśnia różnice między wierszem a prozą, wykazując się zaawansowanym rozumieniem form literackich.

Osiągnięcia w zakresie samokształcenia

Ocena 1:

- Nie korzysta ze słownika ortograficznego, nawet z pomocą nauczyciela.
- Rozwija swoje zainteresowania jedynie przy stałym i bezpośrednim wsparciu dorosłych.

Ocena 2:

- Podejmuje próby korzystania ze słownika ortograficznego, ale wymaga przy tym wsparcia nauczyciela.
- Rozwija swoje zainteresowania przy wsparciu dorosłych, ale potrzebuje ciągłej motywacji i zachęty.

Ocena 3:

- Korzysta ze słownika ortograficznego, ale czasami potrzebuje pomocy w odnalezieniu i zrozumieniu hasła.
- Rozwija swoje zainteresowania, tworząc proste prace (np. plakaty) z pomocą nauczyciela.

Ocena 4:

- Samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego w podstawowym zakresie.
- Rozwija swoje zainteresowania, tworząc np. tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki z niewielką pomocą.

Ocena 5:

- Sprawnie i samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego, aby sprawdzić poprawność zapisu i wzbogacić słownictwo.
- Samodzielnie rozwija swoje zainteresowania, tworząc zaawansowane materiały edukacyjne (tematyczne książeczki, plakaty, lapbooki).

Ocena 6:

- Biegle korzysta ze słownika ortograficznego i innych źródeł w celu doskonalenia własnego języka i poszerzania wiedzy.
- Samodzielnie i z własnej inicjatywy rozwija swoje zainteresowania na zaawansowanym poziomie, tworząc oryginalne i kompleksowe materiały edukacyjne.

II. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności

Ocena 1:

- Liczy w przód do 100 z dużą pomocą; nie potrafi liczyć wstecz.
- Ma trudności z odczytaniem i zapisaniem liczb w zakresie 1000.
- Nie potrafi wskazać jedności, dziesiątek i setek w zapisie liczbowym.

Ocena 2:

- Liczy w przód do 1000, ale z trudnościami; ma problemy z liczeniem wstecz.
- Odczytuje i zapisuje liczby do 1000, ale często popełnia błędy i wymaga przypomnień.

- Wskazuje jedności, dziesiątki i setki z pomocą nauczyciela.

Ocena 3:

- Liczy w przód i wstecz w zakresie 1000, ale w nierównym tempie i czasami się myli.
- Odczytuje i zapisuje liczby do 1000, popełniając niewielkie błędy.
- Wskazuje jedności, dziesiątki i setki w zapisie liczbowym, ale czasami myli ich pozycje.

Ocena 4:

- Liczy (w przód i wstecz) po 1, po 2, po 5, po 10, po 100 w zakresie 1000.
- Odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr liczby w zakresie 1000.
- Wskazuje jedności, dziesiątki i setki w zapisie liczbowym oraz posługuje się liczbami porządkowymi.

Ocena 5:

- Liczy od podanej liczby w dowolnym zakresie i w różnych sekwencjach (po 1, 2, 5, 10, 100).
- Odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr wybrane liczby do miliona.
- Porównuje liczby w poznanym zakresie, stosując znaki: .

Ocena 6:

- Biegle liczy w przód i wstecz w złożonych sekwencjach, rozumiejąc zależności między liczbami w różnych kontekstach.
- Odczytuje i zapisuje liczby do miliona, rozumiejąc ich właściwości i strukturę.
- Z łatwością analizuje struktury liczbowe i stosuje zaawansowane pojęcia liczbowe w praktyce.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami

Ocena 1:

- Ma duże trudności ze zrozumieniem dodawania i odejmowania, nawet z pomocą wizualną.
- Nie rozumie istoty mnożenia i dzielenia, nawet w podstawowym zakresie.
- Nie potrafi rozwiązać prostego równania z niewiadomą, nawet z pomocą nauczyciela.

Ocena 2:

- Rozumie podstawy dodawania i odejmowania z pomocą wizualną, ale często się myli.
- Ma trudności z mnożeniem i dzieleniem w zakresie tabliczki mnożenia.
- Rozwiązuje bardzo proste równania z niewiadomą z pomocą nauczyciela.

Ocena 3:

- Dodaje i odejmuje liczby jednocyfrowe i dwucyfrowe, ale wymaga pomocy przy przekraczaniu progów dziesiątkowych.
- Mnoży i dzieli w zakresie tabliczki mnożenia, ale często myli działania lub potrzebuje wsparcia.
- Rozwiązuje proste równania z niewiadomą z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Sprawnie dodaje i odejmuje liczby w pamięci i sposobem pisemnym.
- Mnoży i dzieli w zakresie tabliczki mnożenia.
- Rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka, znaku zapytania itp..

Ocena 5:

- Sprawnie mnoży i dzieli, również w bardziej złożonych przypadkach (np. z resztą).
- Stosuje własne strategie obliczeń i korzysta z własności działań (przemienność, łączność).
- Rozwiązuje złożone równania z niewiadomą i samodzielnie sprawdza poprawność wyników.

Ocena 6:

- Wykazuje biegłość we wszystkich czterech działaniach, stosując zaawansowane strategie obliczeniowe w różnych kontekstach.
- Tworzy i rozwiązuje własne, złożone problemy matematyczne i łamigłówki, wykazując się kreatywnością.

- Wyjaśnia własne strategie rozwiązywania problemów i potrafi ocenić strategie innych.

Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych

Ocena 1:

- Rozpoznaje jedynie podstawowe figury (kwadrat, koło, trójkąt) z pomocą nauczyciela i ma trudności z ich kreśleniem.
- Ma duże trudności z mierzeniem odcinków za pomocą linijki i nie potrafi obliczyć obwodu figur, nawet przy podanych długościach boków.
- Nie dostrzega symetrii w otoczeniu.

Ocena 2:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne, ale czasami je myli; kreśli je z małą precyzją.
- Mierzy odcinki z pomocą, ale z małą dokładnością; podejmuje próby obliczania obwodów prostych figur z dużą pomocą nauczyciela.
- Dostrzega proste przykłady symetrii z pomocą.

Ocena 3:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne oraz kreśli je za pomocą linijki z umiarkowaną dokładnością.
- Mierzy długości boków za pomocą linijki; oblicza obwody kwadratu i prostokąta z pomocą, mając podane długości boków.
- Wskazuje symetrię w prostych, jednoznacznych przykładach.

Ocena 4:

- Rozpoznaje i nazywa podstawowe figury geometryczne oraz kreśli odcinki, kwadraty i prostokąty za pomocą linijki.
- Mierzy odcinki i długości boków za pomocą linijki oraz oblicza obwody kwadratu, prostokąta i trójkąta.
- Wyróżnia symetrię w środowisku przyrodniczym i sztuce użytkowej.

Ocena 5:

- Rozpoznaje figury geometryczne, również w sytuacji, gdy na siebie nachodzą.
- Sprawnie oblicza obwody wielokątów, podaje wyniki pomiarów długości, stosując jednostki: cm, mm, km i posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi.
- Rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu.

Ocena 6:

- Analizuje złożone układy figur geometrycznych, rozpoznając ich właściwości i wzajemne relacje.
- Samodzielnie rozwiązuje złożone zadania tekstowe dotyczące obwodów figur, wyjaśniając związki między jednostkami długości i swobodnie je przeliczając.
- W sposób kreatywny wykorzystuje umiejętność rysowania figur w powiększeniu, pomniejszeniu oraz znajomość symetrii w pracach plastycznych i technicznych.

Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych

Ocena 1:

- Ma trudności z wykonaniem prostych obliczeń pieniężnych, nawet z pomocą.
- Nie potrafi odczytać godziny na zegarze wskazówkowym.
- Nie odczytuje i nie zapisuje liczb rzymskich w podstawowym zakresie.

Ocena 2:

- Wykonuje proste obliczenia pieniężne z pomocą nauczyciela.
- Odczytuje pełne godziny na zegarze, ale ma problem z minutami.
- Odczytuje proste liczby rzymskie (I, V, X) z pomocą.

Ocena 3:

- Przelicza podstawowe kwoty pieniędzy i wie, co to jest reszta, ale może popełniać błędy.
- Odczytuje godziny i minuty na zegarze, ale potrzebuje wsparcia przy obliczeniach czasowych.
- Odczytuje i zapisuje liczby rzymskie do XII z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Wykonuje obliczenia pieniężne i wie, co to jest reszta.
- Odczytuje godziny i minuty na zegarze oraz wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu.
- Zapisuje i odczytuje liczby rzymskie od I do XX.

Ocena 5:

- Zamienia złote na grosze i odwrotnie oraz szacuje, czy wystarczy pieniędzy na zakup.
- Zna nazwy miesięcy i dni tygodnia, odczytuje i zapisuje datę oraz szacuje czas potrzebny na wykonanie zadania.
- Dokonuje obliczeń wagowych i używa określeń: kilogram, dekagram, litr.

Ocena 6:

- Swobodnie wykonuje złożone obliczenia pieniężne i wagowe, zna zależności między jednostkami masy i posługuje się pojęciami: brutto, netto, tara.
- Biegły wykonuje zaawansowane obliczenia dotyczące czasu, porównuje temperatury i odczytuje wskazania termometru w różnych sytuacjach.
- Weryfikuje swoje szacunki dotyczące wagi, czasu i pieniędzy za pomocą odpowiednich narzędzi i obliczeń.

III. EDUKACJA SPOŁECZNA**Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego****Ocena 1:**

- Ma duże trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami i nie przestrzega norm obowiązujących w szkole, nawet przy stałych przypomnieniach.
- Uczestniczy w uroczystościach szkolnych tylko z bezpośrednią pomocą nauczyciela, nie rozumiejąc ich znaczenia.
- Nie wie, jak należy się zachować w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi.

Ocena 2:

- Nawiązuje relacje z rówieśnikami z pomocą nauczyciela i wymaga częstych przypomnień, aby przestrzegać podstawowych norm szkolnych.
- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach z pomocą, rozumiejąc ich podstawowe znaczenie.
- Zna podstawowe zasady zachowania w sytuacji zagrożenia, ale wymaga wsparcia, by je zastosować.

Ocena 3:

- Stara się dbać o dobre relacje z innymi i zazwyczaj przestrzega norm szkolnych, choć czasami potrzebuje przypomnienia; współpracuje w grupie, ale wymaga wskazówek.
- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach z niewielką pomocą, rozumiejąc ich cel.
- Wie, jak należy się zachować w sytuacji zagrożenia i jak powiadomić odpowiednie służby, ale z pomocą dorosłego.

Ocena 4:

- Dbą o dobre relacje z koleżankami i kolegami, zna i respektuje normy obowiązujące w szkole oraz współpracuje w parze i grupie.
- Uczestniczy w klasowych i szkolnych uroczystościach.
- Wie, jak należy się zachować w sytuacji zagrożenia ze strony innych ludzi.

Ocena 5:

- Wykazuje się empatią i tolerancją wobec innych, stosuje zasady savoir-vivre'u i zna swoje prawa oraz obowiązki jako ucznia.
- Podaje przykłady zwyczajów i tradycji rodzinnych oraz narodowych.
- Wie, kiedy należy, a kiedy nie należy podawać swojego adresu i potrafi powiadomić odpowiednie służby ratownicze.

Ocena 6:

- Aktywnie buduje pozytywne relacje w klasie, potrafi ocenić postępowanie swoje i innych, jest tolerancyjny wobec odmienności poglądów, wyglądu i zachowań.
- Opowiada ciekawostki historyczne dotyczące miejsca zamieszkania i ma podstawową wiedzę na temat Unii Europejskiej.
- Rozumie pojęcia umowy i porozumienia oraz uczestniczy w akcjach charytatywnych, znając nazwy organizacji pomagających potrzebującym.

Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym

Ocena 1:

- Ma trudności z rozpoznaniem barw narodowych i nie potrafi zaśpiewać hymnu, nawet z pomocą.
- Wymienia jedno polskie święto narodowe, ale nie zna jego znaczenia.
- Nie potrafi podać przykładu wielkiej postaci z historii Polski.

Ocena 2:

- Zna barwy narodowe i potrafi wymienić jedną zwrotkę hymnu, ale potrzebuje wsparcia przy jej recytacji.
- Wymienia kilka polskich świąt narodowych, ale ma trudności z wyjaśnieniem ich znaczenia.
- Wie, kogo można nazwać wielkim Polakiem, ale ma trudności z podaniem konkretnego przykładu.

Ocena 3:

- Zna barwy narodowe i potrafi zaśpiewać jedną zwrotkę hymnu narodowego z niewielką pomocą.
- Zna polskie święta narodowe i ogólnie rozumie ich znaczenie.
- Wie, kogo można nazwać wielkim Polakiem i podaje przykłady postaci z historii Polski.

Ocena 4:

- Zna barwy narodowe i hymn narodowy oraz zachowuje odpowiednią postawę w czasie jego śpiewania.
- Przedstawia wybrane legendy dotyczące kraju i zna fakty historyczne związane ze świętami narodowymi.
- Wie, kogo można nazwać wielkim Polakiem i podaje informacje o wielkich postaciach z historii Polski.

Ocena 5:

- Zna zasady wywieszania flagi narodowej i potrafi szczegółowo opisać znaczenie symboli narodowych.
- Zna historię odzyskania przez Polskę niepodległości oraz uchwalenia Konstytucji 3 maja.
- Wymienia imiona i nazwiska ważnych postaci historycznych (np. pierwszego władcy Polski, obecnego prezydenta) oraz wymienia nazwy stolic Polski.

Ocena 6:

- Szczegółowo wyjaśnia znaczenie historyczne i kulturowe polskich symboli narodowych, wykazując się szeroką wiedzą.
- Prezentuje zabytki kilku polskich miast i rozumie ich znaczenie dla dziedzictwa narodowego.
- Zna dorobek minionych epok (np. cyfry rzymskie, druk) i rozumie ich wpływ na rozwój człowieka i użyteczność do czasów obecnych.

IV. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego

Ocena 1:

- Rozpoznaje tylko nieliczne, najbardziej popularne rośliny i zwierzęta z pomocą nauczyciela.

- Zna podstawowe elementy budowy drzewa (pień, gałęzie, liście), ale nie potrafi ich opisać samodzielnie.
- Nie rozróżnia przyrody ożywionej i nieożywionej.

Ocena 2:

- Rozpoznaje wybrane rośliny i zwierzęta ze swojego otoczenia z niewielką pomocą.
- Zna podstawowe elementy budowy drzewa i krzewu, ale wymaga wsparcia w ich opisie.
- Rozróżnia przyrodę ożywioną i nieożywioną z pomocą.

Ocena 3:

- Rozpoznaje większość popularnych roślin i zwierząt w Polsce.
- Nazywa części roślin i potrafi przyporządkować rośliny oraz zwierzęta do danej warstwy lasu z niewielką pomocą.
- Wymienia warunki potrzebne do życia roślinom i zwierzętom.

Ocena 4:

- Rozpoznaje różne gatunki roślin i zwierząt polskich oraz egzotycznych.
- Zna warstwy lasu i potrafi przyporządkować do nich rośliny i zwierzęta.
- Wyróżnia cechy ekosystemów: jezioro, rzeka, morze, pole, staw.

Ocena 5:

- Rozpoznaje rośliny i zwierzęta chronione w Polsce.
- Zna budowę kwiatu i przypisuje poznane zwierzęta do grup (ssaki, ptaki, gady, płazy, ryby, owady).
- Zna sposoby odżywiania się roślin i zwierząt oraz przystosowania się do środowiska, w którym żyją.

Ocena 6:

- Korzysta z atlasów i innych źródeł, by odszukać informacje o środowisku przyrodniczym i opowiada o poznanych gatunkach.
- Zna bogactwa Ziemi i dzieli je na odnawialne i nieodnawialne.
- Potrafi wskazać zagrożenia dla ekosystemów wynikające z działalności człowieka i wie, co to jest recykling.

Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa

Ocena 1:

- Wie, że trzeba dbać o zdrowie, ale ma trudności z samodzielnym stosowaniem zasad higieny.
- Zna numery alarmowe, ale potrzebuje przypomnienia, jak ich używać.
- Rozpoznaje podstawowe znaki drogowe w najbliższym otoczeniu z dużą pomocą.

Ocena 2:

- Wie, jak dbać o zdrowie, ale czasami wymaga przypomnienia o zasadach higieny i bezpieczeństwa.
- Zna numery alarmowe i potrafi je podać, ale potrzebuje wsparcia przy ich użyciu w praktyce.
- Rozpoznaje podstawowe znaki drogowe, ale czasami je myli.

Ocena 3:

- Dbą o zdrowie, stosując się do podstawowych zasad higieny i bezpieczeństwa, ale wymaga niewielkiego wsparcia.
- Wie, w jaki sposób wezwać pomoc, ale potrzebuje wskazówek przy formułowaniu komunikatu.
- Zna podstawowe znaki drogowe i zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych, ale wymaga przypomnień.

Ocena 4:

- Wie, jak dbać o siebie, by być zdrowym.
- Zna numery alarmowe i wie, w jaki sposób wezwać pomoc.
- Zna podstawowe znaki drogowe i zasady bezpieczeństwa w szkole.

Ocena 5:

- Wymienia wartości odżywcze podstawowych produktów żywnościowych i wie, do czego prowadzi niewłaściwa dieta.
- Zna zasady zachowania się w kontaktach z osobami obcymi.
- Zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń cyfrowych.

Ocena 6:

- Przedstawia charakterystykę wybranych zawodów i rozumie ich rolę w społeczeństwie.
- Wie, jak należy udzielić pierwszej pomocy w prostych przypadkach.
- Nazywa zjawiska atmosferyczne i odczytuje informacje z map pogody.

V. EDUKACJA PLASTYCZNA

Osiągnięcia w zakresie działalności ekspresji twórczej

Ocena 1:

- Tworzy bardzo proste prace plastyczne tylko według dokładnych instrukcji i z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma trudności z samodzielnym wykonaniem nawet prostych przedmiotów użytecznych (np. kartki okolicznościowej).

Ocena 2:

- Tworzy proste prace plastyczne według instrukcji, ale wymaga wsparcia przy wyborze technik i materiałów.
- Wykonuje proste przedmioty użytkowe z pomocą, ale z ograniczonym podejściem twórczym.

Ocena 3:

- Tworzy proste prace plastyczne według instrukcji z minimalną pomocą nauczyciela.
- Samodzielnie wykonuje podstawowe przedmioty użytkowe, takie jak kartki okolicznościowe, ale z ograniczoną kreatywnością.

Ocena 4:

- Wykorzystując wybrane techniki, tworzy prace plastyczne.
- Wykonuje proste przedmioty użyteczne, rekwizyty (np. kartki okolicznościowe, upominki).

Ocena 5:

- Samodzielnie dobiera materiały potrzebne do wykonania pracy i odmierza ich ilość.
- Interpretuje treść obrazu, określa nastrój dzieła i emocje, które ono wywołuje.

Ocena 6:

- Tworzy zaawansowane i innowacyjne prace plastyczne, eksperymentując z różnymi technikami i materiałami.
- Wykorzystuje narzędzia informatyczne (edytory grafiki) do tworzenia prostych obrazów na dany temat w sposób kreatywny.

VI. EDUKACJA TECHNICZNA

Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy i znajomości technologii

Ocena 1:

- Ma trudności z utrzymaniem porządku w miejscu pracy, nawet przy częstych przypomnieniach.
- Wykonuje bardzo proste przedmioty tylko z bezpośrednią pomocą nauczyciela i ma znaczne trudności z łączeniem elementów.
- Nie potrafi bezpiecznie posługiwać się podstawowymi narzędziami, jak nożyczki.

Ocena 2:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy tylko z częstymi przypomnieniami.
- Wykonuje proste przedmioty użytkowe z dużą pomocą nauczyciela i ma trudności z korzystaniem z podstawowych technik (klejenie, cięcie).
- Potrzebuje nadzoru przy posługiwaniu się narzędziami takimi jak nożyczki czy zszywacz.

Ocena 3:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy z okazjonalnymi przypomnieniami.

- Wykonuje podstawowe przedmioty, ale wymaga wskazówek przy łączeniu elementów pracy i korzystaniu z różnych technik.
- Potrafi bezpiecznie posługiwać się podstawowymi narzędziami pod nadzorem.

Ocena 4:

- Utrzymuje porządek w miejscu pracy i sprząta po sobie.
- Wykonuje kilkuetapowe zadanie zgodnie z poznaną instrukcją.
- W bezpieczny sposób posługuje się narzędziami, np. nożyczkami, zszywaczem.

Ocena 5:

- Planuje i realizuje projekty samodzielnie lub w grupie, rozsądnie używając materiałów (również z recyklingu).
- Wykonuje przedmioty użytkowe, korzystając z różnych materiałów i wykonuje proste formy przestrzenne.
- Posługuje się podczas pracy narzędziami pomiarowymi.

Ocena 6:

- Samodzielnie planuje, realizuje i nadzoruje złożone projekty, maksymalizując efektywność wykorzystania materiałów.
- Planuje, organizuje i wykonuje pracę/przedmiot/model zgodnie z własnym sposobem i pomysłem.
- Dokonuje samooceny pracy i oceny koleżeńskiej zgodnie z podanymi kryteriami.

VII. EDUKACJA MUZYCZNA

Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej i gry na instrumentach

Ocena 1:

- Podejmuje próby śpiewania, ale ma duże trudności z rytmem i intonacją, nawet przy wsparciu.
- Gra na instrumentach perkusyjnych bardzo proste schematy rytmiczne, ale wymaga dużej pomocy i korekt.

Ocena 2:

- Śpiewa proste melodie z pomocą, ale ma trudności z utrzymaniem rytmu i intonacji przez cały utwór.
- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne z pomocą, ale ma trudności z utrzymaniem stałego tempa.

Ocena 3:

- Śpiewa proste melodie, stosując podstawowy rytm i intonację, ale wymaga przypomnień w trudniejszych momentach.
- Gra na instrumentach perkusyjnych proste schematy rytmiczne samodzielnie, ale wymaga wskazówek przy bardziej skomplikowanych rytmach.

Ocena 4:

- Śpiewa ze słuchu wybrane piosenki, kolędy, pastorałki i hymn szkoły.
- Gra na instrumentach perkusyjnych.

Ocena 5:

- Śpiewa melodie, wykorzystując sylaby solmizacyjne i wykonuje tematy rytmiczne.
- Akompaniuje do wybranych fragmentów utworów muzycznych, wykorzystując instrumenty perkusyjne lub efekty akustyczne.

Ocena 6:

- Śpiewa skomplikowane melodie z poprawną intonacją i rytmem, potrafi improwizować na zadane tematy muzyczne.
- Gra na instrumencie melodycznym, tworząc własne akompaniamenty i wprowadzając innowacje muzyczne.

Osiągnięcia w zakresie rytmiki, tańca i znajomości zapisu dźwięku

Ocena 1:

- Uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych tylko poprzez naśladowanie, często potrzebując wsparcia.

- Dekoduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków z dużą pomocą nauczyciela.
- Ocena 2:**
- Porusza się w zabawach muzyczno-ruchowych, ale wymaga dużej pomocy, aby nadążyć za rytmem.
 - Dekoduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków, ale potrzebuje przypomnień.
- Ocena 3:**
- Porusza się w zabawach muzyczno-ruchowych z podstawową koordynacją i tworzy proste improwizacje ruchowe.
 - Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą obrazków i piktogramów z niewielką pomocą.
- Ocena 4:**
- Porusza się i tańczy w zabawach muzyczno-ruchowych.
 - Dekoduje i koduje prosty zapis dźwięków za pomocą nut.
- Ocena 5:**
- Tworzy swobodne improwizacje ruchowe do utworów muzycznych i tańczy kroki podstawowe wybranych polskich tańców narodowych.
 - Posługuje się literowymi nazwami dźwięków w gamie C-dur oraz zna podstawowe pojęcia i znaki związane z notacją muzyczną.
- Ocena 6:**
- Tworzy zaawansowane improwizacje ruchowe do różnorodnych utworów, wykazując się kreatywnością i precyzją.
 - Rozróżnia wybrane formy zapisu dźwięków i potrafi tworzyć własne, proste zapisy rytmiczne.

VIII. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Osiągnięcia w zakresie sprawności fizycznej

- Ocena 1:**
- Ma trudności z wykonaniem podstawowych ruchów, takich jak bieg, skok czy rzut. O
 - Nie potrafi utrzymać równowagi w prostych pozycjach statycznych.
 - Ma trudności z pokonywaniem nawet prostych przeszkód.
- Ocena 2:**
- Biega, skacze i rzuca, ale z problemami z koordynacją i precyzją.
 - Utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych, ale z trudnościami.
 - Pokonuje proste przeszkody z dużą pomocą.
- Ocena 3:**
- Biega, skacze i rzuca, ale wymaga instrukcji przy trudniejszych zadaniach.
 - Utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych, ale czasami potrzebuje wsparcia.
 - Pokonuje proste przeszkody i wykonuje podstawowe ćwiczenia (przewrót w przód) z asekuracją.
- Ocena 4:**
- Biega na krótkich dystansach ze zmianą kierunku i tempa.
 - Utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych.
 - Skacze, podskakuje i przeskakuje przeszkody o różnej wysokości i szerokości.
- Ocena 5:**
- Rzuca jednorącz małymi przyborami do celu nieruchomego i ruchomego.
 - Wykonuje rotację ciała wokół osi (np. obrót, przewrót w przód z przysiadu podpartego).
 - Wspina się na niskich wysokościach i czołga się w różnych kierunkach.
- Ocena 6:**
- Celuje i trafia do wyznaczonego celu, rzucając, kopiąc i odbijając przybór.
 - Utrzymuje prawidłową postawę w różnych pozycjach, wykonuje skrety i zwroty w sposób kontrolowany.

- Wykonuje zaawansowane ćwiczenia motoryczne z dużą sprawnością, tworząc własne kombinacje ruchowe.

Osiągnięcia w zakresie testów sprawnościowych

Ocena 1:

- Ma duże trudności z ukończeniem biegu wahadłowego 10x5 metrów, porusza się wolno i bez dynamiki.
- Rezygnuje z wytrzymałościowego biegu wahadłowego na bardzo wczesnym etapie, nie nadążając za tempem.
- Nie jest w stanie przyjąć ani utrzymać prawidłowej pozycji w ćwiczeniu podporu przodem ("deska") nawet przez kilka sekund.
- Wykonuje skok w dal z miejsca z dużymi trudnościami, bez fazy lotu i z utratą równowagi.

Ocena 2:

- Kończy bieg wahadłowy 10x5 metrów, ale z widocznym wysiłkiem i licznymi błędami technicznymi (np. nieprawidłowe nawroty).
- Kończy wytrzymałościowy bieg wahadłowy na jednym z początkowych poziomów, z trudem dostosowując się do sygnałów.
- Utrzymuje pozycję w podporze przodem ("deska") bardzo krótko, popełniając liczne błędy techniczne (np. unosi biodra).
- Wykonuje skok w dal z miejsca, ale bez odpowiedniej dynamiki i z błędami technicznymi, osiągając bardzo krótki dystans.

Ocena 3:

- Wykonuje bieg wahadłowy 10x5 metrów, starając się zachować poprawną technikę, ale nawroty są wolne i mało płynne.
- Wykonuje wytrzymałościowy bieg wahadłowy, osiągając podstawowy poziom wytrzymałości, ale ma trudności z utrzymaniem równego tempa.
- Samodzielnie utrzymuje pozycję w podporze przodem ("deska") przez krótki czas, z widocznymi błędami technicznymi.
- Wykonuje skok w dal z miejsca z poprawną techniką, ale z niewielką siłą, co przekłada się na wynik poniżej przeciętnej.

Ocena 4:

- Wykonuje bieg wahadłowy 10x5 metrów z poprawną techniką i zadowalającym tempem.
- Uczestniczy w 20-metrowym wytrzymałościowym biegu wahadłowym, osiągając wynik adekwatny do swojego wieku.
- Wykonuje podpór leżąc przodem na przedramionach ("deskę"), utrzymując poprawną pozycję przez określony, podstawowy czas.
- Wykonuje skok w dal z miejsca z zachowaniem podstawowych zasad techniki.

Ocena 5:

- Wykonuje bieg wahadłowy 10x5 metrów sprawnie, z dobrą koordynacją i szybkością, zachowując prawidłową technikę nawrotów.
- Wykazuje się dobrą wytrzymałością w biegu wahadłowym, utrzymując odpowiednie tempo przez wiele etapów testu.
- Utrzymuje prawidłową pozycję w podporze przodem ("deska") przez długi czas, wykazując się dobrą siłą i wytrzymałością.
- Wykonuje skok w dal z miejsca dynamicznie, z prawidłową pracą ramion i lądowaniem, osiągając dobry wynik.

Ocena 6:

- Wykonuje bieg wahadłowy 10x5 metrów z dużą dynamiką, szybkością i wzorową techniką, osiągając wynik wyróżniający się na tle grupy.
- Osiąga wysoki wynik w wytrzymałościowym biegu wahadłowym, wykazując się dużą wytrzymałością i wolą walki.

- Utrzymuje wzorową technicznie pozycję w podporze przodem ("deska") przez czas znacznie przewyższający oczekiwania dla grupy wiekowej.
- Wykonuje skok w dal z miejsca z dużą siłą i wzorową techniką, osiągając odległość wyróżniającą się na tle grupy.

Osiągnięcia w zakresie gier zespołowych i rekreacyjnych

Ocena 1:

- Ma trudności z rozumieniem zasad prostych gier i poruszaniem się po boisku.
- Biernie uczestniczy w grze, nie podejmując prób współpracy z innymi.
- Ma problem z podstawowymi czynnościami z piłką, jak podawanie i chwytanie.

Ocena 2:

- Potrzebuje przypomnień i instrukcji, aby zrozumieć podstawowe zasady i cel gry.
- Wykazuje ograniczoną aktywność w grze i często wymaga motywacji do współpracy.
- Podejmuje próby podawania, chwytania i odbijania piłki, ale z trudnościami.

Ocena 3:

- Aktywnie uczestniczy w prostych grach, rozumiejąc ich podstawowe zasady, ale czasami potrzebuje wskazówek.
- Współpracuje z innymi przy tworzeniu i realizacji zabaw ruchowych, ale wymaga zachęty.
- Korzysta z różnych rodzajów piłek, ale ma trudności z technikami rzucania, łapania i kozłowania.

Ocena 4:

- Uczestniczy w zabawach i grach ruchowych oraz grach zespołowych, korzystając z dostępnego sprzętu sportowego.
- Współpracuje z innymi przy tworzeniu i realizacji zabaw ruchowych.
- Podaje i chwyta, odbija, uderza i prowadzi piłkę.

Ocena 5:

- Przestrzega zasad fair play w zabawach i grach ruchowych oraz grach zespołowych.
- Pełni różne role w zespole, w tym kapitana, i pomaga innym uczniom zrozumieć zasady.
- Kozłuje w miejscu i w ruchu.

Ocena 6:

- Wykazuje się zaawansowanymi umiejętnościami technicznymi i strategicznymi w grach zespołowych.
- Inspiruje innych do współpracy i rywalizacji w duchu fair play.
- Wykonuje ćwiczenia rytmiczne przy muzyce z dużą precyzją i poczuciem rytmu.

IX. EDUKACJA INFORMATYCZNA

Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów

Ocena 1:

- Układa w logicznym porządku bardzo proste obrazki z dużą pomocą nauczyciela.
- Ma poważne trudności z kodowaniem drogi w labiryncie i potrzebuje bezpośredniego wsparcia przy rozwiązywaniu problemów w grze planszowej.

Ocena 2:

- Układa proste obrazki w logicznym porządku z pomocą nauczyciela.
- Wymaga wsparcia w kodowaniu drogi w labiryncie i w rozwiązywaniu problemów w grze planszowej.

Ocena 3:

- Układa proste sekwencje zdarzeń w logicznym porządku, ale wymaga wskazówek nauczyciela.
- Koduje prostą drogę w labiryncie z minimalną pomocą i gra w grę planszową, stosując podstawowe zasady.

Ocena 4:

- Układa sekwencje zdarzeń w logicznym porządku samodzielnie.

- Analizuje proste polecenia planu działania, które prowadzą do celu, i koduje drogę w labiryncie bez większych trudności.

Ocena 5:

- Samodzielnie układa złożone sekwencje zdarzeń w logicznym porządku.
- Analizuje skomplikowane polecenia planu działania i koduje złożone drogi w labiryntach, rozwiązuje problemy w grze planszowej.

Ocena 6:

- Doskonale układa bardzo złożone sekwencje zdarzeń w logicznym porządku.
- Tworzy własne problemy do rozwiązania, koduje skomplikowane drogi w labiryntach, stosując zaawansowane strategie.

Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych

Ocena 1:

- Programuje bardzo podstawowe skrypty w środowisku Scratch z dużą pomocą nauczyciela.
- Zna podstawowe narzędzia edytora grafiki Paint, ale ma trudności z ich użyciem nawet przy wsparciu.

Ocena 2:

- Programuje podstawowe skrypty w środowisku Scratch z pomocą nauczyciela.
- Używa podstawowych narzędzi edytora grafiki Paint, ale wymaga ciągłych przypomnień i wsparcia.

Ocena 3:

- Programuje proste skrypty w środowisku Scratch, korzystając z podstawowych funkcji z minimalną pomocą.
- Umie kopiować, wklejać elementy rysunku i rysować proste kształty w Paint 3D z niewielką pomocą.

Ocena 4:

- Programuje proste skrypty w środowisku Scratch samodzielnie, korzystając z podstawowych funkcji.
- Swobodnie rysuje proste grafiki i manipuluje obiektami graficznymi w Paint 3D.

Ocena 5:

- Tworzy bardziej złożone skrypty w środowisku Scratch, wprowadzając własne modyfikacje.
- Zna zaawansowane narzędzia edytorów grafiki i swobodnie rysuje złożone grafiki, manipulując obiektami graficznymi.

Ocena 6:

- Tworzy skomplikowane skrypty w środowisku Scratch, w pełni samodzielnie, stosując zaawansowane funkcje.
- Biegłe korzysta z zaawansowanych narzędzi edytorów grafiki i tworzy skomplikowane grafiki i animacje.

Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi

Ocena 1:

- Zna podstawowe nazwy elementów zestawu komputerowego, ale wymaga stałej pomocy przy ich identyfikacji.
- Posługuje się komputerem w bardzo podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza) z pomocą.
- Ma trudności z uruchomieniem programu PowerPoint i nie potrafi samodzielnie dodać nowego slajdu.

Ocena 2:

- Rozpoznaje podstawowe elementy zestawu komputerowego z pomocą nauczyciela.
- Posługuje się komputerem w podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza) z niewielkim wsparciem.

- Uruchamia program PowerPoint z pomocą i dodaje nowe slajdy, ale wymaga wsparcia przy wpisywaniu tekstu.

Ocena 3:

- Zna nazwy elementów zestawu komputerowego i potrafi je wskazać z minimalnym wsparciem.
- Samodzielnie posługuje się komputerem w podstawowym zakresie (uruchamia, wyłącza, otwiera programy).
- Samodzielnie tworzy w programie PowerPoint prostą prezentację składającą się z kilku slajdów z tekstem.

Ocena 4:

- Zna wszystkie podstawowe elementy zestawu komputerowego i ich funkcje.
- Potrafi uruchomić edytor Scratch w chmurze i korzystać z niego w podstawowym zakresie.
- Tworzy prezentację w programie PowerPoint, dodając tekst oraz proste grafiki.

Ocena 5:

- Zna wszystkie elementy zestawu komputerowego i ich funkcje, potrafi obsługiwać różne urządzenia cyfrowe na poziomie średnio zaawansowanym.
- Biegle korzysta z edytora Scratch w chmurze i tworzy zaawansowane projekty.
- Tworzy rozbudowaną prezentację w programie PowerPoint, samodzielnie formatując tekst (zmieniając czcionkę, kolor, rozmiar) i wstawiając obrazy z plików.

Ocena 6:

- Biegle zna wszystkie elementy zestawu komputerowego i ich zaawansowane funkcje.
- Z łatwością korzysta z różnych urządzeń cyfrowych i sieci komputerowych, tworząc kompleksowe projekty w edytorze Scratch.
- Tworzy złożoną i estetyczną prezentację w programie PowerPoint, stosując proste animacje, przejścia slajdów i dbając o jej logiczny układ.

Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych

Ocena 1:

- Współpracuje z innymi uczniami tylko przy dużym wsparciu nauczyciela.
- Ma trudności z wymianą pomysłów z rówieśnikami.

Ocena 2:

- Współpracuje z innymi uczniami z pomocą nauczyciela.
- Podejmuje próby wymiany pomysłów z rówieśnikami.

Ocena 3:

- Aktywnie współpracuje z uczniami przy rozwiązywaniu problemów, wymieniając się prostymi pomysłami.
- Używa technologii do komunikowania się w czasie nauki z pomocą nauczyciela.

Ocena 4:

- Samodzielnie współpracuje z uczniami przy rozwiązywaniu problemów, wymieniając się pomysłami.
- Używa technologii do komunikowania się w czasie nauki bez wsparcia.

Ocena 5:

- Skutecznie współpracuje z uczniami, pełniąc aktywną rolę w grupie.
- Używa technologii do zaawansowanej komunikacji i współpracy w różnych kontekstach edukacyjnych.

Ocena 6:

- Skutecznie współpracuje z uczniami, pełniąc rolę lidera w grupie i zachęcając innych do współpracy.
- Używa technologii do zaawansowanej komunikacji i współpracy, tworząc złożone projekty grupowe.

Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa

Ocena 1:

- Zna podstawowe zasady korzystania z komputera i Internetu, ale ma trudności z ich stosowaniem w praktyce i wymaga stałych przypomnień.

Ocena 2:

- Rozumie podstawowe zasady korzystania z komputera i Internetu, ale wymaga wsparcia w ich stosowaniu.

Ocena 3:

- Wie, jak korzystać z komputera bezpiecznie, stosuje się do ograniczeń dotyczących czasu korzystania z urządzeń, ale wymaga niewielkich przypomnień.

Ocena 4:

- Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu samodzielnie.
- Zna podstawowe procedury bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.

Ocena 5:

- Zna i stosuje zaawansowane zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu.
- Potrafi doradzać innym w zakresie bezpiecznego korzystania z technologii.

Ocena 6:

- Zna, stosuje i potrafi edukować innych na temat zaawansowanych zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z komputera i Internetu.
- Samodzielnie podejmuje działania zapobiegające zagrożeniom cyfrowym i wdraża polityki bezpieczeństwa w praktyce.

Wymagania edukacyjne ucznia po ukończeniu klasy I

Edukacja polonistyczna

W zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują;
- komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno,
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

W zakresie umiejętności czytania i pisania:

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
- zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
- pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
- posługuje się ze zrozumieniem okresami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
- interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy),
- w miarę swoich możliwości czyta lektury wskazane przez nauczyciela, korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela);

W zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:

- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślnego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,
- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy.

Edukacja muzyczna

- powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru, wykonuje śpiewanki i rymowanki;

- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastroj i charakter muzyki płaając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- realizuje proste schematy rytmiczne;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego i hymnu szkoły;
- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak kształt, barwa, faktura;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych; tworzy przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu, w którym mieszka;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

Edukacja społeczna

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych;
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi,
- wywiązuje się z powinności wobec nich;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę; dostosowuje swe oczekiwania do realiów ekonomicznych rodziny;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto);
- wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie;
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Edukacja plastyczna

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura,
- ilustruje sceny i sytuacje realne i fantastyczne inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych,
- wykonuje proste rekwizyty, np. lalkę, pacynkę,
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki (architekturę, malarstwo, rzeźbę, grafikę).

Edukacja przyrodnicza

W zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
- zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,

- wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),
- wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
- zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zatrutowanie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
- zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
- wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
- wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,
- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

Edukacja matematyczna

W zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumie dąży do wykonania zadania,
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu; orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia),
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wstecz (zakres do 20);
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje) manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10,
- poprawnie zapisuje te działania,
- radzi sobie w sytuacjach życiowych, których pomyślne zakończenie wymaga dodawania lub odejmowania,
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji,
- stosując zapis cyfrowy i znaki działań;
- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów, ciężaru:
- potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze; wie, że towar w sklepie jest pakowany według wagi płynów;
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,

- czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać;
- rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

W zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknot o wartości 10 zł; zna wartość nabywczą monet i radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Edukacja informatyczna

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

Edukacja techniczna

W zakresie wychowania technicznego:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara), posługuje się nimi, nie psując ich,
- buduje z różnorodnych przedmiotów dostępnych w otoczeniu np. szałas, namiot, wagę,

W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie),
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

Wychowanie fizyczne

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- potrafi: chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
- pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
- wykonywać ćwiczenia równoważne;
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

Wymagania edukacyjne ucznia po ukończeniu klasy 2

Edukacja polonistyczna

Mówienie i słuchanie:

- mówi zrozumiale, wymawiając słowa wyraziście i poprawnie,
- umie przyjąć w rozmowie rolę słuchacza i osoby zabierającej głos,
- uczestniczy w rozmowie na określony temat (np. na temat tekstu, świąt, bieżących spraw klasowych i szkolnych, zjawisk przyrody, własnych przeżyć, wykonanych prac plastycznych itd.),
- wypowiada się samodzielnie na różne tematy,
- zadaje pytania kolegom i nauczycielowi,

- prosi o wyjaśnienie znaczenia wyrazów, poleceń lub niezrozumiałego fragmentu tekstu,
- słowem, zdaniem odpowiada na pytania nauczyciela, kolegów,
- wypowiada się na temat wysłuchanego (przeczytanego) tekstu, oglądanej historyjki obrazkowej, przedmiotu, ilustracji, filmu itp. (opowiadając, opisując),
- okazuje zainteresowanie wypowiedziami kolegów i nauczycieli,
- słucha i rozumie tekst mówiony, czytany lub odtwarzany z nagrania,
- tworzy swą wypowiedź w formie kilkuzdaniowego, spójnego tekstu,
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego,
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

Czytanie i korzystanie z informacji:

- rozpoznaje litery i łączy je z odpowiednimi głoskami,
- wyróżnia i poprawnie artykułuje głoski odpowiadające poszczególnym literom,
- porównuje liczbę głosek i liter w wyrazach,
- czyta teksty drukowane i pisane,
- czyta głośno i poprawnie, płynnie i wyraziście,
- czyta cicho ze zrozumieniem,
- czyta teksty znane i nowo poznane,
- rozumie znaczenie czytanych wyrazów, zwrotów, zdań, rozumie sens całego tekstu,
- czyta i rozumie uroszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy, komunikaty, polecenia w podręczniku, plany działania oraz instrukcje obsługi urządzeń,
- umiejętnie czyta dialogi z podziałem na role,
- ustala kolejność zdarzeń w tekście, wyszukuje fragmenty tekstu potrzebne do tematu,
- ocenia zdarzenia i postać bohatera,
- porównuje zdarzenia fikcyjne z własnymi doświadczeniami,
- samodzielnie czyta wybrane przez siebie książki i czasopisma.
- zwraca uwagę na higienę czytania (właściwa postawa, oświetlenie),
- indywidualnie czyta dziecięce książeczki i czasopisma.

Pisanie:

- zapisuje litery małe i wielkie, odtwarza odpowiednio ich kształty,
- tworzy wyrazy z rozsypanki literowej, sylabowej,
- zapisuje wyrazy i zdania,
- pisze czytelnie, poprawnie łącząc litery,
- przepisuje poprawnie wyrazy, zdania, fragmenty tekstów,
- prawidłowo rozmieszcza pisany tekst na kartce,
- podpisuje własne ilustracje i historyjki obrazkowe w książce,
- pisze z pamięci i ze słuchu wyrazy i krótkie teksty z określoną trudnością ortograficzną oraz krótkie teksty omówione wcześniej na zajęciach,
- zbiorowo i indywidualnie układa i zapisuje zdania na dany temat,
- rozwija zdanie nierozwinięte,
- redaguje pisemne odpowiedzi na pytania do tekstu,
- potrafi stworzyć własne teksty, zapisując swoje myśli w formie zdań,
- układa samodzielnie wypowiedź na określony temat i zapisuje ją,
- zbiorowo i indywidualnie redaguje i pisze życzenie oraz listy do innych dzieci,
- układa i zapisuje plan opowiadania, plan pracy,
- indywidualnie pisze życzenia, listy, zaproszenia,
- wspólnie redaguje i zapisuje opowiadania,

- tworzy i pisze swobodne teksty.

Ortografia:

- pisze poprawnie wyrazy ze spółgłoskami miękkimi, w których miękkość oznaczona jest literą i lub znakiem diakrytycznym,
- pisze poprawnie wyrazy z ą i ę o pisowni zgodnej z wymową,
- pisze poprawnie wyrazy, w których spółgłoska miękka traci dźwięczność na końcu wyrazu,
- pisze wyrazy z ó i rz wymiennym w zakresie opracowanego słownictwa, tworzy rodziny wyrazów dla uzasadnienia pisowni,
- pisze wyrazy z ó i rz niewymiennym oraz wyrazy z h,
- stosuje rozdzielną pisownię przyimka z rzeczownikiem,
- pisze poznane wyrazy poprawnie pod względem ortograficznym,
- porządkuje wyrazy alfabetycznie według pierwszej, pierwszej i drugiej, pierwszej drugiej i trzeciej litery i praktycznie wykorzystuje to we wspólnym wyszukiwaniu wyrazów w słowniku,
- pisze i odczytuje pospolite skróty spotykane w otoczeniu dziecka ulica – ul., numer – nr, strona – s., rok – r.,
- w pisowni imion, nazwisk, nazw geograficznych stosuje wielką literę,
- tworzy wyrazy pokrewne i stosuje je w pracach pisemnych,

Kształcenie językowe:

- rozpoznaje zdania w mowie i tekście pisanym,
- wyróżnia wyrazy w zdaniach,
- stosuje wielką literę na początku zdania, kropkę, pytajnik, wykrzyknik na końcu zdania,
- rozpoznaje zdania pojedyncze oznajmujące i pytające,
- rozwija zdania,
- dzieli wyrazy na głoski i sylaby,
- rozpoznaje i nazywa samogłoski i spółgłoski,
- zna głoski oznaczone dwiema literami,
- pisze i odczytuje pospolite skróty spotykane w otoczeniu dziecka,
- wyszukuje wyrazy bliskoznaczne i zastępuje nimi powtarzające się wyrazy,
- rozpoznaje rzeczowniki będące nazwami osób, rzeczy, zwierząt i roślin,
- rozpoznaje czasowniki jako wyrazy oznaczające czynności,
- rozpoznaje rodzaje rzeczownika: męski, żeński i nijaki oraz liczby rzeczownika: liczba pojedyncza, liczba mnoga,
- rozpoznaje liczby czasownika: liczba pojedyncza, liczba mnoga,
- wyjaśnia wyrazy i zwroty spotykane w słuchanych i czytanych tekstach.

Wiedza o literaturze:

- wyodrębnia w utworze literackim postacie, zdarzenia, miejsce i czas akcji,
- wspólnie ustala kolejność zdarzeń, porządkuje i uzupełnia plan zdarzeń,
- określa nastrój utworu, wskazuje w nim fragmenty humorystyczne, smutne, budzące strach, wzruszające,
- rozpoznaje zwrotki w wierszu, rozpoznaje i tworzy rymy, dostrzega piękno i swoistość języka poezji
- stosuje wartościowanie postaci i zdarzeń w utworze.

Słownictwo:

- wzbogaca czynne słownictwo takie jak nazwy przedmiotów i ich cech, czynności oraz wyrazy oznaczające proste stosunki przestrzenne i czasowe w związku ze spostrzeżeniami dzieci.
- wyszukuje wyrazy o podobnym lub przeciwnym znaczeniu oraz wyrazy wieloznaczne np. zamek,

- rozumie przysłowia związane z porami roku i z zachowaniem ludzi np. *Prawdziwych przyjaciół poznajemy w biedzie.*

Edukacja matematyczna

Stosunki przestrzenne:

- określa swoje położenie w przestrzeni, położenie przedmiotu względem obserwatora i względem drugiego przedmiotu,
- poprawnie i ze zrozumieniem używa wyrazów typu: za, przed, do przodu, do tyłu, na prawo, na lewo itp.,
- potrafi ocenić odległości między obiektami, mierzy linijką niewielkie odległości,
- posługuje się pojęciami: pion, poziom, skos.

Rozumienie liczb i ich własności:

- umie posługiwać się w praktyce pojęciem liczby we wszystkich jej aspektach,
- porównuje liczby i porządkuje je w ustalonej kolejności rosnąco lub malejąco,
- rozumie dziesiętkowy system zapisu liczb w zakresie 100, wskazuje syfry jedności, dziesiątek i setek,
- rozszerza zakres liczbowy do 1000 – zapisuje liczby trzycyfrowe słowami, porównuje je oraz wskazuje cyfry jedności, dziesiątek i setek.

Posługiwanie się liczbami:

- działania na liczbach w zakresie 100,
- liczy w zakresie 100 według podanego wzoru,
- potrafi porównywać liczby słownie i z użyciem znaków: $<$, $>$, $=$,
- potrafi porównywać poprzez szacowanie,
- rozumie pojęcia: mniej, więcej, tyle samo,
- poznaje cztery podstawowe działania arytmetyczne, potrafi je zapisać za pomocą cyfr i znaków matematycznych,
- wie, jaka jest rola zera w wymienionych działaniach,
- sprawdza odejmowanie za pomocą dodawania,
- wie, jaka jest rola zera i liczby jeden w działaniach arytmetycznych,
- nabywa biegłości w dodawaniu i odejmowaniu w zakresie 100,
- nabywa biegłości w mnożeniu i dzieleniu w zakresie tabliczki mnożenia do 50,
- podkreśla związek dodawania z odejmowaniem oraz mnożenia z dzieleniem,
- rozwiązuje równania z niewiadomą w postaci okienka,
- ilustruje działania w grafach.

Działania na liczbach w zakresie 1000:

- wykonuje cztery działania arytmetyczne na liczbach trzycyfrowych bez przekraczania progu dziesiętkowego.

Czytanie tekstów matematycznych:

- potrafi rozwiązywać zadania proste i złożone,
- potrafi analizować treść zadań tekstowych, wyróżniać dane i niewiadome, dobierać działania odpowiednie do warunku zadania,
- potrafi układać zadania tekstowe do sytuacji konkretnej, ilustracji, formuły matematycznej oraz je przekształcać,
- przedstawia struktury zadania tekstowego na rysunku schematycznym.

Pojęcia geometryczne:

- rozpoznaje i nazywa figury z grup wielokątów : trójkąty, czworokąty, pięciokąty, sześciokąty, czynnościowo bada ich cechy, dostrzega ich kształty w otoczeniu, wyznacza na geoplanie,
- rozumie pojęcia: trójkąt, kwadrat, prostokąt, bada charakterystyczne cechy tych figur, dostrzega cechy wspólne i różniące,
- potrafi mierzyć odcinki,
- rysuje odcinki o podanej długości.

Stosowanie matematyki w sytuacjach życiowych:

Zbiory

- potrafi uporządkować przedmioty według obranej cechy wielkościowej,
- grupuje przedmioty według wyróżnionej cechy (cech),
- tworzy zbiór przedmiotów spełniających podany warunek,
- tworzy zbiór liczb, np. zbiór liczb jednocyfrowych, zbiór liczb dwucyfrowych, zbiór liczb parzystych(w aktualnie realizowanym zakresie liczbowym),
- ustala liczebność danego zbioru przedmiotów,
- wskazuje zbiory równoliczne,
- stosuje schematy Venna do obrazowania treści zadań tekstowych (częstota występowania określonych cech w zbiorach i szukanie części wspólnej),
- wykorzystuje szachy lub gry planszowe do rozumienia zasad i rozwijania logicznego myślenia.

Pomiary – obliczenia pieniężne, długość, masa, temperatura, czas kalendarzowy, czas zegarowy, pojemność:

- rozumie siłę nabywczą poszczególnych monet i banknotów,
- wykonuje obliczenia pieniężne w zadaniach,
- rozumie znaczenie pojęć: cena, wartość zakupu, ilość, reszta,
- mierzy długości przedmiotów linijką, metrem krawieckim lub stolarskim,
- potrafi zapisać wynik pomiaru,
- zna podstawowe jednostki masy *1kg, 2kg, 5kg*,
- waży na wadze szalkowej towary, odsypuje, dosypuje, doprowadza wagę do równowagi,
- potrafi posługiwać się pojęciem *dekagram*,
- zna podstawowe jednostkę pojemności *litr*,
- odmierza ilości płynów naczyniami i używa określeń *litr, pół litra, ćwierć litra*,
- wykonuje obliczenia w których występują pełne litry,
- odczytuje i zapisuje temperaturę,
- potrafi odczytać wskazania termometru,
- zna nazwy i kolejność dni tygodnia, nazwy miesięcy, pór roku – podaje liczbę dni w danym miesiącu; potrafi zapisać i odczytać daty,
- wykona proste obliczenia kalendarzowe,
- określa czas zegarowy: potrafi odczytać wskazania czasu na różnych zegarach,
- zna jednostki czasu zegarowego: *dość, godzina, minuta, kwadrans*,
- zna sposoby zapisywania czasu zegarowego za pomocą godzin i minut w systemie dwunasto-i dwudziestoczworgodzinny,
- wykonuje proste obliczenia zegarowe,

Edukacja społeczna

Dziecko jako jednostka społeczna:

- dostrzega swoje indywidualności w sferze : fizycznej, zmysłowej, emocjonalnej i intelektualnej,
- szanuje odmienność każdego człowieka,
- rozumie , że ludzie mają te same prawa niezależnie od wyglądu i koloru skóry,
- odkrywa swoje możliwości w toku działania – nazywa obszar działania, w którym dziecko czuje, że jest dobre lub najlepsze z całego zespołu,
- wie, jak zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników (stosuje formy grzecznościowe),
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z innymi ludźmi; jest chętny do pomocy,
- potrafi opowiedzieć o pracy ludzi w poznanych zawodach; wie, czym zajmują się osoby pracujące w danym zawodzie,
- wie, że każda praca jest ważna i potrzebna; wie, że należy szanować pracę każdego człowieka,

Dziecko jako członek rodziny:

- rozumie pojęcia: rodzina, rodzice, dziecko, rodzeństwo, dziadkowie, wnuki,
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami,
- tworzy życzliwe więzi rodzinne, pamięta o uroczystościach rodzinnych i składaniu życzeń,
- podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia,
- rozumie, co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosowywać swe oczekiwania,
- dostrzega i rozumie potrzeby członków rodziny,
- pomaga potrzebującym,

Dziecko jako członek społeczności szkolnej:

- zna i respektuje prawa i obowiązki ucznia, w tym zasady bycia dobrym kolegą: uczestniczy w szkolnych wydarzeniach, w miarę swoich możliwości,
- wie, jak zachować się w klasie, bibliotece, szkolnej świetlicy i szatni,
- szanuje dobro wspólne,
- umie korzystać z różnych źródeł informacji wie jak uczą się dzieci w innych krajach,
- zastanawia się nad możliwymi i słabymi cechami swojego charakteru, dokonuje samooceny swojego zachowania,
- rozbudza swoją ciekawość i cierpliwość w dochodzeniu do wiedzy
- stara się o utrzymanie przyjaznej atmosfery z innymi dziećmi w klasie,
- przestrzega kulturalnego odnoszenia się do siebie nawzajem,
- dzieli radości innych, gratuluje koleżankom, kolegom wygranej,
- unika krzyku, kłótni i innych zachowań agresywnych w kontaktach z rówieśnikami,
- pomaga nauczycielowi w wykonaniu pomocy dydaktycznych, sumiennie pełni dyżury w klasie, szanuje podręczniki i przybory szkolne,
- szanuje cudzą własność i wytwory pracy kolegów i koleżanek, szanuje tajemnice korespondencji (SMS, e-mail, list).

Orientacja w czasie historycznym i wiedzą o kraju ojczystym:

- rozumie pojęcia: miejscowość, województwo, kraj,
- zna nazwy kilku miast i wsi położonych najbliżej swojej miejscowości,
- potrafi określić krajobraz swojej okolicy,
- określa swą przynależność narodową,
- zna nazwy kolejnych stolic Polski, polskie legendy oraz rocznice ważniejszych wydarzeń historycznych,
- zna symbole narodowe (nazwę kraju, barwy narodowe, hymn, godło),
- zdobywa wiedzę o przynależności kraju do Unii europejskiej i zna nazwy wybranych krajów należących do Unii Europejskiej,
- rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej,
- zdobywa informację o życiu wielkich Polaków, z których jesteśmy dumni

Edukacja przyrodnicza

Rozumienie środowiska przyrodniczego:

- przeprowadza proste doświadczenia przyrodnicze,
- potrafi obserwować i wiązać przyczynę ze skutkiem,
- wyciąga wnioski z prowadzonych obserwacji,
- zna nazwy poszczególnych pór roku, potrafi je scharakteryzować,
- potrafi opisać życie roślin i zwierząt w poznanych ekosystemach: w lesie, na polu na łące, w ogrodzie, w sadzie, nad wodą, w parku,
- rozpoznaje drzewa, krzewy i rośliny zielne rosnące w parku, wokół szkoły, wokół domu, w lesie, na łące, na polu,

- zna nazwy chwastów(oset, pokrzywa, perz, skrzyp) i uzasadnia dlaczego należy je usuwać,
- zna czynniki warunkujące rozwój roślin,
- umie pielęgnować rośliny ozdobne,
- poznaje nazwy roślin chronionych,
- potrafi wymienić nadziemne i podziemne części roślin,
- dostrzega związek między warunkami życia a rozwojem rośliny,
- zna nazwy niektórych owoców, drzew i krzewów uprawianych w sadach,
- zna nazwy wybranych warzyw uprawianych w Polsce oraz niektóre sposobyprzechowywania i przetwarzania warzyw i owoców,
- potrafi wymienić nazwy niektórych zwierząt żyjących w ogrodzie, w parku, w lesie, na polu, na łące, w wodzie,
- zna nazwy szkodników roślin: mszyce, pędraki, ślimaki,
- zna nazwy zwierząt pożytecznych: biedronki, żaby, jeże,
- zna zwierzęta domowe hodowane przez człowieka (pies, kot, papuga, chomik) i wymienia rasy psów i kotów oraz zwierzęta hodowane w gospodarstwie wiejskim,
- wie, jak opiekować się zwierzętami, zna obowiązki hodowcę,
- umie wymienić nazwy zwierząt hodowanych w Polsce,
- systematycznie sprawuje opiekę nad hodowlami założonymi w klasie , hoduje rzeżuchę, pietruszkę, szczypior,
- określa znaczenie pokrywy śnieżnej dla roślin i zwierząt oraz zmiany w wyglądzie zwierząt zimą (gęstnienie sierści, zmiana jej koloru),
- rozumie konieczność systematycznego dokarmiania zwierząt zimą i rozpoznaje ptaki gromadzące się przy dokarmianiu (sikora, kruk, wrona, sroka, gil),
- zna nazwy zwierząt żyjących w różnych częściach świata oraz w ogrodach zoologicznych,
- obserwuje życie roślin i zwierząt żyjących w środowisku wodnym (obserwuje akwarium, ewentualnie założenie akwarium),

Funkcje życiowe człowieka- ochrona zdrowia, bezpieczeństwo, odpoczynek:

- nazywa i wskazuje części ciała,
- dba o zdrowy i schludny wygląd,
- dba o właściwe odżywianie, zna sposoby zabezpieczenia pokarmów przed zepsuciem, zna szkodliwe dla zdrowia produkty (przeterminowane przetwory, niedojrzałe owoce, trujące grzyby i trujące rośliny,
- zna zasady kulturalnego zachowania się podczas spożywania posiłków,
- rozumie konieczność częstego mycia rąk w ciągu dnia,
- wyrabia nawyk higieny jamy ustnej, dba o czystość paznokci i włosów,
- prawidłowo korzysta z przyborów do mycia i urządzeń sanitarnych,
- dba o utrzymanie porządku wokół siebie,
- bezwarunkowo przestrzega zasad bezpieczeństwa w klasie i w szkole,
- rozumie zakaz prowokowania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu podczas zabaw, na przerwach, na zajęciach wychowania fizycznego i technicznego,
- przestrzega zakazu zabaw w miejscach niedozwolonych,
- rozumie zakaz zbliżania się do nieznanych zwierząt,
- rozumie potrzeby zachowania ostrożności w kontaktach z osobami dorosłymi oraz w sieci,
- świadomie przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę możliwości),
- potrafi zawiadomić dorosłych o wypadku
- zna ogólnopolskie numery alarmowe,
- rozumie znaczenia ruchu dla rozwoju organizmu,
- potrafi realizować swoje zainteresowania i pasje,

- zachowuje odpowiednią postawę podczas pracy i zabaw.

Rozumienie przestrzeni geograficznej:

- wie, jakie znaczenie dla życia ludzi, zwierząt i roślin ma powietrze, woda, słońce,
- wie, jakie bogactwa naturalne kryje w swoim wnętrzu ziemia; wie jak powstały złoża węgla i soli,
- rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego przez człowieka,
- zna stany skupienia wody,
- wie, na czym polega krążenie wody w przyrodzie,
- zna rodzaje zbiorników wodnych,
- wie, jak człowiek wykorzystuje wodę,
- potrafi w znanej sobie okolicy wskazać znane sobie obiekty, zabytki, rezerваты przyrody, skanseny,
- umie wskazać główne kierunki na mapie Polski, odczytać legendę i podstawowe znaki kartograficzne,
- potrafi wskazać na mapie granice Polski, główne miasta i rzeki Polski,
- umie się odpowiednio ubrać w zależności od pory roku i komunikatu o pogodzie,
- wie, że Ziemia jest jedną z ośmiu planet krążących wokół Słońca, interesuje się wyprawami w kosmos,
- dostrzega wspólne cechy ludzi żyjących na naszej planecie,
- rozumie konieczność ochrony środowiska naturalnego,
- rozumie, jakie zagrożenia niosą ze sobą takie zjawiska, jak: burza, huragan, śnieżnica, lawina; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja plastyczna

Percepcja sztuki – odbiór wypowiedzi i wykorzystanie informacji:

- zna kształty *wypukły, wklęsły, owalny, spiczasty, wydłużony, sercowaty*,
- zna rodzaje faktur *puszysta, miękka, gładka, kosmata* – łączy faktury podobne i kontrastowe,
- stopniuje wielkości składowe, np. większy od ..., ale mniejszy od..., największy, najmniejszy,
- potrafi usytuować obiekty w przestrzeni, np. na środku kartki, na dole, na prawo od ..., na lewo od....,
- rozróżnia barwy *biała, czarna, szara, czerwona, niebieskoszara, zielonoszara*, barwy ciepłe *różowa, czerwona, pomarańczowa*, barwy zimne *niebieska, zielona, niebieskoszara, zielonoszara*,
- potrafi wyróżnić rytmy: miarowość kształtu, barwy, oddalenia,
- ogląda dzieła sztuki i określa atmosferę dzieła *ruch, niepokój, cisza, spokój*, wskazuje znaczenie kolorystyki w obrazie.

Ekspresja sztuki – tworzenie wypowiedzi

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura,
- ilustruje sceny i sytuacje realne i fantastyczne inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych,
- rysuje z wyobraźni, z pamięci, z pokazu,
- rysuje ołówkiem, kredkami świecowymi, patykami na podkładzie z klejówki, stosuje malowanie tuszem, rysowanie świecą lub kredą na czarnym tle,
- wyróżnia cechy postaci ludzkiej, zwierzęcej, roślin oraz przedmiotów,
- projektuje i wykonuje elementy scenografii, kukielki, maski do przedstawień, inscenizacji,
- wie, że linia jest elementem każdego dzieła plastycznego, zna jej rolę w rysunku i malarstwie,
- obrysowuje linią szablon, zakreskowuje powierzchnię konturów,
- rysuje sceny związane z własnymi przeżyciami lub obiekty z otoczenia,

- przedstawia ruch za pomocą kreski,
 - tworzy abstrakcyjne układy za pomocą linii,
 - maluje z użyciem pędzla szczecinowego płaskiego i farb kryjących (plakatówki, tempery, farby klejowe),
 - maluje barwne plamy i dostrzega kształty, tworzy symetrie poprzez składanie kartki,
 - wykonuje prace plastyczne na określony temat, z wyobraźni, na podstawie przeżyć, doświadczeń, obserwacji, treści utworów literackich, teatralnych, muzycznych itd...,
 - posługuje się plamą jako środkiem wypowiedzi plastycznej,
 - zna barwy podstawowe i pochodne,
 - tworzy różne kombinacje kolorów; wie jak łączyć barwy, by otrzymać dużą gamę kolorów,
 - nazywa faktury materiałów wykorzystywanych w swoich pracach,
 - zagospodarowuje całą kartkę papieru,
 - zachowuje proporcje postaci, przedmiotów, obiektów,
 - potrafi przedstawić środkami plastycznymi ciekawy układ kompozycyjny,
 - zna niektóre techniki malarskie i potrafi się nimi posłużyć (malowanie, rysowanie, wydzieranie, wycinanie itp.),
 - modeluje w plastelinie, masie solnej,
 - lepi z gliny, masy solnej, plasteliny, modeliny,
 - konstruuje rzeźby i płaskorzeźby z materiałów przyrodniczych, śniegu,
 - rzeźbi w glinie, mydle,
 - zna niektóre właściwości materiałów(papierniczych, tekstylnych, metalowych, plastikowych) wykorzystywanych w pracach,
 - składa, zgina, formuje papier (origami),
 - projektuje różne formy użytkowe na potrzeby swoje , kolegów oraz upominki,
 - wykonuje proste rekwizyty, np. lalkę, pacynkę, kukiełkę, maskotkę, ubiory dla lalek,
- Recepcja sztuki – analiza i interpretacja wytworów kultury:
- zna dziedziny sztuk plastycznych oraz ich wykonawców i dzieł,
 - architektura – architekt – rysunek projektu, makieta,
 - malarstwo – malarz – obraz,
 - rzeźba – rzeźbiarz – rzeźba,
 - scenografia – scenograf – dekoracja sceny, kostium aktora,
 - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki (architekturę, malarstwo, rzeźbę, grafikę).

Edukacja techniczna

Uczeń zna środowisko techniczne:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („Jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, telefon komórkowy); orientuje się w rodzajach budowli,
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu), estetycznych (np. ładne lub brzydkie),

Realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:

- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze oraz narzędzia,
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej.

Posiada umiejętności:

- odmierzania potrzebnej ilości materiału,
- cięcia papieru, tektury itp.,

- montażu modeli papierowych i z tworzyw sztucznych, korzystając z różnych instrukcji i schematów rysunkowych (np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów, statków),
- w miarę możliwości, montażu obwodów elektrycznych, szeregowych i równoległych z wykorzystaniem gotowych zestawów.

Dbą o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzysta ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku,
- wykonuje prace plastyczne na określony temat, z wyobraźni, na podstawie przeżyć doświadczeń, obserwacji, treści utworów literackich, teatralnych, muzycznych itd.,

Edukacja muzyczna:

W zakresie odbioru muzyki zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki z słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym, śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),
- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne; reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- tańczy podstawowe kroki,
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy; rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo, zespołowo, na chór i orkiestrę; rozpoznaje podstawowe formy muzyczne –AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części).

W zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- wydobywa dźwięki z przedmiotów, klocków, butelek plastikowych, papieru, folii,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- Akompaniuje do śpiewu stosuje gesty dźwiękotwórcze, np. klaskanie, tupanie, pstrykanie, uderzanie o uda,
- Gra na instrumentach perkusyjnych niemethodycznych – grzechotce, bębenku, trójkącie, tamburynie, kołatce,, kastanietach,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją,
- wyjaśnia różne formy zapisu dźwięków muzyki,
- korzysta z wybranego zapisu melodii w czasie gry na instrumencie: dzwonkach, ksylofonie, flecie podłużnym, flażolecie, fleciku polskim.

Etyka

- rozumie podstawowe pojęcia etyki *uczciwość, szczęście, współdziałanie, cierpliwość,*
- jest uczciwy, mówi prawdę,
- jest odważny w przyznawaniu się do popełniania określonego czynu,
- szanuje cudzą własność,
- wie, że człowiek uczciwy nie zabiera cudzych rzeczy, a znalezione oddaje właścicielowi,
- przeżywa radości z innymi w grupie,
- rozumie szczęście jako wewnętrzne doznawanie radości,
- spokojnie reaguje na stres i porażkę,

- przestrzega obowiązujących reguł w nauce i zabawie,
- potrafi kulturalnie porozumiewać się z członkami zespołu podczas pracy w grupie,
- wie, że współdziałanie jest ważne w realizacji wspólnych celów,
- cierpliwie czeka na swoją kolej, nagrodę,
- szanuje godność każdej osoby ludzkiej,
- uwzględnia dobro innych,
- naśladuje pozytywne zachowania bohaterów literackich,
- uczciwie postępuje w relacjach z rówieśnikami,
- potrafi zgodnie współpracować w zespole koleżeńskim.

Wychowanie fizyczne

- potrafi prawidłowo przyjąć pozycje wyjściowe do ćwiczeń: postawę zasadniczą, stanie jednonoż, siady (skrzyżny, klęczny, prosty, rozkroczny, skulny), klęki (prosty, podparty),
- leżenie (przodem, tyłem, przewrotne, przerzutne), podpory (przodem, tyłem), przysiad,
- rozumie i prawidłowo wykonuje ustawienie w rozsypce, w szeregu, w dwuszerze, w rzędzie, w dwurzędzie, na obwodzie koła,
- potrafi maszerować w parach i rzędem,
- potrafi prawidłowo powtórzyć ćwiczenia kształtujące bez przyborów,
- w ćwiczeniach z przyborami wykorzystuje przybory typowe i nietypowe zgodnie z ich przeznaczeniem,
- zna ćwiczenia wspierające kształtowanie nawyku prawidłowej postawy ciała,
- przestrzega zasady przyjmowania prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń, zabawy i pracy,
- potrafi wykonać skok w dal z miejsca i sposobem naturalnym, skoki nad niskimi przeszkodami oraz skoki przez skakankę,
- wspina się na drabinki i inne niskie przeszkody,
- potrafi przejść po listwie odwróconej ławeczki gimnastycznej, wykonując dodatkowe ćwiczenie (np. przysiad, obrót, skłon),
- pokonuje naturalne tory przeszkód oraz tworzone według pomysłów nauczyciela,
- przestrzega zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach: w szkole, w domu, na placu zabaw, na śniegu i lodzie,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z przyborów i przyrządów gimnastycznych,
- wybiera bezpieczne miejsce do ćwiczeń oraz zabaw ruchowych na świeżym powietrzu
- zna różne ustawienia do gier i zabaw ruchowych,
- zna reguły poznanych gier i zabaw ruchowych i przestrzega ich,
- zna i przestrzega podstawowych przepisów obowiązujących w minigrach sportowych, rozróżnia piłki przeznaczone do tych gier (minisiatkówki, minikoszykówki, minipiłki nożnej),
- potrafi wykonać podanie i chwyt piłki oburącz oraz jednorącz w marszu i biegu ze zmianą kierunku ruchu,
- potrafi wykonać improwizację ruchową przy muzyce,
- zna i przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w czasie zabaw tanecznych,
- wie, jak zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki podczas rywalizacji indywidualnej i zespołowej,
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego,
- zna zasady bezpiecznych zabaw,
- zna zabawy, które można organizować w różnych porach roku,
- wie, jak bezpiecznie wypoczywać w lesie, w górach, nad wodą, na wsi,
- rozumie potrzebę aktywnego wypoczynku.

Zajęcia komputerowe

- umie obsługiwać komputer,

- posługuje się myszą i klawiaturą,
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego,
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania,
- zna podstawowe elementy programu komputerowego – początek, koniec programu, polecenia krok w prawo, krok w lewo, pętla poleceń,
- układa polecenia w programowaniu,
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur,
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu,
- ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu.
-

Wymagania edukacyjne ucznia po ukończeniu klasy 3

Edukacja polonistyczna

Korzysta z informacji:

- uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji,
- czyta i rozumie teksty przeznaczone dla dzieci na I etapie edukacyjnym i wyciąga z nich wnioski,
- wyszukuje w tekście potrzebne informacje i w miarę możliwości korzysta ze słowników i encyklopedii przeznaczonych dla dzieci na I etapie edukacyjnym,
- zna formy użytkowe: życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, list, notatka do kroniki; potrafi z nich korzystać.

Analizuje i interpretuje teksty kultury:

- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi, w tekście literackim zaznacza wybrane fragmenty, czas i miejsce akcji, wskazuje głównych bohaterów,
- czyta teksty i recytuje wiersze z uwzględnieniem interpunkcji i intonacji,
- ma potrzebę kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci, czyta wybrane przez siebie i wskazane przez nauczyciela książki, wypowiada się na ich temat,
- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręczników i zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych.

Tworzy wypowiedzi:

- w formie ustnej i pisemnej: kilkudzaniową wypowiedź, krótkie opowiadanie i opis, list prywatny, życzenia, zaproszenie,
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych,
- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie; poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych,
- dba o kulturę wypowiedzianą; poprawnie artykułuje głoski, akcentuje wyrazy, stosuje pauzy i właściwą intonację w zdaniu oznajmującym, pytającym i rozkazującym;
- stosuje formuły grzecznościowe,
- dostrzega różnicę pomiędzy literą i głoską; dzieli wyrazy na sylaby; oddziela wyrazy w zdaniu, zdania w tekście, pisze czytelnie i estetycznie (przestrzega zasad kaligrafii),
- dba o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną,
- przepisuje teksty, pisze z pamięci i ze słuchu; w miarę swoich możliwości,
- samodzielnie realizuje pisemne zadania domowe.

Edukacja muzyczna

W zakresie odbioru muzyki zna i stosuje następujące rodzaje aktywności muzycznej:

- śpiewa w zespole piosenki ze słuchu (nie mniej niż 10 utworów w roku szkolnym);
- śpiewa z pamięci hymn narodowy,
- gra na instrumentach perkusyjnych (proste rytmy i wzory rytmiczne) oraz melodycznych (proste melodie i akompaniamenty),

- realizuje sylabami rytmicznymi, gestem oraz ruchem proste rytmy i wzory rytmiczne;
- reaguje ruchem na puls rytmiczny i jego zmiany, zmiany tempa, metrum i dynamiki (maszeruje, biega, podskakuje),
- tańczy podstawowe kroki i figury krakowiaka, polki oraz innego, prostego tańca ludowego,
- rozróżnia podstawowe elementy muzyki (melodia, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo, dynamika) i znaki notacji muzycznej (wyraża ruchowo czas trwania wartości rytmicznych, nut i pauz),
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy: rozróżnia i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny muzyki, rozpoznaje utwory wykonane: solo i zespołowo, dzieli na chór i orkiestrę; orientuje się w rodzajach głosów ludzkich (sopran, bas oraz w instrumentach muzycznych (fortepian, gitara, skrzypce, trąbka, flet, perkusja),
- rozpoznaje podstawowe formy muzyczne – AB, ABA (wskazuje ruchem lub gestem ich kolejne części).

W zakresie tworzenia muzyki:

- tworzy proste ilustracje dźwiękowe do tekstów i obrazów oraz improwizacje ruchowe do muzyki,
- improwizuje głosem i na instrumentach według ustalonych zasad,
- wykonuje proste utwory, interpretuje je zgodnie z ich rodzajem i funkcją.

Edukacja plastyczna

W zakresie percepcji sztuki:

- określa swoją przynależność kulturową poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i z tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym,
- uczestniczy w życiu kulturalnym tych środowisk, wie o istnieniu placówek kultury działających na ich rzecz,
- korzysta z przekazów medialnych; stosuje ich wytwory w swojej działalności twórczej (zgodnie z elementarną wiedzą o prawach autora).

W zakresie ekspresji przez sztukę:

- podejmuje działalność twórczą posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego, jak: kształt, barwa, faktura, w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne),
- realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, w tym służące kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia oraz upowszechnianiu kultury w środowisku szkolnym (stosując określone narzędzia i wytwory przekazów medialnych).

W zakresie recepcji sztuki:

- rozróżnia takie dziedziny działalności twórczej człowieka, jak: architektura, sztuki plastyczne oraz inne określone dyscypliny sztuki (fotografia, film) i przekazy medialne (telewizja, Internet), a także rzemiosło artystyczne i sztukę ludową,
- rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury; opisuje ich cechy charakterystyczne (posługując się elementarnymi terminami właściwymi dla tych dziedzin działalności twórczej).

Edukacja społeczna

- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym,
- identyfikuje się ze swoją rodziną i jej tradycjami; podejmuje obowiązki domowe i rzetelnie je wypełnia,
- rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania,
- wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe),
- rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania,

- jest chętny do pomocy, respektuje prawo innych do pracy i wypoczynku,
- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.,
- wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa,
- zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je,
- uczestniczy w szkolnych wydarzeniach,
- zna najbliższą okolicę, jej ważniejsze obiekty, tradycje; wie w jakim regionie mieszka,
- uczestniczy w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność,
- zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn narodowy) i najważniejsze wydarzenia historyczne; orientuje się w tym, że są ludzie szczególnie zasłużeni dla miejscowości, której mieszka, dla Polski i świata,
- wie, jak ważna jest praca w życiu człowieka; wie, jaki zawód wykonują jego najbliżsi i znajomi; czym zajmuje się np. kolejarz, aptekarz, policjant, weterynarz,
- zna zagrożenia ze strony ludzi; potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie,
- zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112.

Edukacja przyrodnicza

- obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, analizuje je i wiąże przyczynę ze skutkiem,
- opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku, łące i zbiornikach wodnych,
- nazywa charakterystyczne elementy typowych krajobrazów Polski: nadmorskiego, nizinnego, górskiego,
- wymienia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski; rozpoznaje i nazywa niektóre zwierzęta egzotyczne,
- wyjaśnia zależności funkcjonowania przyrody od pór roku,
- podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; wie, jakie zniszczenia w przyrodzie powoduje człowiek (wypalanie łąk, zaśmiecanie lasów, nadmierny hałas, kłusownictwo),
- zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin,
- wpływ światła słonecznego na cykliczność życia na Ziemi,
- znaczenie powietrza i wody dla życia,
- znaczenie wybranych skał i minerałów dla człowieka (np. węgla i gliny),
- nazywa części ciała i organy wewnętrzne zwierząt i ludzi (np. serce, płuca, żołądek),
- zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza,
- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości); orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu burza, huragan, śnieżycy, lawina, powódź, itp.; wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach.

Edukacja matematyczna

- liczy (w przód i w tył) od danej liczby po 1, dziesiątkami od danej liczby w zakresie 100 i setkami od danej liczby w zakresie 1000,
- zapisuje cyframi i odczytuje liczby w zakresie 1000,
- porównuje dowolne dwie liczby w zakresie 1000 (słownie i z użyciem znaków $<$, $>$, $=$);
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 (bez algorytmów działań pisemnych), sprawdza wyniki odejmowania za pomocą dodawania,
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabliczki mnożenia; sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia,
- rozwiązuje łatwe równania jednodziałaniowe z niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę),

- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania (w tym zadania na porównywanie różnicowe, ale bez porównywania ilorazowego),
- wykonuje łatwe obliczenia pieniężne (cena, ilość, wartość) i radzi sobie w sytuacjach codziennych wymagających takich umiejętności,
- mierzy i zapisuje wynik pomiaru długości, szerokości i wysokości przedmiotów oraz odległości; posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr,
- wykonuje łatwe obliczenia dotyczące tych miar (bez zamiany jednostek i wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych),
- używa pojęcia kilometr w sytuacjach życiowych, np. jechaliśmy autobusem 27 kilometrów (bez zamiany na metry),
- waży przedmioty, używając określeń: kilogram, pół kilograma, dekagram, gram,
- wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (bez zamiany jednostek i bez wyrażeń dwumianowanych w obliczeniach formalnych),
- odmierza płyny różnymi miarkami; używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra,
- odczytuje temperaturę (bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera),
- odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII,
- podaje i zapisuje daty; zna kolejność dni tygodnia i miesięcy,
- porządkuje chronologicznie daty; wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych,
- odczytuje wskazania zegarów: w systemach: 12- i 24-godzinny, wyświetlających cyfr i ze wskazówkami; posługuje się pojęciami: godzina, pół godziny, kwadrans, minuta;
- wykonuje proste obliczenia zegarowe (pełne godziny),
- rozpoznaje i nazywa koła, kwadraty, prostokąty i trójkąty (również nietypowe, położone w różny sposób oraz w sytuacji, gdy figury zachodzą na siebie),
- rysuje odcinki o podanej długości; oblicza obwody trójkątów, kwadratów i prostokątów (w centymetrach),
- rysuje drugą połowę figury symetrycznej; rysuje figury w powiększeniu i pomniejszeniu; kontynuuje regularność w prostych motywach (np. szlaczki, rozety).

Zajęcia komputerowe

Umie obsługiwać komputer:

- posługuje się myszą i klawiaturą,
- poprawnie nazywa główne elementy zestawu komputerowego,
- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania;
- korzysta z opcji w programach, zna podstawowe elementy programu komputerowego – początek, koniec programu, polecenia krok w prawo, krok w lewo, pętla poleceń,
- układa polecenia w programowaniu,
- wyszukuje i korzysta z informacji,
- przegląda wybrane przez nauczyciela strony internetowe (np. stronę swojej szkoły),
- dostrzega elementy aktywne na stronie internetowej, nawiguje po stronach w określonym zakresie,
- odtwarza animacje i prezentacje multimedialne,
- wpisuje za pomocą klawiatury litery, cyfry i inne znaki, wyrazy i zdania,
- wykonuje rysunki za pomocą wybranego edytora grafiki, np. z gotowych figur,
- zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu i multimediiów,
- wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne,
- ma wiadomość o niebezpieczeństwach wynikających z anonimowości kontaktów i podawania swojego adresu,
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów.

Zajęcia techniczne

Zna środowisko techniczne na tyle, że:

- orientuje się w sposobach wytwarzania przedmiotów codziennego użytku („jak to zrobiono?”): meble, domy, samochody, sprzęt gospodarstwa domowego,
- rozpoznaje rodzaje maszyn i urządzeń: transportowych (samochody, statki, samoloty), wytwórczych (narzędzia, przyrządy), informatycznych (komputer, laptop, telefon komórkowy),
- orientuje się w rodzajach budowli (budynki mieszkalne, biurowe, przemysłowe, mosty, tunele, wieże) i urządzeń elektrycznych (latarka, prądnica rowerowa),
- określa wartość urządzeń technicznych z punktu widzenia cech użytkowych (łatwa lub trudna obsługa), ekonomicznych (tanie lub drogie w zakupie i użytkowaniu),
- realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu:
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych: planuje kolejne czynności, dobiera odpowiednie materiały (papier, drewno, metal, tworzywo sztuczne, materiały włókiennicze) oraz narzędzia,
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej,
- posiada umiejętności: odczytywania potrzebnej ilości materiału, cięcia papieru, tektury itp. schematów rysunkowych, np. buduje latawce, makiety domów, mostów, modele samochodów, samolotów i statków,

Dbą o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje ład i porządek w miejscu pracy,
- właściwie używa narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie, jak należy bezpiecznie poruszać się po drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku.

Wychowanie fizyczne

W zakresie sprawności fizycznej:

- realizuje marszobiegi trwające co najmniej 15 minut,
- umie wykonać próbę siły mięśni brzucha oraz próbę giętkości dolnego odcinka kręgosłupa,
- w zakresie treningu zdrowotnego,
- przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń oraz wykonuje przewrót w przód,
- skacze przez skakankę, wykonuje przeskoki jedno- i obunóż nad niskimi przeszkodami,
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem i na przyrządzie;
- posługuje się piłką: rzuca, chwytą, kołysze, odbija i prowadzi ją,
- jeździ np. na rowerze, wrotkach; przestrzega zasad poruszania się po drogach,
- bierze udział w zabawach, mini grach i grach terenowych, zawodach sportowych, respektując reguły i podporządkowując się decyzjom sędziego,
- wie, jak należy zachować się w sytuacjach zwycięstwa i radzi sobie z porażkami w miarę swoich możliwości,
- dba o higienę osobistą i czystość odzieży,
- wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się oraz aktywność fizyczna,
- wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem,
- dba o prawidłową postawę, np. siedząc w ławce, przy stole,
- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem,
- potrafi wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych; wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ

- dotyczy głównie formy metod pracy z uczniem, zdecydowanie rzadziej treści nauczania
- nie może polegać na takiej zmianie treści nauczania, która powoduje obniżanie wymagań wobec uczniów z normą intelektualną
- nie oznacza pomijania haseł programowych, tylko ewentualne realizowanie ich na poziomie wymagań koniecznych lub podstawowych
- nie może prowadzić do zejścia poniżej podstawy programowej, a zakres wiedzy i umiejętności powinien dać szansę uczniowi na sprostanie wymaganiom kolejnego etapu edukacyjnego
- każdy uczeń posiadający ocenę PPP o dysfunkcji jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami.

1. Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna

Symptomy trudności	Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych
EDUKACJA POLONISTYCZNA	
▪ słabe ocenę pomimo starań i wysiłku ucznia ▪ trudności w czytaniu i pisaniu (trudności z kojarzeniem określonych dźwięków - głosek, z odpowiadającymi im symbolami – literami) ▪ trudności w rozumieniu czytanych treści ▪ trudności w samodzielnym wypowiedzianiu się, formułowaniu wniosków i sądów, w uogólnianiu, myśleniu symbolicznym ▪ niski poziom rozwoju słowno - pojęciowego ▪ ubogie słownictwo, wadliwa struktura gramatyczna wypowiedzi ustnych i pisemnych ▪ słabsza sprawność manualna (rysunki, pismo mają niski poziom graficzny) ▪ słaba umiejętność stosowania konwencjonalnych sposobów zapamiętywania ▪ duże problemy z przywoływaniem z pamięci odległych części materiału (słaba pamięć długotrwała, operacyjna) ▪ trudności z selekcją i wychwyceniem myśli przewodniej w długich tekstach ▪ wolne tempo procesów umysłowych i działania	▪ zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań ▪ dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczenie czasu na ich opanowanie i odpytywanie ▪ wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury ▪ wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet ▪ odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego ▪ formułowanie pytań w formie zdań prostych konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady ▪ częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień ▪ zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno-wyrównawczego, gdzie szczególnie u młodszych dzieci należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne) ▪ należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach ▪ dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą ▪ przeznaczyć większą ilość czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.
EDUKACJA MATEMATYCZNA	
▪ trudności z wykonywaniem bardziej złożonych działań ▪ trudność z pamięciowym przyswajaniem i/lub odtwarzaniem z pamięci wyuczonych treści ▪ problem z rozumieniem treści zadań ▪ potrzeba większej ilości czasu na zrozumienie	▪ częste odwoływanie się do konkretnych (np. graficznych) przedstawień treści zadań, szerokie stosowanie zasad pogłębienia ▪ omawianie niewielkich części materiału i omówienie stopni trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej)

ienieiwykonanie zadania	▪ podawanie poleceń w prostszej formie (dzieleniezłożonychtreścina proste, bardziejjezrozumiałe części) ▪ wydłużanieczasunaw wykonanie zadania ▪ podchodzenie do dziecka w trakcie samodzielnejpracywraziepotrzebyudzielenie pomocy, wyjaśnień, mobilizowaniedowysiłku i ukończenia zadania ▪ zadawanie domu tyle, ile dziecko jestw stanie samodzielnie wykonać ▪ potrzebawiększejilościczasuipowtórzeńdla przyswojeniadanejpartii materiału.
EDUKACJA PRZYRODNICZA	
▪ trudnośćwselekcjiwybraniunajważniejszych treści(tendencjadopamięciowego uczeniasięwszystkiego pokolei) ▪ problemz zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości nieumiejętność przekrojowego wiązania faktów i informacji	▪ w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie odpowiedzi), podobnie postępować przy powtórkach ▪ pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie)
EDUKACJA MUZYCZNA, PLASTYCZNA, TECHNICZNA, WYCHOWANIE FIZYCZNE	
▪ niezdolność ruchowa i trudności w wykonywaniu niektórych ćwiczeń (potrzeba dłuższego treningu, aby opanować daną czynność, rzucanie do celu itp.) ▪ trudności w zrozumieniu zasad i reguł różnych gier ▪ obniżony poziom prac plastycznych i technicznych (słabsza własna inwencja twórcza, wyobraźnia) ▪ trudności w zapisywaniu i odczytywaniu	▪ zapewnienie większej ilości ćwiczeń, aby uczeń opanował daną sprawność (wrazie potrzeby zwolnienie wykonania ćwiczeń przez rastających możliwości ruchowe ucznia) ▪ wielokrotne tłumaczenie i wyjaśnianie zasad i reguł gier sportowych ▪ podpowiadanie tematów pracy plastycznej i technicznej, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu ▪ pozwalanie na korzystanie z espiewników, wzorów, zapisów nutowych ▪ liberalne ocenianie wytworów artystycznych ucznia ▪ w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy

Uczniowie słabo widzący

Symptomy trudności	Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych
▪ mylenie liter o podobnych kształtach ▪ mylenie wyrazów o podobnej strukturze ▪ przestawianie liter ▪ nieprawidłowe techniki czytania ▪ brak rozumienia tekstu w całości ▪ wolniejsze tempo czytania związane z problemami w postrzeganiu całego wyrażenia	▪ właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność) ▪ udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej

zu, zdania. ▪ problemy z rozumieniem tekstu (konieczność koncentracji na postrzeganiu kształtu poszczególnych liter) ▪ możliwa trudność w pisaniu uwagi na obniżoną sprawność postrzegania i zakłóconą koordynację wzrokowo – ruchową. ▪ możliwe popełnianie wielu błędów: przestawianie, mylenie, opuszczanie liter, błędy ortograficzne, zleżenie planowania stron w zeszycie.	▪ podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska ▪ zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań) ▪ umożliwienie dziecku korzystania z kaset nagranych m. lektur szkolnych ▪ w geometrii należy wprowadzać uproszczone konstrukcje z ograniczoną do koniecznych liczb linii pomocniczych konstrukcję geometryczną wykonywać na kartkach w większym formacie niż zwykła kartka papieru ▪ częste zadawanie pytań: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.
---	--

Uczniowie słabo słyszący

Symptomy trudności	Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych
▪ dziecko sprawia wrażenie nieważącego lub śniącego na jawie, może nie słyszeć instrukcji nauczyciela ▪ jest niechętnie angażowane w działania klasowe, obawia się porażki, ponieważ ma kłopoty z rozumieniem ▪ może reagować niewłaściwie w sytuacjach zabawowych (nie rozumie zasad gry lub intencji innych osób) ▪ reaguje nietypowo na ustne instrukcje ▪ może mieć zaburzenia mowy, mały zasób słów i pojęć ▪ słaboczyta ▪ często myli głoski dźwięczne i bezdźwięczne, nie różnicuje głosek z trzech szeregów s-z-c- dz, sz-ż-cz-dż, ś-ź-ć-dź (np. zamiast „z” dziecko może napisać każdą inną literę s, ż, sz) ▪ zamienia i gubi litery, pomija części wyrazów, myli końcówki – powoduje zmianę treści znaczenia wyrazów, czasem pisze bezsensowne zlepki liter –	▪ nauczyciel winien upewnić się czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko niedosłyszające, a w przypadku trudności z pewnym dodatkowym wyjaśnieniem, sformułować inaczej polecenie, używając prostego, znanego dziecku słownictwa (można też wskazać jak to polecenie wykonuje jego kolega siedzący w ławce) ▪ dziecko z wadą słuchu ma trudności z równoczesnym wykonywaniem kilku czynności w tym samym czasie, nie jest w stanie słuchać nauczyciela – co wymaga obserwacji jego twarzy jednocześnie otworzyć książkę na odpowiedniej stronie i odnaleźć wskazane ćwiczenie, często więc nie nadąża za tempem pracy pozostałych uczniów w klasie ▪ dziecko niedosłyszające powinno siedzieć w ławce z przodu i blisko nauczyciela, emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu pisać szybciej i otworzyć książkę, wskazać ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp. ▪ w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najwięcej pomocy wizualnych i tablicy (m.in. zapisanie nowego tematu, nowych i ważniejszych słów, dat itp.) ▪ można przygotować uczniowi z niedosłuchem plan pracy napisany i opisujący zagadnienia poruszane na zajęciach np. kolejność wykonywanych ćwiczeń itp. ▪ konieczne jest aktywizowanie dziecka do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przed powiadamianiem o pojedynczych

w przypadku niezrozumienia ich znaczenia ▪ duże trudności sprawia dziecku poprawna pisownia, opanowanie gramatyki, składni i ćwiczenia stylistyczne ▪ nie jest on w stanie samodzielnie czytać i zrozumieć treści obszernych lektur szkolnych.	▪ ych słów, umowne gesty, mimikę i twarze ▪ nauczyciel podczas lekcji powinien często zwracać się do dziecka niesłyszącego, zadawać pytania – ale niedługo, aby ocenić jego wypowiedź, aby zmobilizować go do lepszej koncentracji uwagi i ułatwić mu lepsze zrozumienie tematu ▪ z uwagą i wolnym tempem czytania, dziecko potrzebuje więcej czasu na przeczytanie całej książki, dlatego z pomocą rodziców czyta całą lekturę lub tylko wskazany rozdział; dla ułatwienia zrozumienia treści nauczyciel może podać pytania pomocnicze, na które dziecko powinno przygotować odpowiedzi – czytając wcześniej lekturę ▪ dziecko czytając lekturę, krótkie opowiadanie może założyć swój słowniczek niezrozumiałych zwrotów pisanie ze słuchu jest najtrudniejszą formą pisania, szczególnie dla dziecka z zaburzonym słuchem i nieprawidłową wymową, dlatego też należy stosować ćwiczenia w pisaniu ze słuchu tylko wyrazów lub zdań, wcześniej z dzieckiem utrwalonych, w oparciu o znanemu słownictwo; jeżeli pisanie ze słuchu sprawia dziecku niedosłyszacemu duży trudność, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu. Mogą to być ćwiczenia polegające na: – układaniu zdania z podanej rozsypani wyrazowej treści i obrazka – przepisywaniu zdań z uzupełnieniem „luki” odpowiednimi wyrazami – porządkowaniu loteryjki gramatycznej – ortograficznej z utrwaleniem znanych zasad pisowni i zwrotów gramatycznych – dobieraniem odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę, liczbę ▪ przy ocenie pracy pisemnej dziecka należy uwzględnić błędów wynikających z niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy; błędy mogą stanowić dla nauczyciela podstawę, do podjęcia z dzieckiem dalszej pracy samokształceniowej i korekcyjnej oraz ukięrowania rodziców do dalszej pracy w domu; błędy w pisowni należy oceniać opisowo, udzielając dziecku wskazówek ▪ uczeń niedosłyszący jest w stanie opanować konieczne i podstawowe wiadomości zawarte w programie nauczania, ale wymaga to od niego znacznie więcej czasu i wkładu pracy, w porównaniu z uczniem słyszącym; przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą słuchu należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych(
--	--

Specyficzne trudności w uczeniu się

Ogólne wskazania do pracy z uczniem ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Nauczyciel powinien dostosować metody i formy pracy z dzieckiem do jego możliwości, uwarunkowanych dysfunkcją i sytuacją społeczną. Wiąże się to na przykład z następującymi działaniami:

- dostosowaniem sposobu komunikowania się z uczniem
- zachowaniem właściwego dystansu
- wydłużeniem czasu pracy
- zmianą formy aktywności
- dzieleniem materiału nauczania na mniejsze partie, zmniejszeniem liczby zadań do wykonania
- zwiększeniem liczby ćwiczeń i powtórzeń materiału
- częstym odwoływaniem się do konkretnego
- stosowaniem metod pogłębienia – umożliwieniem poznawania wieloznacznego
- dostosowaniem liczby bodźców związanych z procesem nauczania
- zastosowaniem dodatkowych środków dydaktycznych i środków technicznych
- zapewnieniem uczniowi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi możliwości korzystania z nauki języków obcych na miarę jego potrzeb i możliwości
- stosowaniem zróżnicowanych kart zadań do samodzielnego rozwiązania
- powtarzaniem reguł obowiązujących w klasie oraz jasnym wyznaczaniem granic i egzekwowaniem ich przestrzegania.

Symptomy trudności	Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych
EDUKACJA POLONISTYCZNA	
▪ trudności w opanowaniu techniki czytania tj.: głoskowanie, sylabizowanie, przekręcanie wyrazów, domyślanie się, wolne lub nierówne tempo, pauzy, niezwracanie uwagi na interpunkcję ▪ niepełne zrozumienie treści tekstów i poleceń, uboższe słownictwo ▪ trudności w pisaniu, szczególnie ze słuchu, liczne błędy np.: mylenie z-s, d-t, k-g ▪ błędy w zapisywaniu zmiękczeń, głosek i j ▪ błędy w zapisywaniu głosek nosowych ą, om, ę – em ▪ opuszczanie, dodawanie, przestawianie, powstawanie liter i sylab ▪ błędy gramatyczne w wypowiedziach ustnych i pisemnych ▪ trudności w formułowaniu wypowiedzi pisemnych na określony temat ▪	▪ niewymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowego tekstu, wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich sprawdzać technikę czytania ▪ dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu ▪ starać się w miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów ▪ czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych” ▪ raczej nie angażować do konkursów czytania ▪ uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub załączać przeczytanie tekstu wcześniej w domu częściej sprawdzać czytanie szkolne ucznia, ustalić

trudności w uczeniu się z słuchania lekcji, korekty wykładów, zapamiętywaniu, rozumieniu poleceń złożonych, instrukcji ▪ trudności z zapamiętaniem liter alfabetu, myleniem liter podobnych kształtem l-t-l ▪ mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m ▪ mylenie liter zbliżonych kształtem, lecz inaczej ułożonych w przestrzeni b-d-g-p, w-m opuszczanie drobnych elementów graficznych liter/kropki, kreski/ ▪ błędy w przepisywaniu i pisaniu z pamięci ▪ nieprawidłowe trzymanie przyborów do pisania ▪ wolne tempo pisania, męczliwość ręki ▪ niekształtne litery, nieprawidłowe łączenia - obniżona czytelność pisma ▪ nieumiejętność zagospodarowania przestrzeni kartki	posób poprawy błędów, czuwać ▪ nadzierać nad ich poprawą, oceniać poprawność sposobu wykonania prac ▪ dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisanego dyktanda poprzez podanie trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; można też dawać teksty z lukami lub pisanie z pamięci ▪ dyktando sprawdzać, można organizować indywidualnie ▪ błędnie omawiać w obecności klasy ▪ w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisać schemat tworzenia schematów w pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) ▪ pomagać w doborze argumentów, jak również odpowiednich wyrażenia i zwrotów ▪ nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach ▪ podać uczniom jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika w ywodzie, treść, styl, kompozycja itd.) ▪ dawać więcej czasu na pracę pisemną, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skrócić wielkość notatek ▪ w przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie ▪ pozwalać na wykonywanie prac na komputerze usprawniać zaburzone funkcje - zajęcia korekcyjne-kompensacyjne
EDUKACJA MATEMATYCZNA	
▪ nieprawidłowe odczytywanie treści zadań tekstowych ▪ niepełne rozumienie treści zadań, poleceń ▪ trudności z wykonywaniem działań w pamięci, bez pomocy kartki ▪ problemy z zapamiętywaniem reguł, definicji, tabliczki mnożenia ▪ problemy z opanowaniem terminologii (np. nazw, symboli) ▪ błędne zapisywanie i odczytywanie liczb wielocyfrowych ▪ przedstawianie cyfr (np. 56-65) ▪ nieprawidłowa organizacja przestrzeni na pisane działania matematycznych ▪ mylenie znaków działań, odwrotne zapisywanie znaków nierówności ▪ nieprawidłowe wykonywanie wykresów ▪ trudności z zadaniami angażującymi wyobraźnię przestrzenną w geometrii i narysunkach	▪ naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł, wzorów, symboli rozłożyć w czasie, często przypominać i utrwalać ▪ niewyrwać donatychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedź, że uczeń będzie pytany ▪ w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielić dodatkowych wskazówek ▪ w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań ▪ można też dać uczniowi do rozwiązania domowe zadania ▪ uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przedstawianiem cyfr itp. ▪ materiały sprawiające trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje ▪ oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z po-

	myłkachunkowych oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćbystrategiadojściadoniegobyłaniezbytjasna,gdyżuczniowiedyslektyczni często prezentują styl dochodzenia doro rozwiązania niedostępnyinnymosobom, będącyna wyższympoziomiekompetencji
EDUKACJA PRZYRODNICZA	
- trudnośćcizzapamiętywaniemnazwgeograficznych,terminologiiizprzyrody itp. - trudności z czytaniem map geograficznych - trudnośćciorientacjęwcześnieiwprzestrzeni (wskazywanie kierunków namapieiwprzestrzeniitp.) - problemyzorganizacjąprzestrzennąschematówi rysunków	- uwzględniaćtrudnośćcizzapamiętywaniemnazw,dat - w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawaćwięcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw,terminów,dyskretnienaprowadzać - częściejpowtarzaćiutralaćmateriał - podczasuczenia stosowaćtechnikiskojarzenio weułatwiajączapamiętywanie - wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jaknajwięcejzmysłów(ruch,dotyk,wzrok,słuch),używaćwielupomocydydaktycznych,urozmaicaćprocesnauczania - zróżnicować formysprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawiepisemnychodpowiedziucznia - odpytywaćindywidualnie, częstooceniaćpracedomowe
EDUKACJA MUZYCZNA, PLASTYCZNA, TECHNICZNA, WYCHOWANIE FIZYCZNE	
- trudnośćcizzczytaniemnut,odtwarzaniemrytmu,śpiewaniem, tańczeniem - trudnośćcizrysowaniem(rysunekshematyczny,uproszczony)iorganizacjąprzestrzennąpracplastycznych - obniżony poziom wykonania prac plastycznychitechnicznych(dobrawłasna i niewencjatwórcza i wyobraźnia) - mylenieprawejilewejstrony - trudnośćcizopanowaniemukładówgimnastycznych (sekwencjeruchowe zorganizowane wcześnie i wprzestrzeni) - trudnościwbieganiu,ćwiczeniachrównowagowych - trudnościwopanowaniu gierwymagających użyciapiłki(siatkówka,koszykówka, itp.)	- zawszeuwzględniaćtrudnościucznia - wmiaręmożliwościpomagać,wspierać,dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywaćnaprzykładzie - dzielićdane zadaniena etapy i zachęcaćdowkonywania małutkimi krokami - niezmuszaćnasilędośpiewania,czy wykonywaniaćwiczeńsprawiającychuczniowitrudność - dawaćwięcejczasunaopanowanie danej umiejętności,cierpliwieudzielaćinstruktażu - nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy - podczas oceniania brać przede wszystkim poduwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci,wysiłek,przygotowanie do zajęćwmateriały,niezbędne pomoce itp. - włączaćdorywalizacjętyłkotam,gdzieuczeńma szanse

UCZNIOWIE Z AUTYZMEM I ZESPOŁEM ASPERGERA

UCZNIOWIE Z AUTYZMEM	
Symptomy trudności	Sposoby postępowania i formy pracy
nienawiązujekontaktuuuczuciowegoemocjonalnego	„podążanie za”

zotoczeniem, odmawia współpracy ▪ zwykle nie próbuje się porozumiewać z innymi ludźmi, żyje jakby „obok”, we własnym świecie, jeżeli porozumiewa się – często w własnym języku ▪ nie lubi dotyku, przytulania ▪ zachowuje się w sposób sztywny stereotypowy, mało lubi zabawy, specyficzne zainteresowania i tylko zgodnie z nimi chce spędzać czas, nie lubi zmian	▪ holding ▪ terapia behawioralna ▪ dostosować formy i metody pracy do specyfiki funkcjonowania dziecka
UCZNIOWIE Z ZESPOŁEM ASPERGERA	
Symptomy trudności	Sposoby postępowania i formy pracy
▪ obsesyjne zainteresowania ▪ trudności w akceptowaniu zmian ▪ trudności w mówieniu i zapamiętywaniu słów ▪ zaburzenia interakcji społecznych ▪ niezgrabność ruchową, problemy z zadaniami manualnymi ▪ zaburzenia integracji sensorycznej (nadwrażliwość na różnego rodzaju bodźce)	▪ starać się podnosić samoocenę dziecka w celu zwiększenia poczucia jego własnej wartości, ▪ efektywności pracy i możliwości osiągnięcia sukcesu ▪ włączać wszelkie metody aktywizujące na lekcjach, omawiać nawiązując do wszystkich problemów natury wychowawczej ▪ kryteria oceny dziecka nie powinny odbiegać od oceny jego zdrowych rówieśników, gdyż zazwyczaj ma normę intelektualną, a ponadto posiada szczególne uzdolnienia w ramach przedmiotów, którego interesują ▪ bazować na mocnych stronach ucznia, a rozwijać słabsze, a także bardzo dbać o sferę emocjonalno-motywacyjną ucznia ▪ ocenę zachowania wystawiać mając na uwadze specyfikę Zespołu Aspergera ▪ wspierać zainteresowania i uzdolnienia ucznia, dawać możliwość wykazania się na forum klasy ▪ planować pracę z dzieckiem oraz planować dni wolne od nauki

Uczniowie z ADHD

Symptomy trudności	Sposoby postępowania i formy pracy
▪ niesamowite koncentrowanie się na szczegółach podczas zajęć lub w czasie wykonywanej pracy ▪ mają trudności z utrzymywaniem uwagi na zadaniach	▪ organizować środowisko zewnętrzne (porządek, ograniczenie bodźców) ▪ stosować wzmocnienia (pochwała, nagroda) ▪ ograniczyć stosowanie drastycznych środków wychowawczych (izolacja, „walki słowne”)

▪ częstoniestosująsiędopodawanychkolejnoinstrukcjiimająkłopotyzdokończeniemzadań ▪ częstomajątrudnościwezorganizowaniemsobiepracy ▪ często gubiąrzeczyniezbędnedopracy ▪ łatworozpraszaająsiępodwpływemzewewnętrznychbodźców ▪ często chodzą po pomieszczeniu lub wspinają się nameblewsytuacjach,gdyjesttozachowanie niewłaściwe	▪ skutecznie komunikować się (krótkieinstrukcje,powtarzanie) ▪ wprowadzićrutynęcodziennych obowiązków ▪ konsekwentniepostępować ▪ nawiązywaćpozytywnekontaktyemocjonalnezuczniem ▪ ustalić obowiązujący system normizasad.
---	--

Uczniowie szczególnie uzdolnieni

- Sposoby postępowania i formy pomocy:
- dostrzegać uzdolnienia dzieci i zachęcać je do ich rozwijania
- jeżeli uzdolnienia mają charakter wybiórczy można rozwijać je poprzez udział w kołach zainteresowań, indywidualną pracę pod kierunkiem nauczyciela
- zachęcać do udziału w olimpiadach, turniejach, konkursach przedmiotowych
- przydzielać dodatkowe zadania do rozwiązania w czasie lekcji i w domu

Uczniowie przewlekle chorzy

- Sposoby postępowania i formy pomocy:
- zebrać informacje na temat choroby dziecka i jej wpływu na funkcjonowanie szkolne, dostosować sposoby pracy z dzieckiem i wymagania szkolne na podstawie zaświadczenia lekarskiego i/lub opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej
- pomóc w wyrównywaniu zaległości w nauce, wynikających z absencji chorobowej – w formie pomocy koleżeńskiej lub zajęć dydaktyczno – wyrównawczych
- organizować takie formy aktywności i gromadzenia doświadczeń poznawczych, jakie są dla dziecka dostępne, nie wyłączać go po prostu z zajęć
- uwzględniać w procesie dydaktycznym zmniejszenie samopoczucia i sprawność psychofizyczną dziecka
- w okresie zaostrzenia choroby nie obciążać dziecka dodatkowymi stresami (testami, sprawdzianami), zmniejszać stopień trudności zadań
- wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia
- umożliwić choremu uczniowi jak najpełniejszy wypoczynek w czasie przerwy dbać o prawidłowe relacje z rówieśnikami.